

ՄԱՐԶԻԿ

ԲՍԸՄ

مارزیک

مجلة رياضية شهرية
تصدرها جمعية الهومنتمن بيروت

marzig

SPORTS MAGAZINE

36-րդ ՏԱՐԻ, 2017, ԹԻԻ 405 - VOL. XXXVI N° 405 - العدد رقم ٤٠٥ - السنة السادسة والثلاثون

Հ.Մ.Բ.Մ.-Հ.Ե.Մ. ԿԸ ՀԻՒՐԸՆԿԱԼԷ ՄԻՋ-ԴԻՒԱՆԱԿԱՆ 9-ՐԴ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՀԱԻՎՔԻՆ ՄԱՍԻՆ ԿԱՐԴԱԼ «ՄԱՐՁԻԿ»Ի ՅԱՁՈՐԴ ԹԻՒՈՎ

«ՄԱՐՁԻԿ»ԻՆ ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

Բազմապատակ Հ.Մ.Ը.Մ.-ական Բիզանդ Թորիկեանի մահուան առիթով, «Մարզիկ» պաշտոնաթերթին կատարուած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները:

Թորիկեան ընտանիք	1.000.000 Լ.՛ն.	Տէր եւ տիկ. Ռազմիկ Յակոբեան	100.000 Լ.՛ն.
Անդրանիկ Պահարեան (Ֆրանսա)	500 \$	Տիկ. Շաքէ Շիմշիրեան	100.000 Լ.՛ն.
Չաքմաքճեան ընտանիք (Գանատա)	300 Գ.\$	Պերճ Կիւլպէնկեան	100.000 Լ.՛ն.
Տիկ. Յասմիկ Թորիկեան եւ զաւակունք	300 \$	Արա Յացագործեան	100.000 Լ.՛ն.
Տէր եւ տիկ. Վիգէն Աբէլեան (Մ. Նահանգներ)	250 \$	Տէր եւ տիկ. Բիզանդ Պետոյեան	100.000 Լ.՛ն.
Տէր եւ տիկ. Վարուժան եւ Անի Սերոբեան (Գանատա)	250 \$	Ժան Ներսէսեան	100.000 Լ.՛ն.
Տէր եւ տիկ. Արա Սիսեռեան	200 \$	Վաչէ Տէրքմենճեան	100.000 Լ.՛ն.
Պետիկ եւ Սոնիկ Վարձպետեան (Գանատա)	200 Գ.\$	Վաչէ Կեօզիպէօյիքեան	100.000 Լ.՛ն.
Գարմէն Տէր Կարապետեան (Մ. Նահանգներ)	150 \$	Տէր եւ տիկ. Պետրոս եւ Գոհար Գարակէօզեան	100.000 Լ.՛ն.
Հ.Մ.Ը.Մ. Լոնտոն	100 \$	Տէր եւ տիկ. Սեւակ Թորիկեան	100.000 Լ.՛ն.
Օրդ. Արսինէ Թորիկեան	100 \$	Տէր եւ տիկ. Ճորճ Վարդանեան	75.000 Լ.՛ն.
Օրդ. Չարուհի Տէր Գալուստեան	100 \$	Տէր եւ տիկ. Օննիկ Պապիկեան	50.000 Լ.՛ն.
Տէր եւ տիկ. Րաֆֆի Թորիկեան	100 \$	Կոնճեան ընտանիք	50.000 Լ.՛ն.
Տէր եւ տիկ. Վիգէն եւ Արտա Գայթնճեան	100 \$	Տէր եւ տիկ. Սեւակ Աբրահամեան	50.000 Լ.՛ն.
Տէր եւ տիկ. Մարուան եւ Սիլվա Շուէյրի Վազգէն Կիւլճեան	100 \$	Տէր եւ տիկ. Հրաչ եւ Սիրա Եարտըմեան	50.000 Լ.՛ն.
Տիկ. Մաքիմաճեան	100 \$	Տէր եւ տիկ. Մարսելօ Լթօֆ	50.000 Լ.՛ն.
Տէր եւ տիկ. Յակոբ եւ Թալին Գըլպաշեան	100 \$	Տէր եւ տիկ. Յակոբ Լատոյեան	50.000 Լ.՛ն.
Տէր եւ տիկ. Վարուժան Շամլեան	100 \$	Տէր եւ տիկ. Պետիկ Սապունճեան	50.000 Լ.՛ն.
Տէր եւ տիկ. Վահագն Շամլեան (Գանատա)	100 \$	Տէր եւ տիկ. Յակոբ Աբրահամեան	50.000 Լ.՛ն.
Հրաչ Տէր Մարգիսեան (Գանատա)	100 Գ.\$	Տէր եւ տիկ. Րաֆֆի Եսայեան	30.000 Լ.՛ն.
Տէր եւ տիկ. Վարդգէս Շամլեան (Գանատա)	100.000 Լ.՛ն.	Մանուկ Կոտալազեան եւ ընտանիք	30.000 Լ.՛ն.
Տէր եւ տիկ. Սիրան Պէօյիքեան	100.000 Լ.՛ն.	Պերճ Աթոլիկեան (Գանատա)	20 Գ.\$
		Ֆրանսուա Գարայեան (Գանատա)	20 Գ.\$
		Յակոբ Գարայեան (Գանատա)	20 Գ.\$
		Րաֆֆի Հատիտեան (Գանատա)	20 Գ.\$
		Անահիտ Մարգարեան	20 Գ.\$
		Ռիչըրտ Մելքոնեան (Գանատա)	20 Գ.\$
		Տէր եւ տիկ. Արամ եւ Սօսի Սաղըրեան	25.000 Լ.՛ն.
		Տիկ. Վերժին Բանեան	20.000 Լ.՛ն.
		Օրդ. Ազնիւ Բարունակեան	20.000 Լ.՛ն.
		Ներսէս Տօնիկեան	20.000 Լ.՛ն.

ՄԱՐԶԻԿ

ՀԱՇՎ

36րդ Տարի, Թի- 405, 64 Էջ, Մեկ՝ 5000 Լ.Ո.

Հրատարակուած են յսնշտութե՛ մԱՐՏ 2017-ին:

ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ

«ՄԱՐԶԻԿ»Ի ՅԱԶՈՐԳ ԹԻՒՈՎ

- ◆ 100-ամեակի տօնակատարութիւններու մեկնարկը մամուլ ասուլիսով
- ◆ Բազմալատուակ Հ.Մ.Ը.Մ.ական Մուրէն Մուրատեանը
- ◆ «Հայ սկստաօր»-ուան հանդիսարանում Լիբանանի մէջ
- ◆ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Տիբրոյթի մասնաճիւղի 40-ամեակի տօնակատարութիւն

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ Յաղթանակի մոլութիւնը	2-3
ՊԱՏԳԱՍ	4-6
ԱՆԴՐԱԴԱՐԶ	6-8
ՑԱԲԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ	9-11
ԳԻՐՔԵՐՈՒ ՅԵՏ	12-13
ՄԻՋ-ԴԻԲԱՆԱԿԱՆ 9-րդ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ	14-25
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ	26
ՄԱՍՆԱԾԻԴԸ ՄԱՍՆԱԾԻԴ	27-61
ՄԵՐ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԸ	62-64

Marzig sports magazine is published by Homenetmen Central Committee-Sevan Building, Rue 77, Sector 4, Bourj Hammoud, Beirut, Lebanon. Tel: 961 1 248043, 961 1 260117, E-mail: marzig@Homenetmen.org, P.O.Box: 80486 Bourj Hammoud, Lebanon, www. Homenetmen.org

Խմբագիր: Վիգէն Աւագեան (vicken.avakian@homenetmen.org)

Խմբագրական կազմ: Գրիգորիս Պողոսեան, Մարո Քէշիշեան, Մեսան Նազարեան, Տիրան Շահինեան:

Վարչական կազմ: Պարթիկ Կիւլպէնկեան, Արօ Մոսիկեան, Սիլվա Սաղրեան, Յարութ Ալանանեան, Նազօ Հապիպեան, Ռիթա Օղուխեան, Արլին Շաննասեան:

Էջադրում եւ ընդհանուր շեւարտում: Արշօ Պալեան, **Կողքի պատրաստութիւն:** Y Concept International, **Գրաշարութիւն:** Շողիկ Պոյանեան, **Տպագրութեան պատրաստութիւն:** Photogravure Paklayan, **Տպագրութիւն:** Համազգայինի «Վահէ Մէքեան» րպարան, Պէյրութ, Լիբանան:

Քաժանորդագրութիւն: «Մարզիկ» կը հասնի աշխարհի 25 երկիրներու քաժանորդներու: Տարեկան քաժանորդագրութեան սակ ճշդուած է՝ Լիբանան 32 \$, Միջին Արեւելեան եւ Եւրոպական երկիրներ 70 \$, Մ. Նահանգներ եւ Աւստրալիա 75 \$: Լիբանանի մէջ թերթին հարստացման սակն է 5000 Լ.Ո.: **Ցրում:** «Մարզիկ»-ի ցրումը Լիբանանի մէջ կը կատարուի յարուկ ցրուիչով (ինք. 71/239209): Թերթը կարելի է ստանալ նաեւ «Համազգային»-ի գրասխանութէն: Լիբանանէն դուրս թերթը կը ստացուի «Liban post»-ի միջոցով:

«Մարզիկ» ամսաթերթ կը հրատարակուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ - Հասցէ: «Սեւան» շէնք, թի 77 փողոց, թի 4 հատուած, Պուրճ Համուտ, Պէյրութ, Լիբանան 9611248043, 9611260117 marzig@Homenetmen.org 80486 Պուրճ Համուտ, Լիբանան
 Homenetmen - Հ.Մ.Ը.Մ. www.Homenetmen.org

ՅԱՂԹԱՆԱԿԻ ՄՈԼՈՒԹԻՒՆԸ

Վնասարեր մոլութիւններու մասին շատ խօսուած է: Ծանօթ եւ ընդհանրացած մոլութիւններ են ծխախոտի, խմիչքի, բախտախաղի եւ գրաւախաղի մոլութիւնները: Յարթանակի մոլութիւնը սակայն նորութիւն է, իբրեւ երեւոյթ եւ վտանգ:

Վտանգը կու գայ արդի մարզախաղերու պարզած իրավիճակէն: Մինչեւ մեր մօտիկ անցեալը մարզախաղերը կը ծառայէին առողջ մարմնի մէջ առողջ միտք կերտելու աշխատանքին, սակայն արհեստավարժութեան եւ առեւտրական մրցակցութեան զարգացումով, նաեւ՝ քարոզչութեան եւ ընկերային ցանցերու գերիշխանութեան հաստատումով, այսօր անոնք դիմազիծ եւ նպատակ փոխած են՝ դարձած են հսկայ ճարտարարուեստ, ուր գերակշռող մօտեցումը շահն է, նիւթականը:

Պէտք է շահիլ, շահելու համար՝ յաղթել: Ուրեմն, «Ամէն զնով պէտք է առաջնութեան տիրանալ: Ընդունելի եւ անընդունելի բոլոր ձեւերով յաղթել, որովհետեւ իւրաքանչիւր յաղթանակ կ'ապահովէ նիւթական նոր հովանաւոր, իւրաքանչիւր յաջողութիւն՝ նոր ծանուցում»: Այս է ընդհանուր տրամաբանութիւնը յաղթանակի մոլութենէ տառապաղներուն:

Այս տրամաբանութիւնը կրնայ ճիշդ ըլլալ մարզական միջազգային ակումբներու պարագային, որոնք կազմուած են շահակցական նկատառումներով, շահի եւ վնասի հաշուեկշիռով: Ակումբներու բաժնետէրեր միշտ պիտի ուզեն կրկնապատկուած զեբոներով տեսնել իրենց պիտոճները: Այդ պատճառով ալ անոնք խտրութիւն պիտի չդնեն յաղթանակի հասնելու իրենց միջոցներուն մէջ: Պիտի զենն ու ծախսն տեսակ-տեսակ մարզիկներ եւ... մրցումներ, պիտի ծախսեն անհաշիւ զումարներ՝ մարզական քարոյականութեան ամէն սկզբունք մէկդի դրած:

Այս տրամաբանութեամբ հասակ պիտի առնէ մարզական արժէքներէ պարպուած սերունդ մը, որ յաղթանակի գիտովութեամբ տարուած՝ անհակակշռելի պիտի ըլլայ դաշտերէ ներս թէ դուրս: Մերունդ մը, որ նուագա-

գոյն պարտութիւնն իսկ պիտի դիմաւորէ դժգոհութեամբ, կռիւով եւ... մրցակիցին հանդէպ անտեղի ռիսկալոյթեամբ:

Այս ընդհանուր պատկերին մէջ ո՞ր է Հ.Մ.Ը.Մ.ին դերն ու տեղը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ը կամաւոր աշխատանքի հիմքով գործող ազգային մարմնակրթական միութիւն է, որուն համար մարզախաղերը միջոց են եւ ոչ՝ նպատակ: Հ.Մ.Ը.Մ. իր գործունէութիւնը յառաջ կը տանի սկաւտական, մարզական եւ վարչական թելե-

րով: Երեք թելերէն որեւէ մէկը նախապատուութիւն չի վայելեր, ընդհակառակն՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ական սկաւտներ, մարզիկներ ու վարչականներ կը կազմեն մէկ ամբողջութիւն, միութենական միեւնոյն նկարագիրով, ինքնութեամբ եւ պատկանելիութեամբ, ինչ որ օտարները կը ճանչնան Հ.Մ.Ը.Մ.ականութիւն անունով:

Հ.Մ.Ը.Մ.ականութիւնը նմաններով ապրուած կեանք մըն է, դաստիարակութիւն է, միութենական կազմաւորում է:

Հ.Մ.Ը.Մ.ականութիւնը միութենական արժէքներով եւ սկզբունքներով գործելու համոզում է, կամք է:

Հ.Մ.Ը.Մ.ականութիւնը միութեան ճամբով ազգին ծառայելու հաւատք է, պատրաստակամութիւն է:

Առանց այս բոլորին ի՞նչ Հ.Մ.Ը.Մ.ականութիւն, ի՞նչ յաղթանակ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ականութիւնը կը թելադրէ, որ մեր մատղայ տղոց մարզական կուռքերը ըլլան միութենական կենսագրութեամբ հարուստ դէմքեր եւ ոչ թէ նիւթական վարձատրութեամբ հարուստ մարզիկներ, որոնք միութեան շապիկը կրելէ անդին՝ միութենական ոչ մէկ արժէք կը կրեն իրենց երակներուն մէջ:

Ընդունինք, որ մարզական յաղթանակներու ձեռք բերումը ինքնաբերաբար չի կրնար ըլլալ: Որեւէ յաղթանակ կը պահանջէ երեք նախապայման.- ենթակառոյց, նիւթական եւ մարդու: Հ.Մ.Ը.Մ.ի նման միութիւններ ունի՞ն, կրնա՞ն ունենալ անհրաժեշտ այն ենթակառոյցը, որ անպարտելի կրնայ պահել զիրենք (արդիական դաշտեր, նորագոյն սարքաւորումներ,

մասնագիտական գրասենեակներ...): Անշուշտ, պետք է ձգտիլ այդ բոլորը ունենալու, սակայն իրապաշտութիւնը կը թելադրէ նկատի ունենալ սեփական կարելիութիւններն ու կարողութիւնները եւ ըստ այնմ ճշդել ակնկալութիւններու չափն ու սահմանը:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի նման միութիւններ ի վիճակի՞ են տարեկան հսկայական գումարներ յատկացնելու որոշ մարզախաղերու՝ այլ մարզախաղեր անտեսելու գնով: Միութիւնը առեւտրական հաստատութիւն չէ, որ նիւթականի անվերջ հոսք ունենայ: Այլ հարց, որ իբրեւ սկզբունք, արդա՞ր է 15-20 մարզիկի համար ծախսել միութեան մը մնացեալ բոլոր անդամներուն համար ծախսուած գումարին տասնապատիկը կամ քսանապատիկը:

Իսկ մարդո՞ւմը. սիրողական սկզբունքներով գործող միութիւն մը ի՞նչպէս կրնայ չափուիլ մեր օրերու ամենէն արհեստավարժ մարզիկներով օժտուած խումբերուն դէմ: Իսկ ինչո՞ւ չափուիլ, երբ միութեան

կանոնագիրով ճշդուած նպատակը մասնակցութիւնն է եւ այդ ճամբով՝ սերունդ համախմբելը, կրթելն ու դաստիարակելը, հայր հայ պահելը: Արհեստավարժներու դէմ կրնան դնել արհեստավարժները միայն, ի հեճուկս պահեստի նստարաններուն վրայ նստող կրտսերներուն, որոնք տարիքային խումբերու մէջ իրենց տարիները մաշեցնելէ ետք՝ կարգ կը սպասեն միութեան շապիկը կրելու համար:

Մրցակցութիւնը լաւ բան է, յաղթանակի ձգտիլը՝ աւելի լաւ, սակայն «յօնք շինելու տեղ աչք պէտք չէ հանել»:

Յաղթանակի մոլութիւնը «ա՛չք կը հանէ», մարզատեւերը կը կուրցնէ եւ հաւաքականութիւնները կ'առաջնորդէ նիւթաբարոյական սնանկութեան՝

Հո՛ն, ուր իբրեւ միութիւն երբեք պիտի չուզէինք հասնիլ ո՛չ այսօր, ո՛չ ալ վաղը:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 24 ՇՐՋԱՆՆԵՐ, 108 ՍԱՄՆԱՃԻՒՂԵՐ ԵՒ ՄԻԱԻՈՐՆԵՐ

Հայաստան: Երեւան, Մալաթիա, Ջէյթուն, Կոմիւրաս, Էրէրունի, Արովեան, Չարենցաւան, Հրազդան, Արմաւիր, Էջմիածին, Մարտունի/Չօրաքար, Մարտունի/Շուվինար, Կիւմրի, Վերի. **Վրաստան:** Ախալքալաք, Ախալցխա, Թիֆլիս. **Ռուսիա:** Մոսկոյա. **Լիբանան:** Պէյրութ, Չահլէ, Թրիփոլի, Պուրմ Համուր, Այննար, Եհիւն, Անթիլիաս, Ժրպէյրէ, Պատշիքէ, Ռատուրա. **Սուրիա:** Հալէպ, Դամասկոս, Լաքաթիա, Դամիշի, Քեսապ. **Յորդանան:** Ամման. **Պաղեստին:** Երուսաղէմ, Հայֆա, Նաֆա. **Եգիպտոս:** Գահիրէ, Աղեքսանդրիա. **Իրաք:** Պաղատայ, Մուսուլ. **Քուէթ:** Քուէթ. **Կիպրոս:** Նիկոսիա. **Յունաստան:** Աթէնք, Գոթինիա, Սելանիկ. **Անգլիա:** Լոնդոն. **Աւստրիա:** Վիեննա. **Ֆրանսա:** Փարիզ, Վալանս, Մարսէլ. **Հոլանդիա:** Այլեւ-լո, Ալքմար, Առնհեմ. **Վերմանիա:** Միւնիխ. **Շուէդ:** Սթոքհոլմ, Վեստերոս, Սուրերթելիա. **Պուլկարիա:** Սոֆիա, Ռուսէ, Փրով-պիլ, Վառնա, Շումեն, Պուրկաս, Տոպրիչ. **Գանատա:** Մոնթրէալ, Համիլթըն, Թորոնթօ, Քեմպրիճ, Մէնք Գաթրինգ, Լասալ. **Արեւմտեան Մ. Նահանգներ:** Լոս Անճելէս, Սան Բրանսիսքօ, Ֆրեզնօ, Սոնթրապէլլօ, Փասաթինա, Կէնթըլլ, Օրէնճ Բաունթրի, Սան Ֆրանսիսկօ, Սան Տիէկօ, Ինթըրնո Էմիլայո, Սանթա Գարսա, Բրեսկէթա Հոլիոյ, Պրայէնք, Լաս Վեկաս, Ֆինիքս, Ուոլնաթ Բրիք, Նորթ Հոլիվուդ, Սաքրամենթօ. **Արեւելեան Մ. Նահանգներ:** Ուաշինկթըն, Պոսթըն, Նիւ Եորք, Նիւ Երքոյի, Շիքաօ, Ֆիլադելֆիա, Տիքոնոյք, Փրովիպընս, Ֆլորիդա, Ալպընի, Շարլոթ. **Հարաւային Ամերիկա:** Պուէնոս Այըս, Գոր-յուպա, Մոնթեվիդէօ. **Աւստրալիա:** Սիդնի («Անդրանիկ»), Սիդնի («Արաքս»), Սիդնի («Կամք»), Սիդնի («Արարատ»), Մելբուռն.

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԴՐՕՇԻՆ ՏԱԿ ՈՒԵԻԷ ՀԱՅ ԱՆՏԷՐ ՊԷՏՔ ԶԷ ԶԳԱՅ ԻՆՔՉԻՆՔ

(Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԵՂԲ. ԳԱՌՆԻԿ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆԻ ՊԱՏԳԱՄԸ՝ ԼԱԹԱՔԻՈՅ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԻ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 90-ԱՄԵԱԿԻ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ)

Պարապ ձեռքերով չէ, որ այսօր Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լաթաքիոյ մասնաճիւղը կը ներկայանայ իր 90-ամեակին: Արդարեւ, ան մեր ժողովուրդին կը ներկայանայ տասնամեակներու իր վարկով ու վաստակով:

Այսօր, հիմնականօրէն յարգանքի օր է: Սկսելով մասնաճիւղի հիմնադիրներէն, յարգա՛նք մասնաճիւղի շարքերուն ծառայած ծանօթ եւ անծանօթ վաստակաւոր ու համեստ այն բոլոր դեկավարներուն, մարդիկներուն եւ սկառտ խմբապետներուն, որոնք հաւատաւոր եւ յարատեւ ճիգերով սերունդներ հասցուցին, իրենց լաւագոյնը եւ առաւելագոյնը տուին, ոգի եւ շունչ դրին իրենց նուիրումին մէջ, անխաթար պահելով Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սրբազան առաքելութիւնը:

Մասնաւորաբար շեշտը կը դնենք մասնաճիւղի հիմնադիր այն սերունդին վրայ, որ 1926-ին, Կիլիկիոյ պարպումէն հագիւ Ա տարի ետք, ծովեզերեայ այս շրջանին մէջ հիմը դրաւ մարմնակրթական շարժումի մը՝ համախմբելու համար հայու թեան գաղթական գաւակները: Այդ օրերուն, երբ մարդիկ հաց եւ օրապահիկ ապահովելու դժուարութիւն ունէին, երբ մարդիկ սեփական տուն եւ գործ չունէին, ահա՛ խումբ մը «խենթ»եր, հաւատաւոր Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ՝ Միսաք Շիրոյեանի գլխաւորութեամբ, մասնաճիւղ կը հիմնէին, Փոլիթպոլ եւ աթլէթ կը կիրարկէին, սկառտութիւն կը յառաջացնէին՝ ազգային մտահոգութիւններով:

Այդ սերունդը անպայման նահանգի կամ երկրի ախոյեանութեան չէր ձգտեր, որքան՝ հայութիւնը համախումբ պահելու, հայ պատանիները եւ երիտասարդութիւնը հաւաքելու եւ դաստիարակելու մասին կը մտածէր:

Յարգա՛նք այդ սերունդին: Յարգա՛նք Միսաք Շիրոյեանին, Յարութիւն Գուլումեանին, Կարապետ եւ Պետրոս Ուղուրեաններուն, Հայկ Ղազարեանին եւ Գրիգոր Զպուքճեանին, որովհետեւ անոնք ունեցան նուիրումի ոգի, յարատեւութեան կամք եւ ծառայութեան գիտակցութիւն:

Յարգա՛նք նաեւ անոնց գործը շարունակողներուն՝ Եղ-

ուարդ Պարսումեանին, Հայկազ Մեսուպեանին, Սմբատ Փանոսեանին, Սուրէն Բարախեանին, Լեւոն Թոքաճեանին, Գրիգոր Էպիլիզաթեանին, Համազասպ Հէքիմեանին, Պետրոս Թուխանեանին, Գրիգոր Մարաշլեանին, Սարգիս Հազարապետեանին, վաստակաշատ ատենապետ Գէորգ Թոփճեանին, Մուշեղ Գուլումեանին, Խաչիկ Գալստեանին, Զաւէն Գաբրիէլեանին եւ դեռ ծանօթ ու անծանօթ Հ.Մ.Ը.Մ.ական բազմաթիւ եղբայրներու եւ քոյրերու:

Փառքի ու յաջողութեան օրեր շատ ունեցած է այս մասնաճիւղը: Կ՛արժէ, որ հիները յիշեն, իսկ նորերը գիտնան, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ական քոյր Անթուանէթ Գալուստեան 1960-ին կը տիրանայ Սուրիոյ փինկ-փոնկի ախոյեանութեան, որ այդ տարի տեղի կ՛ունենայ Լաթաքիոյ մէջ: Երկու տարի ետք, այս անգամ, 1962-ին, մասնաճիւղին պասքէթպոլի տղոց ու աղջկանց խումբերը կ՛արժանանան Լաթաքիոյ առաջնութեան տիտղոսին:

Մասնաճիւղը իր աշխոյժ մասնակցութիւնը կը բերէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Զատիկուան միջ-մասնաճիւղային խաղերուն, որոնք տեղի կ՛ունենան Հայէպի ու Պէյրութի մէջ: Մարզական խումբերու կողքին, յառաջդիմութիւն կ՛արձանագրեն նաեւ սկառտական խումբերը, որոնք տարուէ տարի կը մեծնան թիւով ու որակով: Կը կազմակերպեն մեծաթիւ բանակումներ եւ սեմինարներ:

Պատմութիւնը երախտապարտութեամբ կը յիշէ, թէ ինչպէ՛ս Լաթաքիոյ մասնաճիւղը 1933-ին, Փոլիթպոլի իր մրցումներէն մէկուն հասոյթը ամբողջութեամբ կը յատկացնէ Պէյրութի հայկական հրկիզեալ հիւղաւանի աղէտահարներուն: Կը յիշէ նաեւ, որ 1955-ին, երբ Ղընէմիէի շրջանէն 25 պատանիներ Լաթաքիա կը հաստատուին՝ մասնաճիւղը արարախօս այդ պատանիներուն հայերէնի գիշերային դասընթացքներ կը կազմակերպէ, զանոնք իրենց արմատներուն եւ ինքնութեան կը կապէ:

Այս բոլորը, յարգելի՛ ներկաներ, պէտք է յիշուին եւ սերունդէ սերունդ փոխանցուին, որպէսզի մարդիկ ծանօթա-

նան Հ.Մ.Լ.Մ.ի իսկական դիմագիծին, որ միայն մարզախաղ եւ սկաուտութիւնն է, բաժակ եւ բանակում է, այլ՝ շատ աւելին է՝ հայապահպանում է, հայակերտում է:

Այս տարի մենք կը նշենք մասնաճիւղին հիմնադրութեան 90-ամեակը: Քանի մը ամիսէն՝ Մարտին պիտի նշենք մասնաճիւղին սեփական ակումբին հիմնադրութեան 60-ամեակը: Սա կը նշանակէ, թէ այս մասնաճիւղը 30 տարի գործած է առանց սեփական ակումբի եւ բաւարար յարմարութիւններու: Գործած է, որովհետեւ ան ունեցած է միութեան նպատակին եւ առաքելութեան հաւատարմութիւնը մը հայրողիներ, որոնք հոգուով-սրտով նուիրուած են այս միութեան՝ զոհելով ամէն բան. հանգիստ, ընտանիք, առողջութիւն եւ գործ:

Այդ բոլորը շատ հեռու ժամանակներու մէջ չէին: Հոս ներկաներէն շատերը թերեւս կը յիշեն այս բոլորը: Ոմանք կրնան գործակից ու մասնակից ալ ըլլալ այն մեծերուն, որոնք այս մասնաճիւղը 90 տարի պահեցին եւ այսօր մեզի աւանդ ձգեցին: Աւանդը մեծ է, պատասխանատուութիւնը՝ շատ աւելի մեծ: Պէտք է արժանի ըլլալ այդ պատասխանատուութեան եւ պատուով պահել ու գուրգուրալ անոր, որպէսզի մեր կարգին կարենանք զայն փոխանցել մասնաճիւղի 100-ամեակի կամ 120-ամեակի սերունդին:

Յարգելիներ,

Տասնամեակներ շարունակ, Սփիւռքի մէջ քիչ մը ամէն տեղ, ցիր ու ցան ապրեցանք իբրեւ հայ, գործեցինք իբրեւ տիպար քաղաքացի, բայց հոգիով միշտ կապուած մնացինք հայրութեան:

Այս եղաւ Հ.Մ.Լ.Մ.ի առաքելութիւնը, այս եղաւ Հ.Մ.Լ.Մ.ի գործը:

Հ.Մ.Լ.Մ.ի Լաթաքիոյ մասնաճիւղին 90-ամեակը եւ միութեան հիմնադրութեան 98-ամեակը առիթներ են յետադարձ ակնարկով յիշելու անցեալը, գնահատելու ներկան եւ խոհեմ կերպով ծրագրելու մեր վաղը:

Ներկաներէն քանինք՝ երբեմն գրկուած են պասքէթ կամ ֆութպոլ խաղալու հաճոյքէն, որովհետեւ իրենց գաղթական ծնողները չունէին կարելիութիւնը գոյգ մը կօշիկ գնելու: Քանինք՝ սկաուտական համազգեստ ճարելու տաքնապը ապրած են: Քանինք՝ համբերութեամբ նստարանին վրայ սպասած են կարգի, որովհետեւ փորձի բաւական զնդակ չունէր Հ.Մ.Լ.Մ.ը:

Այս բոլորը երէկ էին: Այսօր պայմանները բարեխառնուած են: Մեր գաւազները լաւագոյն կօշիկներով կը խաղան, լաւագոյն իրերով բանակում կը կատարեն, կեանքի մակարդակի բարելաւումները զրական հնարաւորութիւններ ստեղծած են:

Ժամանակին, Լաթաքիոյ Պէյրութ Չատկուան միջմասնաճիւղային խաղերուն մասնակցիլը բացառիկ երեւոյթ էր: Այսօր, Համա-Հ.Մ.Լ.Մ.ական մարզական կամ սկաուտական հաւաքները, աշխարհի չորս ծագերէն կը համախմբեն մեր տղաքը: Համա-Հ.Մ.Լ.Մ.ական վերջին մարզախաղերը, երեք տարի առաջ, Երեւանի մէջ համախմբեցին 16 երկիրներէ աւելի քան 650 մարզիկ-մարզիկուհիներ:

Այս է այսօր Հ.Մ.Լ.Մ.ը, մարմնակրթական այն մեծ կազմակերպութիւնը, որուն սկաուտական թեւին ներկայացու-

ցիչները, 2014-ի ամառը, Բիւրականի մէջ Համա-Հ.Մ.Լ.Մ.ական իրենց 10-րդ բանակումը կատարեցին, մասնակցութեամբ 17 շրջաններէ աւելի քան 720 սկաուտներու:

Ու տակաւին, Հ.Մ.Լ.Մ. այն միութիւնն է, որ այսօր աշխարհի չորս ծագերուն կը գործէ 108 մասնաճիւղերով: Անոր կազմակերպական ցանցը ընդլայնած է վերջին տարիներուն: Նոր մասնաճիւղեր ստեղծուած են Մոսկուայի, Թիֆլիսի, ու նաեւ՝ Հոլանտայի, Գերմանիոյ եւ Շուեյտի մէջ, ուր Հ.Մ.Լ.Մ. համախմբած է Իրաքի եւ Սուրիոյ տաքնապալի շրջաններէն փոխադրուած մեր ազգայիները՝ անոնց համար ստեղծելով ազգային-մարմնակրթական առողջ միջավայր:

Յարգելի ներկաներ,

Հաւանաբար տեղին է հարց տալ, թէ Հ.Մ.Լ.Մ.ի Լաթաքիոյ մասնաճիւղին 90-ամեակը ինչո՞վ տարբեր է 50-ամեակէն կամ 70-ամեակէն:

Այսօր, փոխուած են պայմանները: Սուրիան 5 տարիէ ի վեր կ'ապրի տաքնապալի պայմաններ: Սուրիահայրութիւնը պատնէշի վրայ կը մնայ մեծ զոհողութիւններու գնով: Պատնէշի վրայ կը մնայ նաեւ Հ.Մ.Լ.Մ.ը: Դամասկոսի, Քեսապի եւ Գամիշլիի մասնաճիւղերը նախկինէն շատ աւելի նուազ թիւերով, սակայն զգալի աշխուժութեամբ, իսկ Հայէպի մասնաճիւղը՝ ծանրօրէն վիրաւոր, սակայն առանց երեք ընկճուելու: Կ'իմանանք, թէ վերոյիշեալ շրջաններէն մեծ թիւով հայեր ապաստան գտած են յարաբերաբար ապահով նկատուող Սուրիոյ ծովեզերեայ շրջանները՝ Լաթաքիա եւ շրջակայքը: Հետեւաբար, օրուան հրամայականը մէ'կ է, ինչպէս 90 տարի առաջ, այսօր եւս հաւաքել, համախմբել ցիր ու ցան եղած գաղթական հայրութիւնը եւ բոլորին, անխտիր բոլորին, տալ ազգային երդիք, հայեցի միջավայր ու միջոցառում: Հ.Մ.Լ.Մ.ի դրօշին տակ ոեւէ հայ անտէր պէտք չէ զգալ ինքզինք: Հ.Մ.Լ.Մ.ի ակումբին դռները բաց պէտք է ըլլան բոլորին դիմաց, որովհետեւ դռներէն առաջ Հ.Մ.Լ.Մ.ականներու սրտերը բաց են բոլորին դիմաց: Անյապաղ պէտք է կազմակերպել ծովեզերեայ շրջաններու հայրութիւնը, կապել զանոնք ազգային մեր արժէքներուն: Այս աշխատանքին համար, հաւատարմութեամբ, որ դուք կը վայելէք ոչ միայն Հ.Մ.Լ.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան, այլ՝ Հ.Մ.Լ.Մ.ի աշխարհասփիւռ 26 հազար անդամներուն աջակցութիւնը:

Ահա՛ 90-ամեակի գլխաւոր մարտահրաւէրը: Ամէնէն հիմնականը եւ անյետաձգելին:

Այսօր փոխուած են պայմանները, ճիշդ է: Տասնամեակներ շարունակ Հ.Մ.Լ.Մ. գործեց կամաւոր եւ պատրաստակամ պատասխանատուներով: Սակայն մեր այսօրուան վարչակապետը, մարզիչը կամ սկաուտ խմբապետը յարաբերաբար տարբեր-տեսակի դժուարութիւններ կը դիմագրաւէ: Երբեմն հաւաքավայր-ակումբի պակաս, առօրեայ գործի հեւք, այլասերութիւն եւ անտարբերութեան երեւոյթներ:

Կը հաւատանք, որ այսօրուան չափահաս սերունդը, ներկաները մեծամասնութեամբ, շատ բան ստացան Հ.Մ.Լ.Մ.էն, միութեանական եւ ազգային պատկանելիութեան հասկացողութեամբ: Ամուր բարեկամութիւններ հաստատեցին: Գայլիկին կանչը՝ «Ընել մեր լաւագոյնը» ի մտի ունենալով բարձ-

րացան մեր անհատական կեանքին մէջ: Շատեր իրենց մտքին ու աչքին լոյսը մաշեցուցին միութեան մէջ: Պարտականութիւն է մեզմէ իւրաքանչիւրին համար, մեր հերթին, փոխադարձել, տալ Հ.Մ.Ը.Մ-ին, տալ նորահաս սերունդին, բարձրացնել զայն:

Մեր ժամանակներու նոր պայմանները, շրջապատէն ազդուած այսպէս կոչուած նոր արժէքները, արագընթաց արհեստագիտութիւնը իրականութիւններ են եւ անպայման իրենց ազդեցութիւնը ունին մեր երիտասարդ սերունդին վրայ: Կան նաեւ ընկերային տիրուր երեւոյթներ, որոնք ժխտական անդրադարձներ ունին միութեանկան, ազգային ու հաւաքական մեր կեանքին վրայ: Արդարեւ, երբ կը պակսի պատկանելիութեան գիտակցութիւնը, կը պակսի միութեանկան կապուածութիւնը, կը պակսի ներկայութիւնը համայնքային կեանքէն ներս:

Տակաւին, մեր յաջողութեան գաղտնիքներէն է Հ.Մ.Ը.Մ-ի բարոյական դրամազրուելը, տարիներու վարկը, անունը, որոնց տոկոսներն են որ կու գան խտացնելու մեր շարքերը: Այլ խօսքով՝ անոնք որոնք անցան միութեան շարքերէն, իրենց զաւակները կը դրկեն համոզուած, որ անոնք եւս զարգացնեն այդ պատկանելիութիւնը:

Յարգելիներ,

Անցնող տասնամեակներուն, հաւատարիմ իր նպատակին եւ առաքելութեան, Հ.Մ.Ը.Մ. մագնիսական քաջողականութեամբ մը իր դրօշին տակ հաւաքեց մատողաշ տարիքի բազմաթիւ սերունդներ, հեռու պահեց զանոնք նկարագիր խաթարող միջավայրերէ, դաստիարակող զպրոց եղաւ եւ անոնց առջեւ բացաւ հայ մարմնակրթական ընդհանուր միութեան ուղին, ուր անոնք աւելի փորձառու պատասխանատուներու խնամքին տակ դարձան անուանի մարզիկներ, դարձան ախոյեաններ, ախոյեան դարձուցին իրենց խումբերը եւ հպարտութեան անմոռանալի զգացումներով ջերմացուցին հայ մարզոց հոգիները:

Հ.Մ.Ը.Մ-ի սկսողները, չեփորախումբի առաջնորդութեամբ, տողանցքներով խանդավառեցին մեր ժողովուրդը, հայ ապրելու կամքը զօրացուցին եւ այս, այն տիրուր օրերուն, երբ հայրենի հողերէն մղոններով հեռացուած հայութիւնը յուսահատութեան եւ ձուլումի սպառնալիքի դուռը կը գտնէր ինքզինք:

Այսօր, Լաթաքիոյ մասնաճիւղի 90-ամեակի այս հանգրուանին, արդար հպարտութեամբ մը կը հաստատենք, որ Հ.Մ.Ը.Մ., ինչպէս միշտ կը մնայ բովանդակ հայութեան երիտասարդական մեծագոյն կազմակերպութիւնը: Ու մենք համոզուած ենք, որ սփիւռքահայ կեանքին մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ-ի կազմակերպ ու գործօն յարատեւութեամբ, հաւաքաբար կրնանք աւելի սատարել մեր ազատ ու անկախ հայրենիքին վերականգնումին, որովհետեւ այդ վերականգնումը, իր անմիջականութեամբ հանդերձ, երկար ուղի մըն է: Մենք չէ միայն, այլ յաջորդաբար հասնող սերունդը, սերունդները պիտի ըլլան այդ յանձնառութեան դերակատար պատասխանատուները:

Կեցցէ՛ Հ.Մ.Ը.Մ-ը: Կեցցէ՛ Լաթաքիոյ մասնաճիւղը:
Եւ կեցցէ՛ Հ.Մ.Ը.Մ-ին ծնունդ տուող մեր ժողովուրդը:

**Սերոբ Սահակեան
ԵՐՈՒՍԱՂԵՍ**

Անգամ մը եւս բախտը վիճակուեցաւ ինծի ներկայ գտնուելու Հ.Մ.Ը.Մ-ի աշխարհացրիւ ընտանիքի միջ-դիւանական խորհրդաժողովին, որ տեղի ունեցաւ Նիկոսիա, 27-29 Հոկտեմբեր 2016-ին:

Անգամ մը եւս բախտը ունեցայ անմիջականօրէն ճանչնալու միութեան մեծ ընտանիքի աննման զաւակները:

Անգամ մը եւս ապրեցայ Հ.Մ.Ը.Մ. կոչուած մեծ ընտանիքին անդամը ըլլալու երանանշորհրդ, կարծեմ՝ առաւելաչընորհրդ:

Վերջապէս, անգամ մը եւս ապրեցայ հարստութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ-ական կոչուած իւրաքայտուկ ոգիին ու որակին:

Այսպիսի նախաբանով կատարեցի մուտքը այս իրապէս կարեւոր խորհրդաժողովի նկարագրականին, որովհետեւ խոստովանիմ, որ ինծի համար սեղան ներկայացուած յաճախ միօրինակ («մոնոթոն») օրակարգէն շատ աւելի հետաքրքրական են նոյն սեղանին շուրջ նստողները, որոնց որակն ու ոգին անփոխարինելի աղբիւրն են Հ.Մ.Ը.Մ-ի ուժին:

Սեղանակիցներ, որոնցմէ իւրաքանչիւրը իր տեսակին մէջ իւրաքայտուկ, իր անմիջական շրջապատով տարբեր, մինչեւ իսկ թերեւս ներաշխարհով իրերամերժ, նոյն սեղանին շուրջ հաւաքուած, կը վիճարկեն Հ.Մ.Ը.Մ-ի վաղը, անոր ընելիքը, անոր մարտահրաւէրները, ի տես այս օրուան այսքան լայնատարած թէ տարտղնուած Սփիւռքի դժուարութիւններուն, կը քննեն անոր ազգային ծառայութեան առաւել արդիւնաւորման միջոցները:

Նիւթեր, զորս պետական մակարդակի համակարգեր պէտք է վիճարկէին, պետական կարողականութեամբ մարմիններ պէտք է ստանձնէին, բայց որովհետեւ այդ չկայ, եւ որովհետեւ այդ մէկուն բացակայութեան Հ.Մ.Ը.Մ-ը կայ, ան հարազատ իր երթին ու առաքելութեան, սովորական հազար ու մէկ հարցերուն զուգահեռ, սեղանի վրայ կը բերէ մօտ ապագային հազար մարզիկի մասնակցութեամբ հայրենիքի մէջ տեղի ունենալիք համա-Հ.Մ.-

ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ ՄԻՋ-ԴԻՒԱՆԱԿԱՆ Գ-ՐԴ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻ ԱՌԻԹՈՎ

Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆԻ ՈՐԱԿԸ

Ը.Մ.ական մարզախաղերը ու քիչ ետք, նոյնքան ստուար թիւով ըսկառւաններու մասնակցութեամբ, համա-Հ.Մ.Ը.Մ ական բանակումին ծրագիրը:

Պէտք է պարզապէս ներկայ ըլլալ այսպիսի հաւաքի ու հետեւի սեղանը հարստացնողներու դէմքերուն, խօսքերուն, շարժումներին, ներքին փոթորկումներուն, յաճախ լեզուական դժուարութեանց բերումով որոշ չարանքին, այնուհետեւ՝ անպայման իր առաւելագոյն նպաստը բերելու ճիգին:

Կարելի է այսպիսի վայրկեաններուն ականատես ըլլալ ու պահ մը չսքանչանալ ու չհմայուելի, չսիրահարուելի այսպիսի երիտասարդ սերունդի մը, որուն անդամներէն շատերը իրենց շրջաններու նորակազմ գաղութներուն մէջ նորակազմ մասնաճիւղերու հիմնադրութեան ամբողջ պատասխանատուութիւնը ստանձնած են, ու առաւել՝ կը համարձակին ինչ որ բան ստանձնել նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի համագգային պարտքէն:

Նման սեղաններու մասնակցութիւնը, տեղին ժողովական, տեղին ճաշի, տեղին պարզապէս սուրճի, այսպիսի երիտասարդ-երիտասարդուհիներու հետ, քեզի կու տայ այն համոզումը, որ Հ.Մ.Ը.Մ-ի հարստութիւնը միայն չի կայանար իր ազգային ծառայութեան վաստակին մէջ, այլ՝ իր շարքերուն ունեցած մարդու թէ հայու սքանչելի որակին մէջ:

Որակ, որուն հետ շփուելու եւ ապրելու բախտը անգամ մը եւս ունեցայ: Իրապէս որ բախտաւորութիւնն է: Կեցցեն նմանները, որոնց համար կեանքի հարստութիւնն է Հ.Մ.Ը.Մ-ը ու անոնք, իրենց կարգին, Հ.Մ.Ը.Մ-ը հարուստ կը պահեն իրենց տեսակով:

Մարդիկ, որոնք մղոններ կտրած են այն համոզումով, որ պարտք ունին բերելիք իրենց միութեան թէ ազգին:

Մարդիկ, պահ մը մոռցած տուն-տեղ, գործ-ընտանիք, ամենայն լրջութեամբ ժողով կը գումարեն, հարց կը ծեծեն, անորոշ հարցերու անպայման լուծումներ կ'առաջարկեն:

Եւ ի՛նչ սիրով, ի՛նչ համբերութեամբ, ի՛նչ հետեւողականութեամբ:

Պարզապէս պէտք է համոզուիլ, որ

այս մարդիկը տարբեր խմոր ունին, տարբեր խառնուածք, որ միայն պիտի բացատրուի ու արժեւորուի Հ.Մ.Ը.Մ-ականութիւն կոչուած առեղծրւածով:

Թերեւս հայ իրականութեան մեծագոյն հաւաքն է այս, ուր հայապահպանումն ու հայահաւաքը կը մընան տիրական օրակարգ:

Հաւաք, ուր սփիւռու աշխարհի հայ երիտասարդներու ուժացման հարցը կը մնայ հրատապ ու անյետաձգելի օրակարգ:

տաճղելի օրակարգ:

Հաւաք, ուր հայ երիտասարդին ներգրաւումը իր գաղութային կեանքին ու վերադարձը իր արմատներուն կը մնայ լրջագոյն մարտահրաւէր:

Այս հաւաքին անունն է Հ.Մ.Ը.Մ-ի միջ-դիւանական խորհրդաժողով:

Ի ՊԱՏԻ ՀԱԼԷՊԻՆ

Այն պահուն, երբ ապահովական ծանրակշիւ զարգացումներ կ'արձանագրուէին Հայկ պի մէջ, անդին, Կիպրոսի պանդոկներէն մէկուն մէջ կը գումարուէր Հ.Մ.Ը.Մ-ի մեծ ընտանիքին միջ-դիւանական Գ-րդ խորհրդաժողովը, որուն կը մասնակցէր Հայկ պէն ժամանած, Սուրիոյ ներկայացուցիչ եղբ. Մանուկ Քէօշկերեան:

Նման շատերուն, եղբայր Մանուկ ներկայացուց Սուրբոյ եւ յատկապէս Հայէպի շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ-ի տեղեկագիրը: Տեղեկագիրը, որ բաւական սեղմ տողերու մէջ հարագատօրէն ներկայացուց Հ.Մ.Ը.Մ-ի թէ ընդհանրապէս սուրիահայ երիտասարդութեան պատկերը: տողեր, նկարագրականներ նկարներ ու թիւեր:

Ժողովը իւրայատուկ կեդրոնացումով ու վերաբերումով հետեւեցաւ եղբ. Մանուկի տեղեկագիրին, որ կարծես կը հընչէր աւելին, իբրեւ տարուած յաղթանակի հրովարտակ:

Սխալած պիտի չըլլամ եթէ խոստովանիմ, որ պահ մը շատերու նման ապրեցայ որոշ շուարում, որոշ շփոթ, թէ արդեօ՞ք այդ տողերը կը վերաբերէին Հայէպի, այն Հայէպին, որուն վախերուն, վտանգին, ահաւոր աւօրեային, հացին ու ջուրին պակասին, տառապանքին մասին վարժուած էինք լսել:

Վարժուած էինք լսել ու, կարծես իբրեւ օրէնք, զգացուիլ, խղճալ, գթալ, զօրակցիլ ու անցնիլ յառաջ:

Այնուամենայնիւ, եղբ. Մանուկին տեղեկագիրը կարծես չըլկեց ամէն ինչ, ու այդ ժողովը որ շունչ ու աւիշ պիտի ներարկէր Հայէպին, ա՛ն է որ այդ մէկը աւելիով ստացաւ Հայէպէն:

Ժողովի աւարտին պահ մը կարելիութիւնը ունեցայ եղբ. Մանուկը գտնել առանձին, ու համարձակեցայ Հ.Մ.Ը.Մ-ականի պարկեշտութեան թէ ուղղամտութեան վառ օրինակ, եղբոր հարցնել. Մանուկ, իրապէս ներկայացուած տողերը հարագատ պատկե՞րն են ձեր Հայէպին, ես շատ տարբեր բաներ լսած եմ: Եղբ. Մանուկ առանց պահ մը իսկ տատամսելու ըսաւ. «Եղբա՛յր, այդ բոլորը, զորս լսած ես, իրականութիւն են, բայց նաեւ իրականութիւն են այն բոլորը, որ իմ տեղեկագիրը կ'ընդգրկէր: Վաղը մենք պիտի կատարենք սկստական տողանցք, երդման արարողութիւն: Հ.Մ.Ը.Մ-ը տակաւին Հայէպ է, ինչպէս որ էր, պարզապէս դժուարութիւններով ծանրաբեռնուած»:

Իսկ ես, այս գեղեցիկ տողանցքի պատկերները տեսնելէ ետք պիտի ըսէի, պիտի ըսէի այդ դժուարութիւններով հարստա-

ցած, թէ՛ եղբայր Մանուկին տեղեկագիրը իր նկարագրին նման տակաւին սեղմ էր ու ժլատ:

**ԻՍԿԱԿԱՆ
ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆԸ**

Կը խոստովանիմ, որ Առնհեմը, իբրեւ քաղաք թէ շրջան, ինծի համար ուղղակի նորութիւն էր, աւելի ճիշդ՝ յայտնութիւն էր:

Նորութիւն էր, որովհետեւ եթէ Հ.Մ.Ը.Մ-ը այնտեղ մասնաճիւղ մը հիմնած չըլլար, ես երբեք կեանքիս ընթացքին պիտի չգիտնայի, որ Հոլանտայի մէկ անկիւնը Առնհեմ անունով քաղաք կայ, ու հոն ալ հայու շունչ կայ:

Ամէն պարագայի, այսօր ուրախ եմ ո՛չ միայն այն փաստին համար, որ Հ.Մ.Ը.Մ-ը հարագատ իր երթին՝ յաջողած է Եւրոպայի մոռցուած այդ անկիւնը հասնիլ, հայու բեկորները հաւաքել եւ հայու տուն հիմնել, այլ՝ անոր համար, որ միջ-դիւանական խորհրդաժողովին բախտը վիճակուեցաւ ինծի այդ մասնաճիւղին հիմնադիր, գործօն անդամ, ատենապետ եղբ. Լիպարիտ Սիմոնեանը անձամբ ճանչնալու:

Նոյն այդ ճանչնալու պահը ինքնին մեծ ուրախութիւն էր, երբ միջ-դիւանական Թ-րդ խորհրդաժողովի նախօրէին, առիթը ունեցայ նոյն պանդոկի սպասման սրահին մէջ հանդիպելու եղբայր Լիպարիտին, որ ինձմէ շատ առաջ, ինք մօտեցաւ ինծի եւ ներկայացուց ինքզինք: Ուղղակի քառորդ ժամը բաւարար էր, որ հաղորդուէիր Լիպարիտին ու պեղէիր ո՛չ թէ միայն տիպար Հ.Մ.Ը.Մ-ականը, այլ՝ իրաւ հայն ու ոչ նուազ մարդը, իր բացարձակ ազնուութեամբ, ընկերասիրութեամբ, ուղղամտութեամբ, պիտի չվարանիմ ըսելու՝ հակառակ տարիքին պատանիի ամօթխածութեամբ:

Յաջորդ քանի մը օրերը պարզապէս ամրագրեցին առաջին օրուան տպաւորութիւններս եւ ուղղակի հմայուեցայ այդ տիպար Հ.Մ.Ը.Մ-ականով, որ կարծեմ ամբողջ մասնաճիւղի մը հիմնադրութեան թէ ապագայ աշխատանքներուն բեռը իր ուսերուն վրայ վերցուցած է:

Կրկնութեան գնով ըսեմ, որ Հ.Մ.Ը.Մ-ի ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆԸ կը կայանայ Լիպարիտներու մէջ, որոնք լաւ ըմբռնած են Հ.Մ.Ը.Մ-ի վեհ առաքելութիւնը, որ ի պատիւ Լիպարիտներուն ու անոնց հետեւողական աշխատանքին, ի հեծուկս ամենի դժուարութիւններուն, միշտ ալ պիտի դիւրանայ:

Վերջապէս, նման հաւաքները ոչ միայն առիթներ են հաղորդուելու Հ.Մ.Ը.Մ-ի ընթացիկ առաքելութեան թէ զարգացումներուն, այլ նաեւ՝ Լիպարիտի նման առաքելներու ծանօթացման:

Եւ, ինչու է, անոնց նմանով հոգեւին վերանորոգմամբ ու ներշնչմամբ:

ՑԱԽԱԿՑԱԳԻՐՆԵՐ ԵՂԲ. ԲԻԲԶԱՆԴ ԹՈՐԻԿԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

Photo by Ashnag©

Թորիկեան ընտանիքին
եւ Հ.Մ.Լ.Մ.ի բոլոր անդամներուն,
Յաւով ընդունեցինք մեծալաստակ եւ անձնուէր Հ.Մ.-
Լ.Մ.ական Բիւզանդ Թորիկեանի մահուան լուրը:

Իսկապէս կորսնցուցինք տիպար հայորդի մը, որուն յիշատակը վառ պիտի մնայ Հ.Մ.Լ.Մ.ականներու եւ համայնքի զաւակներու սրտերուն մէջ, իբրեւ մատաղ սերունդը արժանավայել կերպով դաստիարակող եւ կրթող գործիչի:

Մեծ է լուսահոգի Բիւզանդ Թորիկեանի ներդրումը Հ.Մ.-Լ.Մ.ի թէ՛ մարզական եւ թէ՛ պատմագրութեան լուսարանման, հանրահոգակման գործին մէջ: Երկար տարիներ մաս կազմելով «Մարզիկ»ի խմբագրական եւ վարչական կազմերուն, մաս կազմելով Հ.Մ.Լ.Մ.ի համագաղութային բարձրագոյն մարմիններուն եւ բեղուն գործունէութիւն ծաւալելով, անոր շնորհուած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի բարձրագոյն՝ «Արժանեաց» շքանշանը: Անոր «Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան Պատմութիւն» խորագիրով քառահատոր աշխատութիւնը լաւագոյնս կ'արտացոլէ Հ.Մ.Լ.Մ.ի կերտած պատմութիւնը մինչեւ մեր օրեր:

Միութենական կեանքի մէջ 75 տարի գործունէութիւն ծաւալած Թորիկեանը իր լուման ներդրած է նաեւ լիբանանեան մարզամշակութային կեանքի զարգացման մէջ եւ իրաւացիօրէն ան կը համարուի Լիբանանի աթլետիկ միջին ֆետերասիոնի հիմնադիրներէն մէկը:

Խորապէս կը ցաւակցիմ հանգուցեալի հարազատներուն, բարեկամներուն եւ Հ.Մ.Լ.Մ.ի ողջ անձնակազմին:

Խորին վշտակցութեամբ՝

**Հ.Հ. ՍՓԻՒՌՔԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
ՀՐԱՆՈՅՇ ՅԱԿՈՒԲԵԱՆ**

Պատուարժան Հ.Մ.Լ.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութիւն, Յարգելի եղբայրներ,

Հ.Մ.Լ.Մ.ի Գանատայի Շրջանային Վարչութիւնը եւ շրջանի բոլոր անդամները սրտի դառն կսկիծով իրենց խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնեն Կեդրոնական Վարչութեան նախկին ատենապետ՝ եղբ. Բիւզանդ Թորիկեանի մահուան տխուր առիթով:

Photo by Ashnag©

Թող բարձրեալն Աստուած եղբոր յիշատակը անթառամ պահէ եւ օրհնութիւն դարձնէ բոլորին համար:

Հ.Մ.Լ.Մ.ական ջերմ բարեկներով՝

**Հ.Մ.Լ.Մ.ի ԳԱՆԱՏԱՅԻ
ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՅՈՒԹԻՒՆ**

Հ.Մ.Լ.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութիւն,
Սիրելի քոյրեր եւ եղբայրներ,

Սրտի խոր կսկիծով տեղեկացանք վաստակաշատ Հ.Մ.-Լ.Մ.ական, «Արժանեաց» շքանշանակիր եւ Կեդրոնական Վարչութեան նախկին ատենապետ՝ եղբ. Բիւզանդ Թորիկեանի մահուան գոյթը:

Այս տխուր առիթով, Հ.Մ.Լ.Մ.ի Հարաւային Ամերիկայի Շրջանային Վարչութիւնը, կազմակերպութեանս Արժանիքի եւ Ուրուկուէյի կառույցի ու միութենական իր ընտանիքի անունով, խորին ցաւակցութիւններ կը յայտնէ Հ.Մ.Լ.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան եւ Հ.Մ.Լ.Մ.ական շարքերուն, ինչպէս նաեւ՝ հանգուցեալ եղբոր սղակիր ընտանեկան պա-

րազաններուն եւ հարազատներուն:
Եղբայր Բիւզանդին կորուստը մեծ ցաւ կը պատճառէ բոլորիս: Իր պատգամն ու յիշատակը միշտ վառ պիտի մնան մեր մէջ:

Եղբայրական ջերմ բարեւներով՝

**Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ
ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ**

Photo by Ashragh

Յարգարժան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութիւն,

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Աւստրալիոյ Շրջանային Վարչութիւնը իր խորին ցաւակցութիւնները կը փոխանցէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան եւ Թորիկեան ընտանիքին, մեզմէ յաւատաբար թողնուած եղբ. Բիւզանդ Թորիկեանի մահուան սուգին առթիւ:

Թող հողը թեթեւ գայ եւ երկինքի արքայութեան արժանանայ:

Եղբայրական բարեւներով՝

**Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՒՍՏՐԱԼԻՈՅ
ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ**

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութիւն,

Յարգելի եղբայրներ,

Սրտի խոր կսկիծով ստացանք եղբ. Բիւզանդ Թորիկեանի մահուան ցաւալի լուրը:

Այս առիթով, վարչութիւնս կու գայ իր խորազգաց ցաւակցութիւնները յայտնելու ձեզի եւ եղբ. Բիւզանդ Թորիկեանի ընտանիքին ու պարագաներուն: Հ.Մ.Ը.Մ.Ի մեծ ընտանիքը կորսնցուց բազմամասնակ միութեանական եւ ազգային գործին նուիրուած անձնաւորութիւն մը, որուն յիշատակը պիտի շարունակէ ոգեւորել եւ սրտապնդել յառաջիկայ սերունդները:

Հանգիստ անոր աճիւններուն:

Եղբայրական ջերմ բարեմաղթանքներով՝

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԼՈՆՏՈՆԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Սիրելի եղբայրներ,

Ցաւով ստացանք եղբ. Բիւզանդ Թորիկեանի մահուան գոյժը: Յանուն Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-«Կամբ» մասնաճիւղին, մեր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնենք եղբ. Թորիկեանի ընտանիքին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան եւ աշխարհասփիւռ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն:

**ԱՂԵՔՍԱՆԴՐՈՅ Հ.Մ.Ը.Մ.-«ԿԱՄԲ»
ՄԱՍՆԱՃԻՂԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ**

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութիւն,

Սիրելի վարչական եղբայրներ, Խոր կսկիծով կը մասնակցիմ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի մեծ ընտանիքի կորուստին եւ Կեդրոնական Վարչութեան սուգին:

Եղբ. Բիւզանդ Թորիկեանի մահուան այս տխուր պահուն ընդունեցէք իմ խորին ցաւակցութիւններս:

Եղբ. Բիւզանդ մեր ժամանակներու իրերայաջորդ Կեդրոնական Վարչութիւններու բազմամասնակ անդամներէն մէկը եղաւ:

Յարգանք բոլորանուէր իր ծառայութեան, յարգանք իր անսակարկ նուիրումին, յարգանք իր երկարամեայ գործունէութեան:

Վարձքդ կատար, եղբայր Բիւզանդ:

**ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՍԵՐՈՐԵԱՆ
Մոնթրէյլ**

Տխրած եմ մեր արժանաւոր Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբ. Բիւզանդ Թորիկեանի կորուստով:

Ցաւակցութիւններս:

**ԺԻՐԱՅՐ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ
Սան Ֆրանսիսքո**

Կարելի չէ հաւատալ, որ եղբայր Բիւզանդ Թորիկեանը ոչ եւս է այլեւս:

Կորսնցուցիւք բազմամասնակ Հ.Մ.Ը.Մ.ական մը, որ բովանդակ կեանքը ապրեցաւ լաւ մարդու բոլոր տուեալներով, եղաւ ազգասէր ու հայրենասէր իր ամբողջ էութեամբ եւ տիպար Հ.Մ.Ը.Մ.ական մը իր բոլոր արժանիքներով:

Իր ազնիւ բնաւորութեամբ, իր հարազատ հաղորդակալութեամբ եւ յարատեւ աշխատասիրութեամբ եղբայր Բիւզանդ կարողացաւ վայելել բոլորին յարգանքն ու սէրը:

Եղբայր Բիւզանդ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պատմութեան իր չորս հատորներով ներկայ եւ ապագայ սերունդներու դաստիարակութեան համար կը ձգէ արժէքաւոր եւ օգտակար կտակ մը:

Եղբայր Բիւզանդ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պատմութեան շրջուն համայնագիտարանն էր եւ արիւններուն հարուստ շտեմարանը: Իր բոլոր ճամբորդութիւններուն ընթացքին

միշտ իր հետն էր «սեւ կողքով տետրակ»ը, որուն մէջ մանրակրկիտ տեղեկութիւններ արձանագրած էր Հ.Մ.Ը.Մ.Ի բոլոր մասնաճիւղերու եւ շրջաններու իրադրեալներն մասին, շատ

օգտակար եւ բծախնդրորէն դասաւորուած: Տակաւին կը տեսնեմ իր խոնարհ կեցուածքը եւ բարի ժպիտը, երբ իրեն կ'ըսէինք. «Եղբայր Բիւզանդ, քու սեւ կողքով տետրակդ իր օգտակար պարունակութեամբ կը նմանի օդանաւի մը սեւ տուփին անհրաժեշտ տեղեկութիւններուն...»:

Կը խոնարհինք իր անթառամ յիշատակին դիմաց եւ մեր ցաւակցութիւնները կը յայտնենք իր տիկնոջ, գաւակներուն, ընտանեկան պարագաներուն եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մեծ ընտանիքի անդամներուն եւ համակիրներուն:

Իր յիշատակը միշտ վառ պիտի մնայ մեր սրտերուն եւ հոգիներուն մէջ:

Տիեզերական խաղաղութեան մէջ ապրիս սիրելի՛ եղբայր Բիւզանդ: Վստահ եղիր, որ ձգած պատգամդ վարակիչ դեր

պիտի ունենայ մեր ներկայ եւ ապագայ սերունդներուն մօտ:

ՀՐԱԶ ՏԷՐ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ
Մոնթրէալ

Վշտակիր եղբայրներ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան, Հաճեցէք ընդունիլ խոր ցաւակցութիւններս վաստակաւոր Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբ. Բիւզանդ Թորիկեանի մահուան առթիւ: Բարեյիշատակ եղբ. Թորիկեանի անմնացորդ նուիրաբերումը մաղթենք օրինակ դառնայ նոր սերնդականներուն:

ՍՈՒՐԷՆ ՊԱՅՐԱՄԵԱՆ
Գասիրէ

ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՀԱՄԵՍՏ ՈՒ ԸՆԿԵՐԱՍԷՐ ԵՂԲ. ԲԻՒԶԱՆԴԸ

Սերոբ Սահակեան ԵՐՈՒՍԱՂԵՍ

2007-ի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգամաւորական Ժողովին էր կարծեմ, գումարուած՝ Ծաղկաձոր, երբ առաջին անգամ առիթը ունեցայ ճանչնալու, հանդիպելու այսօր բացակայ եղբայր Բիւզանդ Թորիկեանին:

Եղբայր Թորիկեան բաւական ծանօթ անուն մըն էր: Բայց ես չէի կրնար երեւակայել, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատմագիր եղբ. Թորիկեանը այն համեստ, հետաքրքրական, չափազանց ընկերային մարդն էր, որ կը մօտենար հեռուէն թէ մօտէն ծանօթ իւրաքանչիւր եղբօր եւ ներկայացնելէ ետք ինքզինք, անպայման կը պրպտէր ու ուղղակի քանի մը վայրկեանի ընթացքին կը պեղէր դիմացինը, պահ մը գայն ձգելով շուարած ու ապշահար:

Որքա՛ն բան գիտէր այս մարդը, ուղղակի համայնագիտարան մըն էր եւ ո՛չ միայն Հ.Մ.Ը.Մ.ի, այլ ընդհանրապէս սփիւռքահայ գաղութային կեանքի, ազգային եռուզեռի, դիմագրաւած մարտահրաւէրներու մասին:

Չեմ գիտեր, արդեօք ե՞րբ կամ ի՞նչ առիթով Երուսաղէմ գտնուած է եղբայր Բիւզանդը, թերեւս իբրեւ ուխտաւոր, քանի մը օրուան համար ապրած է քաղաքին սուրբ պատերը, բայց եւ այնպէս, եղբայր Բիւզանդին տեղեկութիւնները կը գերազանցէին այդ քանի մը օրուան ուխտազնացութիւնը, եթէ երբեք պատահած էր այդ:

Եղբայր Բիւզանդ հազար հարցում եւ հազար հաստատում կատարեց Երուսաղէմին վերաբերող: Ան մեր շրջանի տասնեակ մը միութենական եղբայրներու մասին հարցուց ու բարեւներ դրկեց մարդոց, որոնք կարծես իր տա-

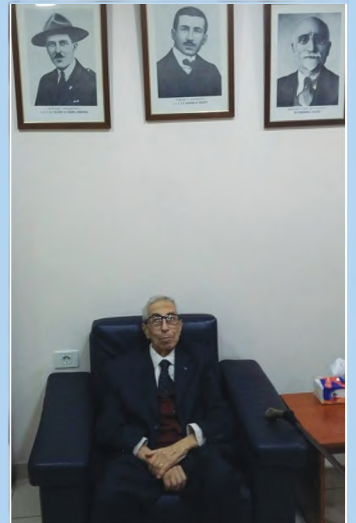
րիներու մտերիմները ըլլային: Ինձմէ իմացաւ, որ այդ եղբայրներէն շատերը մեկնեցան հոն, ուր այսօր ինք կը գտնուի:

Այնուհետեւ, եղբայր Բիւզանդ չինայեց մեր շրջանի Աթոռը, անցեայի ու ներկայի հոգեւորականները, որոնց բազմաթիւ գործերուն եւ արկածախնդրութիւններուն մասին լայն ժպիտով շատ բան պատմեց, բայց եւ այնպէս անպայման փափաքեցաւ, որ իր սրտաբուխ բարեւները տեղ հասցնեմ, գէթ անոնց, որոնք տակաւին վարին Երուսաղէմ կը յամենան:

Համակ կեանք էր եղբայր Բիւզանդ: Անոր ընկերութիւնը պիտի ուզէիր ամբողջ ժամեր ու օրեր վայելել, ու իր պրիմալով դիտել ու վերլուծել հայ իրականութիւնը ամբողջ, իր սեւով ու սպիտակով, սառով թէ գաղղով, մարդով թէ տմարդիով:

Կ'ափսոսամ, որ այսօր եղբայր Բիւզանդը մեզի հետ չէ, նաեւ կ'ափսոսամ անոր համար, որ այս հողեղէն կեանքին մէջ մէկ անգամ միայն առիթը ունեցայ հանդիպելու Հ.Մ.Ը.Մ.ական այս հսկային, որուն ձգած բացը կամրջելու համար կարծեմ երկա՛ր պիտի ձգնինք:

Հողը թեթեւ գայ վրադ, եղբայր Բիւզանդ:

Եղբ. Բիւզանդ Թորիկեանի վերջին լուսանկարը՝ Արամ Ա. կաթողիկոսի Յ.Ս.Ը.Մ.ի կեդրոնայնացումէն օրը, 24 Նոյեմբեր 2016-ին:

ՄԵՐ ՃԻՏԻՆ ՊԱՐՏՔԸ

Վրժ-Արմեն
ՍՈՆԹՐԵԱԼ

Վերջերս լոյս տեսաւ գիրք մը, շատ գիրքերու նման անաղմուկ, կարծես ամօթխած կերպով հրատարակ գալով, մինչդեռ ամէն պատճառ կայ, որ անոր ծնունդը հպարտօրէն ծանուցուի ու ծանօթացուի:

Սովորական գիրք մը չէ ան. յաճախ չէ, որ նման հրատարակութիւններ մէջտեղ կու գան: Արդիւնք՝ երկարամեայ աշխատանքի: Ամէնէն կարեւոր հատորներէն մէկն է ան Հայոց Յեղասպանութեան 100-ամեակին առիթով հրատարակուածներուն մէջ, բայց ի տարբերութիւն ուրիշներու, ան ոչ թէ ետ կը նայի, այլ՝ յառաջ: Այս՝ հակառակ անոր, որ ան կը վերարտադրէ մեզմէ աւելի քան դար մը առաջ լոյս տեսած պարբերաթերթի մը խտացեալ, ուստի եւ ա՛յլ աւելի ազդու դարձած բովանդակութիւնը:

Ինչի՞ մասին է խօսքը:

«Մարմնամարզ» պարբերաթերթին, որ լոյս տեսած է չորս տարի միայն՝ 1911-1914, իրաւամբ Հ.Մ.Ը.Մ-ի հիմնադիր նկատուող Շաւարշ Քրիսեանի կողմէ խմբագրուած ու հրատարակուած, նախքան իր ալ նահատակութիւնը՝ ի շարս հայ մտաւորական ընտրանիին:

Ահա, ուրեմն, մեր սեղանին է անոր քառամեայ բովանդակութեանէն ծաղկաքաղ մը՝ «Շաւարշ Քրիսեան ու Մարմնամարզ-Մշտագօր աւանդ, անշէջ ջախ» վերնագիրով ու 468 մեծադիր եւ պատկերազարդ էջերով պատկառելի հատոր մը, տպուած Լոս Անճելըս, 2016-ին, համադրուած՝ կազմուած ու խմբագրուած բժ. Շաւարշ Քրիսեանի կողմէ: Անուններու նոյնութիւնը պատահականութեան արդիւնք չէ: Բժիշկը եղբոր թոռն է Մեծ Շաւարշին:

Բայց ո՞վ էր հազիւ 29 տարի ապրած այս հայորդին, որ իր անջնջելի հետքը ձգած է մեր ազգի յառաջընթացին վրայ:

Ծնած՝ Պոլիս, 1886-ին, յաճախած Պէշիկթաշ թաղի Մաքրուհեան ազգային, Պարտիզակի Ամերիկեան բարձրագոյն, ապա Սկիւտարի Պէշիկթեան վարժարանները, շրջանաւարտ՝ Ռոպրթ Քոլէճէն, Փարիզի մէջ հետեւած է համբաւուր մարմնակրթիչ Տրպոնէի դասընթացներուն, վերջապէս Լոնտոնի աշխարհահռչակ Սանտոյի մարմնակրթական բարձր հիմնարկէն վկայուած է իրբեւ մասնագէտ ուսուցիչ եւ մարզիչ: 1909-ին վերադարձած է Պոլիս ու ոգի ի բռին նուիրուած

է հայ նոր սերունդի մարմնակրթանքին՝ դասախօսութիւններով, դասընթացներով, ուսուցչութեամբ, մարզահանդէսներու ու հայկական առաջին ողիմպիական խաղերու կազմակերպութեամբ, մարզական ակումբներու ստեղծումով Պոլիս թէ գաւառները, նոյնիսկ Ադեքսանդրիա (Եգիպտոս), ուր 1912-ին հիմը դրած է տեղւոյն «Կամք»-ին: Նոյն տարին, «Մարմնամարզ»-ի խմբագրութեան նախաձեռնութեամբ իրագործած է Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան հիմնադիր-ծրագրային առաջին համաժողովը (թէ եւ Հ.Մ.Ը.Մ-ը 1918-ին միայն վերջապէս շօշափելի իրականութիւն դարձաւ ձեռամբ իր վերապրած գործակիցներուն ու հետեւորդներուն): Իր մղումով է, որ 1912-ի Սթոքհոլմի միջազգային ողիմպիականին երկու հայ

մարզիկներ մասնակցած են իրբեւ Օսմանեան կայսրութեան միակ ներկայացուցիչներ...

Շաւարշ Քրիսեանի մեծագոյն՝ անշէ՛ջ աւանդը, սակայն, կը հանդիսանայ պարբերաթերթը, որուն նուիրած է իր կեանքին վերջին չորս տարիները, եւ «որուն գլխաւոր ու գրեթէ միակ նպատակը պիտի ըլլայ հայերէն գիտցողներուն հասկցնել, թէ ամէն բանէ առաջ մարդ կենդանի մըն է ու պարտաւոր է, իբր բանաւոր էակ, իր ունեցածը, աշխիւքն՝ մարմինը խնամել եւ բարելաւել», կը գրէ ան «Մարմնամարզ»-ի առաջին թիւի խմբագրականին մէջ. յայտնելով նաեւ, որ ապահոված է մանկավարժներու, բժիշկներու ու բնախօսներու ալ մասնակցութիւնը: «Մէկ խօսքով մեր նպատակը պիտի ըլլայ մարդ պատրաստել, եւ մարդեր են որ մեզի կը պակսին», կ'աւելցնէ ան:

Ներկայ հատորը կազմող բժիշկ Շաւարշ Քրիսեան յաջողած է ունենալ «Մարմնամարզ»-ի ամբողջական հագուազիւտ հաւաքածոններէն մէկը ու քաջալերուած Հայոց Յեղասպանութեան թանգարանի տնօրէն դոկտ. Հայկ Դեմոյեանի այդ ուղղութեամբ ունեցած նախաձեռնութիւններէն ու բարոյական աջակցութեանէն՝ որոշած է հրատարակել այս աշխատանքը ու անվճար տրամադրելի դարձնել հաստատութիւններուն, կազմակերպութիւններուն ու փափաքողներուն:

Ներածականէն, Հ.Մ.Ը.Մ-ի կեդրոնական Վարչութեան եւ Արեւմտեան Մ. Նահանգներու Երջանային Վարչութեան խօսքերէն ու խմբագիրին «Դարադարձային ոգեկոչում եւ կոչ» առաջնորդող յօդուածէն ետք, գիրքը կը ներկայանայ հետեւ-

եալ բաժիններով.- Շաւարշ Քրիսեան առաջնորդը, խմբագիրը, համակարգողը, դաստիարակը, կանանց յառաջդիմութեան դրօշակիրը, լրագրողը ու մարզիչը: Իւրաքանչիւր բաժնի սկիզբը զետեղուած է նոյնպէս ներածական մը հատորը կազմողին կողմէ, ապա կը յաջորդեն «Մարգաշխարհ»ի չորս տարիներէն պատկերատիպ էջեր, որոնք կը բացայայտեն Շաւարշ Քրիսեանի վերոյիշեալ յատկանիշերը: Այդ էջերուն մէջ կը կարդանք խմբագրականներ, առաջնորդող յօդուածներ, աշխատակիցներու գրութիւններ, հայկական ու միջազգային մարզական իրադարձութիւններու անդրադարձներ, լուրեր, ծանուցումներ մարզական նախաձեռնութիւններու, այլեւ լուսանկարներ մարզիկներու, մարզական ձեռնարկներու եւ այլն: Այս բաժիններուն ալ կը հետեւին այլապէս հետաքրքրական երկու այլ բաժիններ՝ «Վկայութիւններ, մտածումներ, մէջբերումներ» ու «Շաւարշ Քրիսեանի ժառանգը, շարունակութիւն, Արարատ Քրիսեան» (որ բժիշկին հայրն էր ու մարմնամարզի երկարամեայ վաստակաւոր դաստիարակը Գահրէի ազգային վարժարաններու աշակերտութեան):

Այս ակնարկը կարելի է ակարտել առանց անդրադառնալու բժիշկ Քրիսեանի հիմնական մտահոգութեան ու տարիներէն ի վեր ջատագոված գաղափարին՝ հայ կեանքին մէջ որակական փոփոխութեան մը անհրաժեշտութեան: Ան կը գրէ իր առաջնորդող յօդուածին մէջ. «Միթէ դժուար է ըմբռնել հսկայական եւ անհամեմատօրէն «աժան» այն ճանաչումը, զոր ողիմպիական երեւելի ախոյեան մը կամ խումբ մը կը բե-

րէ իր երկրին ու ազգին, երբ միջազգային հեռատեսիլներու ոսպնեակները իր յաղթանակէն ետք կը կեդրոնանան իր շապիկի արձանագրութեան՝ օրինակ՝ «Armenia»-ին եւ պարզընդ դրօշին վրայ, մինչ կը հնչէ պետութեան մաղթերգը: Կարելի է մատնանշել ուրիշ որեւէ երեւոյթ կամ պարագայ, որ նոյնիսկ փոքր ինչ չափով ընծայէ նման ոսկեայ առիթ՝ ազգային ինքնութեան միջազգային ծանուցման, հսկայածաւալ ճանաչումին եւ համակրանքին՝ պարզեւած ազգային հպարտութեան զուգահեռ»: Իսկ քիչ անդին կ'աւելցնէ. «Հայ գոյատեւող զանգուածները, Հայաստանէն ներս թէ դուրս, անտեսուած, անգիտացուած, բայց եւ անյետաձգելի ու անմիջական կարիքը ունին ժամանակակից ու անվիճելի միջազգային հայ հերոսներու, իմա՝ ակնյայտ ու երեւելի մարզիկ գերախոյաններու եւ խումբերու՝ արագ եւ վստահ վերագտնելու համար ազգային պատկանելիութեան անվրէպօրէն ջերմացնող ու կապող զգացումը»:

Այս հատորին հրատարակութիւնը քայլ մըն է, համեստ քայլ մըն է այդ ուղղութեամբ միտքերը գրգռելու համար: Բժիշկ Շաւարշ Քրիսեան իր ճիտին պարտքն է կատարեր: Մեզի կը մնայ, անհատաբար թէ հաւաքաբար, անսալ «Մարմնամարզ»ի Շաւարշի պատգամին ու կոչին ու մեր կարգին կատարել մեր ճիտին պարտքը...

Ծանօթ- Գիրքէն անվճար օրինակ մը ստանալու համար դիմել թժ. Շաւարշ Քրիսեանին՝ shavarsh_chr@msn.com

Full of Charme Hotel, New Construction, French Architecture, International Standards, 100 m from the Republic Square and 15 minutes from the Yerevan International Airport.

- 44 Rooms and 3 Suites with all comforts, all climate controlled, minibar, shower or bathroom with private WC, hairdryer. Satellite TV, international direct dial phone. Internet & Email access.
- Individualized and personal service, 24 hour reception and room service
- Bar

Europe Hotel

Feel at home, away from home...

Yerevan
32-38, Hanrabedoutian Street,
Yerevan 375010, Armenia
Tel 374 10 54 60 60 • Fax 374 10 54 60 50
sales@europelhotel.am

Reservations

www.europehotel.am

Studio/CKEN PARIS

ՄԻՋ-ԴԻՒԱՆԱԿԱՆ 9-ՐԴ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 100-ԱՄԵԱԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՏԱՐԵՑ

27-29 Հոկտեմբեր 2016-ին, Նիկոսիան դարձաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի աշխարհասփիւռ ընտանիքին սեւեռակէտը: Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 7 Շրջանային եւ 12 Մեկուսի շրջաններէ 40 ներկայացուցիչներ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան հրաւերով եւ Կիպրոսի Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Մ.Ի վարչութեան հիւրընկալութեամբ, կատարեցին 2015-2019 քառամեակի իրենց միջ-դիւանական խորհրդաժողովը, ուր քննեցին միութեան վերջին Պատգամաւորական Ժողովէն ասդին (Սեպտեմբեր 2015) կատարուած աշխատանքները եւ ծրագրեցին գալիք՝ 100-ամեակի հանգրուանին

համար առնուելիք քայլերը: Շրջաններու ներկայացուցիչները գեկուցեցին իրենց մասնաճիւղերու աշխատանքներուն մասին եւ անդրադարձան իրենց դիմագրաւած գլխաւոր դժուարութիւններուն: Ապա, անոնք լսեցին Կեդրոնական Վարչութեան արժեւորումը՝ միութեան պարզած ընդհանուր իրավիճակին մասին եւ, միասնաբար, խորհրդակցութիւններ կատարեցին աւելի կազմակերպ ու արդիւնաւէտ գործունէութեան մը ծաւալման համար: Խորհրդաժողովը նախորդներէն յատկանշուեցաւ քանի մը իրողութեամբ՝ Ա) Մասնակից շրջաններու եւ ներ-

կայացուցիչներու թիւով ան գերազանցեց նախորդ 8 խորհրդաժողովներու մասնակցութեան թիւերը: Առաջին անգամ ըլլալով նման խորհրդաժողովի մը կը մասնակցէին Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Առնհեմի (Հոլանտա), Միւնիխի, Շուէտի գոյգ մասնաճիւղերու՝ Սոտերթելիոյ եւ Սթոքհոլմի, Թիֆլիսի եւ Հայֆա-Եաֆայի մասնաճիւղերը: Երկար բացակայութենէ ետք, ներկայ էին նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պուլկարիոյ, Մարսէյի, Վալանսի, Ալմերոյի եւ Վիեննայի մասնաճիւղերուն ներկայացուցիչները:

Աչքառու էր եւրոպական ցամաքամասի ներկայացուցիչներուն մեծաթիւ մասնակցութիւնը այս խորհրդաժողովին: Ֆրանսա, իր պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով, համա-Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական հանդիպումի մը ներկայ էր երեք մասնաճիւղերու (Փարիզ, Վալանս, Մարսէյ) եօթը ներկայացուցիչներով: Հոլանտան ներկայ էր երկու մասնաճիւղով, Շուէտը՝ նոյնպէս, Գերմանիան, Անգլիան, Աւստրիան ու Պուլկարիան ներկայ էին մէկական մասնաճիւղերով: Կը բացակայէր Յունաստանի շրջանը: Հակառակ իրենց ապրած քաղաքա-

տախտակներն երկայացնող փաուլըր փոյնթերով ու էնիմէյշըններով:

Դ) Աննախընթաց էր «Մարզիկ» պաշտոնաթերթին հանդէպ ցուցաբերուած հոգածութիւնն ու գուրգուրանքը: Թերթին 35-ամեակի տեսանիւթին ցուցադրութիւնը, անկասկած, որ իր դերը ունեցաւ հետաքրքրութիւններ սրելու աշխատանքին մէջ, բայց պէտք է ընդունիլ նաեւ, որ նորաստեղծ շրջաններու համար «Մարզիկ» ընդմէջէն աշխարհին ներկայանալու անհրաժեշտութիւնը կը ներկայանար զգալի կերպով: «Մարզիկ» ի աշխատանքներէն խանդավառւած՝ թերթին կայքէջին արդիականացման ի նպաստ կատարուեցան կարգ մը նուիրատուութիւններ:

Ե) Միութեան 100-ամեակը ներկայութիւն էր խորհրդաժողովի օրակարգի գրեթէ բոլոր կէտերուն մէջ: Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարզախաղերէն մինչեւ բանակում, կեդրոնական հանդիսութեանէն մինչեւ քարոզչական, հրատարակչական եւ տեղեկատուական այլազան ծրագիրներ, 100-ամեակը մնայուն նիւթ էր բոլորին համար, արժանավայել շուքով նշուելու եւ միութեան պատմութեան մէջ նոր դարձակէտ մը կազմելու նախանձախնդրութեամբ:

ԲԱՑՈՒՄԸ ԵՒ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍԲԸ

Միջ-դիւանական 9-րդ խորհրդաժողովին բացումը կատարուեցաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով եւ մէկ վայրկ-

եան յոանկայս լուրթեամբ՝ ի յարգանս Սուրբիոյ պատերազմին զոհուած Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն եւ Արցախի ռազմա-ճակատներուն վրայ նահատակուած հայ զինուորներուն:

Ներկաները ողջունեց եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի կեդրոնական Վարչութեան կողմէ բարի գալուստի խօսք արտասանեց կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան: Ան ներկայացուց միջ-դիւանական խորհրդաժողովներու նպատակն ու կարեւորութիւնը եւ շեշտեց, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ը միայն սկստուածութիւն չէ, միայն մարզական միաւոր չէ, այլ՝ կազմակերպական տարածուն ցանցով միութիւն մըն է, որուն համար նըման խորհրդաժողովները ունին մեծ

իմաստ, որովհետեւ անոնք շրջանները իրարու եւ կեդրոնին կը կապեն, փորձառութիւններու փոխանակման կը ծառայեն, ընդհանրական մտահոգութիւններ կը քննեն եւ եղբայրական սերտ կապեր կը ստեղծեն մասնակիցներուն միջեւ:

ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐԸ

Խորհրդաժողովի աշխատանքներուն առաջին օրը յատկացուեցաւ շրջաններու զեկուցումներուն: Շրջանային թէ՛ Մեկուսի վարչութիւններ ներկայացուցին իրենց մասնաճիւղերու վերջին մէկ տարուան յաջողութիւնները: Անոնք պարզեցին նաեւ իրենց շրջանին դիմագրաւած մարտահրաւէրները:

Շրջաններու զեկուցումներէն յա-

տուկ ուշադրութեան արժանացան հետեւեալները:-

Գանատա- Չգալի վերաշխուժացում մը կ'ապրի Սէնթ Գաթրինգի մասնաճիւղը: Մեծ թիւով սուրիահայեր Գանատա հաստատուելով՝ սկսած են մաս կազմել Հ.Մ.Ը.Մ-ին: Շրջանը կը դիմագրաւէ կարգ մը դժուարութիւններ, ինչպէս՝ սեփական մարգագաշտի չգոյութիւն, 30-45 տարեկան երիտասարդներու ներգրաւման հարց եւ գաղութային ձեռնարկներու խաչաձեւման պատճառով՝ նիւթականի ապահովման դժուարութիւն:

Հայաստան- Կազմած է շեփորախումբ մը՝ հայրենիք հաստատուած սուրիահայ Հ.Մ.Ը.Մ-ականներէ: Կազմակերպած է Ապրիլեան քառօրեայ պատերազմին վնասուածներու օժանդակութիւն: Հիւրընկալած է եւրոասիական տարածաշրջանի Ծ-րդ համաժողովը եւ երիտասարդական Յ-րդ Փորումը: Օժանդակած է Թիֆլիսի նորաստեղծ մասնաճիւղի աշխատանքներուն՝ Նորրնձայի գիտելիքներ փոխանցելով թիֆլիսեցի սկաուտներու: Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ը Երեւանի մէջ ունի իր կեդրոնը, սակայն մասնաճիւղերը գրասենեակներ չունին: Արմաւիրի շրջանը ունի Երեւանի նման անդամական թիւի ան, սակայն յարմար գրասենեակ չունի՝ կարենալ ընդունելու համար բոլոր դիմողները: Շրջանի ներկայացուցիչին սրամիտ վկայութեամբ՝ «Այ ջան, բոլորը հայ են, ի՛նչ միութիւն Հայաստանի մէջ»:

Հարաւային Ամերիկա- Գլխաւոր դժուարութիւնները երկուք են՝ լեզուական հարց եւ 18-28 տարեկան երիտասարդները ներգրաւելու դժուարութիւն: Աշխատանք կը տարուի Վենեզուելայի, Պրագիլի եւ Զիլի մարգասէր հայտորդիները Հ.Մ.Ը.Մ-ին կապելու: Անոնք կը հրաւիրուին Հ.Մ.Ը.Մ-ի միջմասնաճիւղային Նաւասարդեան մարգախաղերուն:

Արեւելեան Մ. Նահանգներ- Շրջանին նորութիւնը Շարլոթի միաւորն է, որ ունի 13 սկաուտ եւ 17 անդամ: Միաւորը 2015-ին հիմնուած է Քարոլայնա նահանգին մէջ: Սկաուտական եւ մարգական աշխատանքները կ'ընթանան ընթացիկ թափով: Անցնող տարի կազ-

ՆԱԽՈՐԴՆԵՐԸ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի միջ-դիւանական խորհրդաժողովները ընթացք առած են 1985-ին: Այնուհետեւ, չորս տարուան յաջորդականութեամբ, գումարուած են ինը խորհրդաժողովներ՝ հետեւեալ ձեւով.-

Ա. խորհրդաժողով, 5-7 Ապրիլ 1985, Միլանօ, Իտալիա:

Բ. խորհրդաժողով, 24-27 Մարտ 1989, Լոնտոն, Անգլիա:

Գ. խորհրդաժողով, 13-16 Յուլիս 1993, Լաւալ, Գանատա:

Դ. խորհրդաժողով, 26-28 Մարտ 1997, Փարիզ, Ֆրանսա:

Ե. խորհրդաժողով, 13-15 Օգոստոս 2001, Պէյրութ, Լիբանան:

Զ. խորհրդաժողով, 1-3 Օգոստոս 2005, Աթէնք, Յունաստան:

Է. խորհրդաժողով, 9-11 Ապրիլ 2009, Փարիզ, Ֆրանսա:

Ը. խորհրդաժողով, 29-31 Մարտ 2013, Սիկոսիա, Կիպրոս:

Թ. խորհրդաժողով, 27-29 Յոկտեմբեր 2016, Սիկոսիա, Կիպրոս:

ԶՕՐԱԿՑԱԳԻՐ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՍՈՒՐԻՈՅ ՇՐՋԱՆԻ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի միջ-դիւանական 9-րդ խորհրդաժողովը (Նիկոսիա, 27-29 Յուլիտեմբեր 2016) իր եռօրեայ նիստերուն ընթացքին լայնօրէն անդրադարձաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պատմական շրջաններէն Սուրիոյ ներկայ իրավիճակին:

Խորհրդաժողովը դրուատիքով արձանագրեց, որ հակառակ Սուրիան հարուածող արհւնալի պատերազմին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սուրիոյ 5 մասնաճիւղերը՝ Յալէպը, Դամասկոսը, Լաթաքիան, Գամիշլիին եւ Քեսապը, ազգային բարձր գիտակցութեամբ եւ միութեանական օրինակելի յանձնառութեամբ, իրենց գործունէութիւնը կը շարունակեն անխախտ հաւատքով եւ կամքով:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի գաղափարական դրօշին տակ ծառայող քոյրեր եւ եղբայրներ իրենց բոլորանուէր մասնակցութիւնը կը բերեն գաղութի պահպանման ու պաշտպանութեան վեհ գործին՝ ի հարկին զոհաբերելով իրենց գարուն կեանքերը:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի միջ-դիւանական 9-րդ խորհրդաժողովը միութեան աշխարհասփիւռ մեծ ընտանիքին անունով խոնարհեցաւ Սուրիոյ պատերազմին զոհուած 24 Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու յիշատակին դիմաց եւ իր բարձր գնահատանքը յայտնեց տագնապալի պայմաններու մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ազգանուէր գործը շարունակող հաւատաւոր միութեանականներուն:

Այս առիթով խորհրդաժողովը շեշտեց Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սուրիոյ ընտանիքին ամբողջական զօրակցութիւն ցուցաբերելու անհրաժեշտութիւնը, որպէսզի շրջանը անխափան շարունակէ նորահաս սերունդներու հայապահպանման նուիրական իր առաքելութիւնը:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՄԻՋ-ԳԻՒԱՆԱԿԱՆ 9-ՐԴ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ

մէջ է: Ունի 62 սկառու: Ձեռնարկած է ակուսմբի վերաշինութեան ծրագրի: Փորձեր կը կատարուին Հ.Մ.Ը.Մ.Ի կորիզներ յառաջացնելու Լառնաքայի եւ Լիմասոլի մէջ: Մասնաճիւղին պոլիտիկի խումբը հանդիսացած է Կիպրոսի բաժակակիր եւ զբաւած է երկրի ախտեանութեան երկրորդ դիրքը: 2016-ի ամբարն, Իրանի ՀՄԱԿ-ին հետ կատարած է բանակում: Գլխաւոր դժուարութիւններ՝ լեզուի նահանջ, հայերէն կարգացողներու թիւի նուազում: Կիպրոսի ներկայացուցիչին վկայութեամբ՝ «Դրամը կու գայ, լեզուն չի գար»:

Վիեննա- Երկար տարիներ միայն վարչական գործունէութեամբ բաւարարուելէ ետք, անցնող տարի ձեռնարկած է սկառուական շարքերու կազմակերպման եւ, 12 տարուան մէջ առաջին անգամ ըլլալով, կազմակերպած է ամառնային բանակում: Այժմ կազմակերպած է գերմաներէնի դասընթացք՝ Միջին Արեւելքէն շրջան հասնող հայերու համար: Ծրագրի վրայ ունի Եւրոպայի երիտասարդական Փորում մը, որուն պիտի մասնակցին Վիեննայի եւ շրջակայ երկիրներէ հայ երիտասարդերիտասարդուհիներ: Ունի կեդրոնի եւ նիւթական մնայուն աղբիւրներու դժուարութիւն:

Առնհեմ- 2016-ի Նոյեմբերին հիմնուած Հոլանտայի այս մասնաճիւղը արդէն ունի 45 սկառու: Ծրջանին մէջ կաւելոր թիւ կը կազմեն Հայաստանէն

մակերպուած են ձմեռնային եւ ամառնային սկառուական զոյգ բանակումներ, նաեւ՝ Նաւասարդեան մարզախաղեր՝ 9 մասնաճիւղերու 250 մարզիկներու մասնակցութեամբ:

Աւստրալիա- Ծրջանի հինգ մասնաճիւղերէն չորսը ունին բնականոն գործունէութիւն: Կազմալոյծ վիճակ կը պարզէ Հ.Մ.Ը.Մ.-«Կամբ» մասնաճիւղը, որուն անդամներուն մեծամասնութիւնը փոխադրուած է Սիտնիի հիւսիսային շրջաններ եւ անդամակցած է «Անդրանիկ» մասնաճիւղի շարքեր: Մասնաճիւղերը իրենց աշխոյժ մասնակցութիւնը բերած են Ապրիլ 24-ի, Արցախի զօրակցութեան եւ սուրիահայութեան ի նպաստ կազմակերպուած գաղութային ձեռնարկներուն:

Լիբանան- Գլխաւոր իրագործումը

Այնճարի մասնաճիւղի մարզահամալիրին կառուցումն է: Ծրջանը կը դիմագրուէ դաշտերու հարց: Բաւարար դաշտեր չունի մարզական բոլոր խումբերու փորձերուն համար: Ունի նաեւ նիւթականի տաղանայ:

Սուրիա- Ծրջանը Հ.Մ.Ը.Մ.ական 24 նահատակ տուած է պատերազմի սկիզբէն ի վեր: Այս ամառ բոլոր մասնաճիւղերը կատարած են իրենց տարեկան բանակումները: Կը գործեն 1100 սկառուներ եւ 475 մարզիկներ: Նախապատրաստութիւններ կը կատարուին Թարթուսի մէջ սկառուական կորիզ մը ստեղծելու համար՝ տրուած ըլլալով որ մեծ թիւով հայէպահայեր ապաստանած են Սուրիոյ ծովեզերեայ շրջանները, ուր միութեանական կառույց գոյութիւնչունի:

Կիպրոս- Ծրջանը վերաշինութեամբ

արտագաղթած հայորդիները: Մասնաճիւղի անդամներուն մեծամասնութիւնը նախկին իրաքահայեր են, որոնք միութենական գործունէութեան ծանօթութիւն ունին, սակայն նրութեան բաւարար կարելիութիւններ չունին:

Ալմեյո- Շրջանը ունի նոր ակումբի շինութեան ծրագիր: Կը հրապարակէ «Ճրագ» թերթը, որ ցարգ լոյս տեսած է 8 թիւ: Կը դիմագրաւէ մարդուօրի տագնապ:

Լոնտոն- Ունի մարզիկներու թիւի գգալի աճ: Գործունէութեան վայրը նեղ կու գայ մասնաճիւղի անդամներուն եւ նոր տեղ վարձելու դժուարութիւն կայ: Նկատելի է ծնողներու անտարբերու-

թիւնը միութենական աշխատանքներու նկատմամբ: Կը դիմագրաւէ մարդուօրի տագնապ:

Երուսաղէմ- Հակառակ մարդուօրի եւ նրութեան իր սահմանափակ կարելիութիւններուն, ունի բաւական աշխոյժ գործունէութիւն: Հիմնական դժուարութիւններ կը մնան լեզուի հարցը եւ երիտասարդներ ներգրաւելու կարելիութիւնը: Մասնաճիւղը կը համախմբէ Հայֆայի եւ Եաֆայի մասնաճիւղերը, որոնք ունին 80 Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ, մեծ մասը՝ մարզիկներ:

Մթոքհոլմ- Ունի սկառուտական աշխոյժ գործունէութիւն: 2016-ին կազմակերպած է իր առաջին բանակումը: Կը

դիմագրաւէ լեզուական դժուարութեան հարց:

Սոտերթեյիա- Շուէտի նորաստեղծ մասնաճիւղերէն է, որ ունի սկառուտական լաւ շարժում: Կը հաշուէ շուրջ 80 սկառուտ: 2016-ի ամրան կազմակերպեց իր առաջին բանակումը: Մթոքհոլմի նման կը դիմագրաւէ լեզուական հարց: Ունի հաւաքավայրի կապուած որոշ դժուարութիւններ:

Ֆրանս- Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսը, ինչպէս ծանօթ է, ունի սկառուտական լաւ կազմակերպուած շարժում: Գլխաւոր դժուարութիւնը կը մնայ ակումբի չզոյլութեան հարցը եւ պարզ անդամներու մօտ (ո՛չ մարզիկ, ո՛չ սկառուտ) միութենական աշխատանքներու նկատմամբ հետաքրքրութիւն ստեղծելու կարելիութիւնը:

Վալանս- Զգալի վերաշխուժացման մէջ է: Վերականգնած է սկառուտական իր երբեմնի շարժումը եւ այսօր ունի 52 սկառուտ: 2016-ի ամրան, երկար տարիներու ընդմիջումէ ետք, կատարած է տարեկան բանակում: Հիմնական դժուարութիւնը նրութեան է:

Մարսէյ- Նոստամնալից շրջան մըն է: Թէեւ մինչեւ օրս զբաղած է ֆութպոլով (ունի 300 մարզիկ), սակայն այժմ նախապատրաստութիւններ կը տեսնէ սկառուտական շարժումի մը ստեղծման: Կը դիմագրաւէ լեզուի լուրջ հարց:

Թիֆլիս- Հասկնալի պատճառներով մասնաճիւղը կը գործէ սահմանափակ

կարելիություններով: Պետական իշխանությունները հաշտ աչքով չեն դիտեր կատարուած աշխատանքները: Արդիւրած են Հ-Մ-Ը-Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Բազրատ Եսայեանի մուտքը Վրաստան: Շրջանի երիտասարդութիւնը կը դիմագրաւէ լեզուի հարց:

Միւսիկա- Նորաստեղծ մասնաճիւղ է: 2016-ին կատարած է իր առաջին բանակումը:

Մոսկուա- Ռուսիոյ մայրաքաղաքին մէջ Հ-Մ-Ը-Մ-ի մասնաճիւղ մը հիմնելու երկրորդ փորձը կատարուեցաւ վերջերս: Առաջին փորձը կատարուած էր 2008-ին եւ երկար կեանք չէր ունեցած: Մասնաճիւղը 2016-ի ամրան կատարեց իր առաջին բանակումը՝ 12 սկաուտներով եւ 10 համակիրներով: Մարդուծի ներգրաւման հարցը դիւրին չէ Մոսկ-

ուայի նման միջավայրի մը մէջ: Շրջանի ներկայացուցիչին վկայութեամբ՝ «Ամէն ինչ տեսած երեսան ինչո՞ւ Հ-Մ-Ը-Մ. գայ»:

Պուլկարիա- Հակառակ 6 մասնաճիւղերով պատմական շրջան մը ըլլալուն, վերջին տարիներուն Պուլկարիան կ'ապրի որոշ տեղատուութիւն: Շրջանը կը դիմագրաւէ նիւթականի եւ լեզուի լուրջ հարցեր: Շրջանի ներկայացուցիչին վկայութեամբ՝ «Կը գործենք մեծ փափաքով ու շինք դրամով»:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄԸ

Շրջաններու գեկուցումներու աւարտին, խորհրդաժողովը լսեց Սեպտեմբեր 2015-ին ընտրուած Կեդրոնական Վար-

չութեան միամեայ գործունէութեան բարոյական եւ նիւթական տեղեկագիրները, որոնք ներկայացուցան Կեդրոնական Վարչութեան քարտուղար եղբ. Բաֆֆի Կէվոյանեանի եւ զանձապահ եղբ. Վաչէ Նաճարեանի կողմէ:

Ներկայացուած տեղեկագիրներուն շուրջ եղան լուսաբանական կարգ մը հարցումներ, որոնց պատասխանեց Կեդրոնական Վարչութեան աստեղապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան: Իր պատասխանին մէջ, եղբ. Մկրտիչեան անդրադարձաւ նաեւ խորհրդաժողովէն բացակայող շրջաններու ընդհանուր իրավիճակին:

ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Միջ-դիւանական խորհրդաժողովը իր երկրորդ օրուան աշխատանքներուն սկսաւ միութեան համահայկական ընտանիքը յուզող ընդհանրական դժուարութիւններու քննութեամբ:

Խօսք առնող ներկայացուցիչները առաւելաբար անդրադարձան հետեւեալ երեւոյթներուն.-

ա) Մարդուծի տաղնապ միշտ եղած է եւ այսօր ալ կայ: Բայց տարօրինակ է այդ տաղնապը, որովհետեւ մենք մարդուծի պատրաստութեան կը սկսինք երեք տարեկանէն սկսեալ (մոկլիներէն) եւ մինչեւ որոշ տարիք մարդուծի հարց չենք ունենար: Մենք մարդուծ ունինք, սակայն զայն պահելու հմտութիւնը չունինք: Միութեան ոչ-գործօն անդամները (սկաուտական կամ մարզական շարքերէն դադրածները) մեր շուրջը պահելու դժուարութիւնը ունինք եւ այդ է մեր հարցը:

բ) Պէտք է ճշդել, թէ ինչպիսի՞ վարչութիւններ կ'ուզենք ունենալ: դրա՞մ բերող թէ դաստիարակութիւն ջամբող: Ժամանակները փոխուած են եւ նիւթական մեր կարիքները բազմացած են: Նիւթականի կարիքը կը զգացուի սուր կերպով, յատկապէս սեփական աղումը ու մարզադաշտ չունեցող շրջաններու պարագային, որոնք ստիպուած են տարեկան մեծ գումարներ ապահովել վարձքերու վճարման համար: Նիւթական ապահովելու նախկին միջոցները սպառած են այլեւս: Հարկ է մարդոց

ծրագիրներ ներկայացնել՝ դրամաշընորհներ ստանալու համար, որովհետև ընթացիկ նուիրատուութիւններու ձեւը ժամանակավրէպ կը թուի ըլլայ: Պէտք է գիտնալ Հ.Մ.Ը.Մ.ը ի՞նչպէս ներկայացընել մեր հարուստ միջավայրին:

գ) Լեզուական հարցը կը մնայ գլխաւոր դժուարութիւն Միջին Արեւելքէն դուրս գործող միութեանական շարքերուն համար: Այս գծով, քննադատելու փոխարէն՝ պէտք է քաջալերել երիտասարդները, որպէսզի միջոցներ գտնեն յաղթահարելու այս դժուարութիւնը: Լեզուական դժուարութիւնը կ'ազդէ նաեւ քարտուղարական, դաստիարակչական եւ լրագրական («Մարզիկ»ի թղթակցութիւններու պատրաստութեան) մեր աշխատանքներուն:

Դ) Ընդհանուր մտահոգութիւն է միութեանականութեան նահանջը քիչ մը ամէն տեղ: Մեր մարզիկները տեղ-տեղ

սկսած են իրենք զիրենք աւելի ֆուլթայոլիստ զգալ՝ քան Հ.Մ.Ը.Մ.ական: Օրւան մարտորահրակէրն է՝ ի՞նչպէս ֆուլթայոլի աւուրէ մը միութեան վերածուի: Նորերը պէտք է լաւ գիտնան, որ մարզախաղերը միջոց են եւ ոչ՝ նպատակ: Պէտք է մերժել յաղթանակի մոլութիւնը, ամէն գնով առաջին հանդիսանալու ձգտումը, որովհետև երբ միջոցը նպատակի կը վերածուի՝ այդ կ'ենթադրէ միլիոնաւոր տոլարներ եւ արհեստավարժ խաղացողներ, ինչ որ կը հակասէ միութեանական մեր ըմբռնումներուն եւ համոզումներուն:

ե) Տեղեկատուական արհեստագիտութիւնը այսօր աշխարհը «փոքրացած է»: Պէտք է առաւելագոյն օգտուիլ այսօրուան արդի հաղորդակցութեան միջոցներէն եւ աւելի անմիջական, սերտ ու առօրեայ կապեր հաստատել իրարու հետ՝ ամէնօրեայ դրութեամբ փորձա-

նութիւններ փոխանակելու համար: Միաժամանակ, սակայն, պէտք է շեշտել մարդկային շփումներու անհրաժեշտութիւնը՝ նման խորհրդաժողովներու աւելի յաճախակի կազմակերպումով: Հ.Մ.Ը.Մ.ի նման միութիւններ չեն կրնար մեքենականօրէն, միայն արհեստագիտական միջոցներով գործել, կենդանի հաղորդակցութեամբ պէտք է պահել ոգին ու միջնորդարը:

**ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ
10-ՐԴ ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐ**

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 10-րդ մարզախաղերը տեղի պիտի ունենան 20-29 Յուլիս 2017-ին, Հայաստան: Մարզախաղերը պիտի նուիրուին միութեան 100-ամեակին եւ պիտի ընդգրկեն տասը մարզախաղեր՝ ֆուլթայոլ, պասքէթպոլ, վոլիպոլ, թենիս, փինկ-փոնկ, աթլէթիզմ, լող եւ ճատրակ: Իբրեւ նորու-

ԿԻՊՐՈՍԻ ՀԱՅ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Միջ-դիւանական խորհրդաժողովի առաջին օրուան աշխատանքներու աւարտին, 27 Հոկտեմբերի երեկոյեան, խորհրդաժողովին մասնակիցները եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամները ընթրիքի հիւրը եղան Կիպրոսի հայ համայնքի պետական ներկայացուցիչ Վարդգէս Մահտեսեանին:

Մտծ է Վարդգէս Մահտեսեանի վաստակը կիպրահայ համայնքի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Մ.ի աշխատանքներուն յաջողութեան մէջ: Անոր անձնական միջամտութիւնը իր օգտակար ներդրումը ունեցաւ ինչպէս նախորդ,

նաեւ այս միջ-դիւանական խորհրդաժողովին կազմակերպման մէջ: Հետեւաբար, պատեհ առիթն էր շնորհակալութիւն յայտնելու իրեն՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ին ցուցաբերած իր աջակցութեան համար:

Ընթրիքը տեղի ունեցաւ պետական ներկայացուցիչ Վարդգէս Մահտեսեանի տունը: Կատարուեցան խօսքերու փոխանակումներ՝ հիւրընկալ պրն. Մահտեսեանի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատուիրակութիւնը գլխաւորող, Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Սկրտիչեանի կողմէ: Խօսքերէն ետք, եղբ. Սկրտիչեան յուշանուէրով մը պատուեց պրն. Մահտեսեանը: Ապա, շուրջ երկու ժամ ներկաները վայելեցին տանտիրոջ հիւրընկալութիւնը:

Այս միջոցին, պրն. Մահտեսեան առանձնաբար ծանօթացաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի բոլոր ներկայացուցիչներուն հետ, մօտէն հետաքրքրուեցաւ շրջաններու իրավիճակով եւ իր ողջոյնները փոխանցեց աշխարհասփիռ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն:

թիւն նկատի առնուած են ֆուլթսայր եւ պատմիւթընը: Իւրաքանչիւր շրջանի արտօնուած է իւրաքանչիւր մարզախաղի մասնակցի մէկէ աւելի խումբով: Կրտսերներու մասնակցութիւնը եւս քաջալերելի է:

Մարզախաղերը պիտի ունենան իրենց դաստիարակչական ծրագիրը եւ ժողովրդային ծառայութեան բաժին մը, ուր առիթ պիտի տրուի Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարզիկներուն Հայաստանի զանազան շրջանները այցելելու, ժողովուրդին հետ շփման մէջ մտնելու եւ բարեսիրական աշխատանք մը կատարելու:

Այս մարզախաղերուն նախորդներէն աւելի շատ առիթներ պիտի ստեղծուին մարզիկներուն իրարու հետ ըլլա-

լու, իրարու ճանչնալու եւ միասնաբար միութեանական հարազատ միջնորոտ ստեղծելու: Նկատել տրուեցաւ, որ միայն մարզական ակնոցով պէտք չէ դիտել այս մարզախաղերը: Մարզախաղերը առիթ են, որ մեր մարզիկ-մարզիկուհիները Հ.Մ.Ը.Մ.ական ու ազգային ոգիով լեցուին եւ երբ իրենց երկիրները վերադառնան՝ այդ ոգին փոխանցեն իրենցմէ կրտսերներուն:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 100-ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Այս օրակարգով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութիւնը ներկայացուց ցարդ իր առած քայլերը. 100-ամեակի նշանակի որդեգրում, 100-ամեակի նշա-

նարան («Պատուարեր անցեայէն՝ յաղթական ապագայ»), 100-ամեակի երգ եւ յանձնախումբերու կազմութեան պատկերացում:

100-ամեակի ծրագիրներուն բացումը կը կատարուի Յուլիս 2017-ին, համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 10-րդ մարզախաղերով եւ աւարտին կը հասնի Յուլիս 2018-ին, համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 11-րդ բանակումին յաջորդելիք Երեւանի կեդրոնական հանդիսութեամբ: Միջանկեալ, մէկ տարւան վրայ նախատեսուած են բազմաթիւ սոնախմբութիւններ, ցուցահանդէսներ եւ հրատարակութիւններ Հայաստանի եւ սփիւռքեան տարբեր շրջաններու մէջ:

Իր կարգին, խորհրդաժողովը կարգ մը առաջարկներ ներկայացուց 100-ամեակի ծրագիրներու շարքին նկատի ունենալու համար 100-ամեակի գիտաժողովի մը կազմակերպում, վաւերագրական յատուկ ֆիլմի մը պատրաստութիւն՝ օտարներուն ծանօթացնելու համար Հ.Մ.Ը.Մ.ը, 100-ամեակի առիթով աշխարհի տարբեր շրջաններէն Հայաստանագնացութիւն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի արխիւներու թուայնացում, Հ.Մ.Ը.Մ.ի թանգարանային իրերու ցուցադրութիւն Եղեռնի յուշահամալիրի թանգարանին մէջ, միութեան քայլերդ «Յառաջ նահատակ»ի պաշտօնական կատարում եւ արձանագրուած այդ օրինակի օգտագործում բոլոր շրջաններու մէջ:

Ներկայացուած հետաքրքրական առաջարկներէն կ'արժէ նշել նաեւ հետեւեալները.- Վահան Չերազի կիսանդրիի տեղադրում Կիւմրիի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի դամբարանի մը ստեղծում Երեւանի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշի գետեղում Արագածի ու Արարատի կատարին եւ այլն:

ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ 11-ՐԴ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 11-րդ բանակումը տեղի պիտի ունենայ Յուլիս 2018-ին, բայց նախապատրաստական աշխատանքները ընթացք առած են արդէն: Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան վերջին լիազումարը նշանակած է բանակումին ընդհանուր խմբապետը եւ շուտով կազմակերպական աշխատանքները կը սկսին լուրջ թափով:

Բանակումին թուականը կը գուգա-

դիպի Հ-Մ-Ը-Մ-ի հիմնադրութեան 100-ամեակին, առ այդ՝ նախատեսուած է, որ մասնակցութեան թիւերը գերազանցեն նախորդները, մանաւանդ որ այս անգամ շրջաններու մասնակցութեան թիւի սահմանափակում չէ կատարուած:

Համա-Հ-Մ-Ը-Մ-ական 11-րդ բանակումի օրակարգին առնթեր, խորհրդաժողովը քննեց սկսուողական «Արարատեան» կարգի (2018) եւ սկսուողական գիրքերու կապուած շարք մը հարցեր, որոնց մեծ մասը սպառիչ քննարկման արժանացած էր համա-Հ-Մ-Ը-Մ-ական 7-րդ խմբապետական համագումարին, Յուլիս 2016-ին, Երեւան:

«ՄԱՐԶԻԿ» ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐ

Միջ-դիւանական խորհրդաժողովի երրորդ օրուան աշխատանքները սկսան միութեան «Մարզիկ» պաշտօնաթերթի իրավիճակին քննարկումով:

Նիստին սկիզբը, անակնկալ մը կը սպասէր «Մարզիկ» խմբագիր եղբ. Վի-

գէն Աւագեանին եւ ներկաներուն: Եղբ. Աւագեան, անցնող աշնան, Սփիւռքի նախարարութեան կողմէ արժանացած էր «Մայրենիի պաշտպան» շքանշանին: Օրին, եղբոր փոխարէն շքանշանը ըստանձնած էին Հ-Մ-Ը-Մ-ը-Հ-Ա-Ս-Կ-ի ներկայացուցիչները յարմար առիթի մը գայն Պէյրութ ղրկելու նպատակով: Այդ օր, ըստ երեւոյթին, յարմարագոյն առիթն էր, Հ-Մ-Ը-Մ-ի մեծ ընտանիքի անդամներուն ներկայութեան, շքանշանը եղբոր փոխանցելու եւ շնորհաւորելու «Մայրենիի պաշտպան»ութեան իր գործը, իբրեւ 30-ամեայ կրթական

մշակ եւ 21-ամեայ խմբագիր «Մարզիկ» պաշտօնաթերթի:

Հետեւաբար, գեղեցիկ անակնկալով մը, նիստին սկիզբը Հ-Մ-Ը-Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան յայտարարեց եղբ. Վիգէն Աւագեանի պարգեւատրման լուրը եւ հրաւիրեց Հ-Մ-Ը-Մ-ը-Հ-Ա-Ս-Կ-ի ներկայացուցիչներէն եղբ. Պերճ Թիւֆէնկճեանը՝ եղբոր յանձնելու շքանշանը: Յանձնումի եւ ստանձնումի պահը եղաւ խորհրդանշական եւ սպաւորիչ:

Այնուհետեւ, խորհրդաժողովի մասնակիցներուն ցուցադրուեցաւ «Մարզիկ»ի 35-ամեակին առիթով պատրաստուած տեսանիւթը, որ կը ներկայացնէր թերթին ծնունդը, երկարամեայ երթը եւ առաքելութիւնը՝ միութենական թէ ազգային մեր կեանքին մէջ: Տեսանիւթէն օրինակներ տրամադրուեցան խորհրդաժողովի մասնակիցներուն, որպէսզի շրջաններ իրենց վերադարձին կազմակերպեն 35-ամեակի յատուկ ձեռնարկներ:

Elegance Plus
Shoes, Bags, Fashion Accessories & Gift Items

Bourj Hammoud - Dora - Armenia Street - Boyadjian Bldg.
Beirut - Lebanon
Tel. : 00961-1-248554, Fax : 00961-1-248556
Mob.: 00961-3-882811 - 00961-3-882812
E-mail: hratch@goldenmountains.com
hratchboy@hotmail.com

H. N. BOYADJIAN & CO.

Տեսանիւթի ցուցադրութեան յաջորդեց «Մարզիկ»-ի խմբագիր եղբօր կողմէ թերթին նոր կայքէջի ծրագիրին ներկայացումը փառլոր փոյնթով: Կայքէջ մը, որ պատրաստ պիտի ըլլայ համա-Հ.Մ.-Ը.Մ.ական 10-րդ մարզախաղերու նախօրեակին, ամբողջովին նոր տեսքով եւ հարուստ բովանդակութեամբ: Կայքէջը պիտի օժտուի նաեւ «որոնումի» (searching) դրութեամբ:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ-ԴԻԻԱՆԱԿԱԿԱԿԱՆ ՓՈՆԱՆՑՈՒՄՆԵՐ

Խորհրդաժողովը իր օրակարգին վրայ ունեցաւ նաեւ վարչական-դիւանակալական ընթացիկ փոխանցումներ, որոնք կը նպատակադրէին աւելի կանո-

նաւորել շրջաններուն իրարու միջեւ եւ կեդրոնին հետ հաստատուած կապերը, ատենագրութիւններու եւ նամակագրութիւններու ճիշդ ու արագ ձեւով փոխանցումը եւ կը շեշտէին տեղեկութիւններու եւ զանազան փոխանցումներու համար տեղեկատուական արհեստագիտութեան նորագոյն միջոցներու օգտագործումը:

Նոյն օրակարգով կատարուեցաւ Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի առցանց վաճառատան ծանօթացումը, ինչ որ ստեղծեց մեծ խանդավառութիւն: Առանձին ներկայացում մըն ալ կատարուեցաւ Google-ի փորձառական այն ծրագիրին մասին, որ այսօր կ'օգտագործուի միութեանական ներքին աշխատանքներու մէջ:

ԱՅԼ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Վերջին օրակարգով, խորհրդաժողովին մասնակիցները զեկուցում մը լսեցին Հ.Մ.-Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի սկաուտական միջազգային կազմակերպութեան հետ ունեցած կապերուն մասին: Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Բագրատ Եսայեան լայն տեղեկութիւններ փոխանցեց վերջերս Երեւանի մէջ տեղի ունեցած սկաուտական եւրոասիական տարածաշրջանի 6-րդ համաժողովին եւ երիտասարդական 3-րդ Ֆորումին մասին:

Կեդրոնական Վարչութիւնը զեկուցեց նաեւ 2019-ի ամրան տեղի ունենալիք համահայկական 7-րդ մարզախաղերուն մասին: Այս գծով մասնակիցները արտայայտեցին շարք մը մտահոգութիւններ՝ մարզախաղերուն պարզուած կարգ մը երեւոյթներուն ի տես:

Խօսուեցաւ նաեւ Եւրոպայի մէջ կազմակերպուող մարզախաղերու մասին, որոնք վերջինտարիներուն կը ներգրուեն մեծ թիւով երիտասարդներ, ներառեալ՝ Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի Եւրոպայի կարգ մը մասնաճիւղերու խումբեր: Շեշտուեցաւ Եւրոպայի մէջ աւելի կազմակերպուելու եւ հեռանկար ունենալու անհրաժեշտութիւնը՝ երիտասարդութիւնը Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի շուրջ հաւաքելու համար:

Օրակարգի աւարտին, խորհրդաժողովի դիւանին արտօնութեամբ, Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի Սուրիոյ ներկայացուցիչը ցուցադրեց Հայի հայկական թաղամասերու ինքնապաշտպանութեան մասին տեսանիւթ մը, որ մեծ ազդեցութիւն գործեց ներկաներուն վրայ:

Հուսկ, շրջաններու ներկայացուցիչները փոխանցեցին իրենց սրտի խօսքերը, որմէ ետք ընթերցուեցաւ խորհրդաժողովին կողմէ Սուրիոյ շրջանին յղուելիք զօրակցագիրը (տեսնել էջ 18):

Միջ-դիւանական խորհրդաժողովը աւարտեցաւ երեկոյեան ժամը 6.30-ին, «Յառաջ նահատակ» քայլերով:

Յաջորդեցին յուշանուէրներու փոխանակումները եւ յիշատակի նկարները:

ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐՈՒ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹՅՆՆԵՐԸ

Լեոնի Սարմազեան (Գանատա). «Խորհրդաժողովը կարծեք համալսարան մըն էր: Երեք օրուան ընթացքին համալսարան մը ավարտեցի»:

Պերժ Թիֆէնկճեան (Հայաստան). «Օրակարգը շատ լաւ քննուեցաւ: Նման քննարկում բաւական է չէր կատարուած»:

Փաթիլ Եսայեան (Լիբանան). «Այս խորհրդաժողովէն կը մեկնիմ այն համոզումով, որ Հ.Ս.Ը.Ս.ը միայն միութիւն չէ, կեանքի իմաստ է ու պայքար»:

Արայի Յարութիւնեան (Աւստրալիա). «Շատ աւելի տարբեր է՝ երբ միասին ենք: Հպարտ ենք, որ Հ.Ս.Ը.Ս.ին կը պատկանինք»:

Ռազմիկ Փանոսեան (Արեւելեան Մ.Ն.). «Կը խոստանանք շարունակել մեր ընթացքը եւ 2017-ին, համա-Հ.Ս.Ը.Ս.ական մարզախաղերուն, տեսնուիլ Հայաստան»:

Մանուկ Քէօշկերեան (Սուրիա). «Հ.Ս.Ը.Ս.ը այն գեղեցիկ կամուրջն է, որ նման խորհրդաժողովներով մեզ իրարու կը կապէ»:

Սեսիլիա Սամանճեան (Հարաւային Ամերիկա). «Մինչեւ հիմա զաւակներուս կը նախանձէի: Ուրախ եմ, որ ես ալ ի վերջոյ իրենց պէս նոր քոյրերու եւ եղբայրներու ծանօթացայ: Նորոգուած կը վերադառնամ շրջանս»:

Աննա Ալեքսանճեան (Թիֆլիս). «Շատ հպարտ եմ, որ հայ եմ»:

Սերոբ Սահակեան (Հայֆա-Եաֆա). «Ունինք բաներ, որոնց արժէքը չենք գիտեր: Խորհրդաժողովի այս սեղանը ամէնէն հարուստն է: Դուք մեր հարստութիւնն էք: Ձեր խմորը տարբեր է: Ձեր նմանը շատ տեղ չկայ: Հոգեկան գոհացում կը զգամ, երբ ձեզի նմաններու հետ կ'ըլլամ: Ընդունինք, որ Հ.Ս.Ը.Ս.ը միայն ազգային արժէք չէ, այլ նաեւ՝ մարդկային արժէք է»:

Վիզէն Վարդանեան (Միւնիխ). «Ինքզինքս բնաւ օտար չզգացի: Այս իմ առաջին խորհրդաժողովս էր, բայց ոչ՝ վերջինը»:

Հայրապետ Հայրապետեան (Սոտերթելիա). «Հանգիստ եւ մոնավառութիւն Սուրիոյ մեր նահատակներուն»:

Սալբի Պետրոսեան (Սթրքիլմ). «Շատ ուրախ եմ, որ այս խորհրդաժողովին մասնակցեցայ»:

Նոյեմի Նալպանտեան (Երուսաղէմ). «Ունիմ երեք գլխարկ՝ Հ.Ս.Ը.Ս., ՀՕՍ եւ Հ.Յ.Դ.: Երեքը զիրար կ'ամբողջացնեն»:

Մաքսիմ Աճեմեան (Փարիզ). «Երբեք Հ.Ս.Ը.Ս.ական այսքան մեծաթիւ ներկայացուցչութիւն չէ եղած

Ֆրանսայի դրօշին տակ: Ուրախ եւ հպարտ եմ այս երեւոյթով»:

Էրիք Սարաճեան (Մարսէյ). «Շատ բան սորվեցանք այս խորհրդաժողովէն: Մենք դժուարութիւններէն վախցողը չենք, կը յառաջանանք շարունակ»:

Կարօ Ստեփանեան (Վալանս). «Վերադարձին մենք պատրաստ ենք ձեռնարկ մը կատարելու «Մարզիկ»ին համար: «Մարզիկ»ը արժանի է մեր գուրգուրանքին»:

Էտմոնտ Աբրահամեան (Լոնտոն). «Սուրիահայերը մեր մտքին մէջն են: Մենք յատուկ ներուժով կը վերադառնանք մեր շրջանները»:

Յարութ Աղազարեան (Կիպրոս). «Հ.Ս.Ը.Ս.ական ըլլալը դիւրին է, Հ.Ս.Ը.Ս.ական մնալն է դժուար»:

Լիպարիտ Սիմոնեան (Առնհեմ). «Աստուած պահէ ու պահպանէ սուրիահայ մեր եղբայրները: Աստուած այնպէս ընէ, որ ձեր դէմքերը անգամ մը եւս տեսնեմ»:

Գէորգ Յակոբճեան (Վիեննա). «Միլիոններ եթէ ծախսենք նման մթնոլորտ չենք կրնար ունենալ: Հարկ է որակին աւելի ուժ տանք: Կեղեւէն անցնինք կորիզին»:

Մէլի Խաչիկեան (Պուլկարիա). «Անմոռանալի օրեր անցուցի այս խորհրդաժողովին: Յուսամ յաջորդին քիչ մը աւելի հայերէն կը խօսիմ»:

Մոսիկ Թովուզեան (Կեդր. Վարչութիւն). «Կրնա՞ք մեր ժողովուրդին պատմութիւնը երեւակայել առանց Հ.Ս.Ը.Ս.ի»:

Րաֆֆի Կելօղլանեան (Կեդր. Վարչութիւն). «Մենք կատարեալ «խենթ»եր ենք: Հպարտ ենք ձեզմով»:

Վաչէ Նաճարեան (Կեդր. Վարչութիւն). «Մեր տեսլականը, նպատակը եւ «ո՞ւր կ'երթանք»ը նոյնն է, ուրեմն մենք կը յաղթենք անպայման»:

Ալէք Խաչատրեան (Կեդր. Վարչութիւն). «Հ.Ս.Ը.Ս.ի գաղտնիքը միշտ երիտասարդ մնալու մէջն է»:

Իշխան Եղիայեան (Կեդր. Վարչութիւն). «Այս խորհրդաժողովը փաստեց, որ մեծ ու փոքր շրջաններ չկան: Բոլորս կը մեծնանք իրարմով»:

Գառնիկ Սկրտիչեան (Կեդր. Վարչութիւն). «Մարդ չի կրնար բաժնել Հ.Ս.Ը.Ս.ը իր ժողովուրդէն: Բոլորս կը գործենք մէկ դրօշի տակ, մէկ նպատակի, մէկ Դատի ու հայրենիքի ի խնդիր»:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԼԻԱԳՈՒՄԱՐԻ ՆԻՍՏԵՐԸ

կուսի վարչութիւններուն աշխատանքները: Յատուկ անդրադարձ կատարուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սուբիոյ շրջանին, որ հակառակ քաղաքական եւ ապահովական ծանր պայմաններու, անխափան կը շարունակէ միութենական գործ կատարել:

Լիազուժարը գնահատանք արձանագրեց Հայաստանի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի աշխատանքներուն ընդարձակման համար: Այսօր, Երեւանի մէջ արդէն կը գործեն 5 միաւորներ: Աշխոյժ գործունէութիւն կը ծաւալեն նաեւ Երեւանէն դուրս գտնուող 8 միաւորներ: Աշխատանք կը տարուի միաւորները օժտելու համապատասխան վարչութիւններով: Լիազուժարի նախօրեակին, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ. հիւրընկալեց սկաուտական եւրոասիական տարածաշրջանի 6-

2015-2019 քառամեակի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան երկրորդ լիազուժարի նիստերը տեղի ունեցան միջ-դիւանական 9-րդ խորհրդագաթողովի նախօրեակին, 25 եւ 26 Հոկտեմբեր 2016-ին, Նիկոսիոյ մէջ, Կիպրոս:

Լիազուժար նիստերուն ներկայ գտնուեցան Կեդրոնական Վարչութեան գրեթէ բոլոր անդամները եւ «Մարգիկ» պաշտօնաթերթին խմբագիրը: Յարգելի պատճառներով նիստերէն բացակայեցաւ եղբ. Հրաչ Մեսրոպեան:

Լիազուժարը նախ գեկուցում մը լսեց Հ.Մ.Ը.Մ.Ի աշխարհասփիւռ մասնաճիւղերու գործունէութեան մասին: Կեդրոնական Վարչութեան անդամներ ընդհանուր գիծերով ներկայացուցին իրենց շրջաններու Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Շրջանային եւ Մե-

րդ համաժողովը եւ երիտասարդական 3-րդ Փորումը: Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի ներկայացուցիչ եղբ. Արթիւր Խաչատրեան ընտրուեցաւ եւրոասիական տարածաշրջանի կոմիտէի անդամ:

Հ.Մ.Ը.Մ. գգալի գործունէութիւն կը ծաւալէ նաեւ Մոսկուայի մէջ: Թիֆլիսի պարագային, ուր 50-60 սկաուտներ կը գործեն, լիազուժարը մտահոգութեամբ անդրադարձաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Բագրատ Եսայեանի Վրաստան մուտքին դէմ դրուած արգելքին: Շեշտուեցաւ, որ սկաուտութիւնը ոչ-քաղաքական շարժում է եւ մարդկային իրաւանց կոպիտ խախտում է Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ներկայացուցիչին դէմ կամայականօրէն դրուած արգելքը:

Լիազուժմարը առանձին նիստերով քննեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի 100-ամեակին համար նախատեսուած տօնակատարութիւնները եւ անհրաժեշտ նկատեց քարոզչական ու հրատարակչական լայնածաւալ աշխատանքով 100-ամեակը ներկայացնել նաեւ օտար շրջանակներու: Նպատակայարմար նկատուեցաւ 100-ամեակի ձեռնարկներուն բացումը կատարել 2017-ի համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարզախաղերով, իսկ փակումը՝ 2018-ի բանակումով եւ եզրափակիչ հանդիսութեամբ, Երեւանի մէջ: Որդեգրուեցաւ միութեան 100-ամեակի նշանակը, երգը (խօսք՝ Ներսէ՛ Լիպարեանի, երաժշտ.՝ Վահրամ Էմմիեանի, կատարողութիւն՝ Գառնիկ Սարգիսեանի) եւ նշանաբանը («Պատուաբեր անցեալէն՝ յաղթական ապագայ»):

Օրակարգի յատուկ նիւթ դարձան համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարզախաղերուն եւ բանակումին առնչուած հարցեր: Ցարդ կատարուած աշխատանքներու մասին փառուրդ փոյնթով գեկուցումներ ներկայացուցին Կեղրոնական Վարչութեան տուեալ մարզերու պատասխանատուները:

Այնուհետեւ, քննուեցան միութեան կազմակերպական եւ դաստիարակչական աշխատանքներուն վերաբերող ծրագիրներ, որոնց կարգին հիմնական նորութիւնը կը կազմէր Հ.Մ.Ը.Մ.ի երիտասարդական բաժանմունքը, որ միութեան ռազմավարական ծրագրի գլխաւոր առաջադրանքներէն մէկն է: Բաժանմունքը կը նպատակադրէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի շուրջ համախմբել 18-26 տարեկան երիտասարդներ: Այս գծով բաւական լուրջ փորձեր կը կատարուին Արեւմտեան Մ. Նահանգներ

րու մէջ: Եւրոպայի մակարդակի երիտասարդական նախա-ձեռնութեան մը դիմած է Վիեննայի մասնաճիւղը:

Առանձին քննարկումի արժանացան միութեան սկաուտական եւ մարզական գործունէութեան դիմագրաւած դժուարութիւնները եւ անոնց յաղթահարման ձեւերը: Խօսուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի քոյր մասնաճիւղերու դրութեան, արհեստագիտական տեղեկատուութեան, համահայկական մարզախաղերու, զանազան հրատարակութիւններու, Հ.Մ.Ը.Մ.ի թանգարանի, արխիւներու եւ տնտեսական գլխաւոր ծրագիրներու մասին:

Իբրեւ նորութիւն, լիազուժմարը ծանօթացաւ Կեղրոնական Վարչութեան առցանց վաճառատան ծրագիրին, որուն շնորհիւ Հ.Մ.Ը.Մ. այսուհետեւ կարելիութիւնը պիտի ունենայ միութեանական իրեր, յուշանուէրներ, տարազներ, սկաուտական եւ մարզական պիտոյքներ վաճառել առցանց դրութեամբ: Նոյն առիթով, ներկայացուեցաւ նաեւ «Մարգիկ» պաշտօնաթերթի համացանցի արդիական նոր կայքէջին ծրագիրը:

Տեղին է նշել, որ ի տարբերութիւն նախորդ լիազուժմարներու, այս լիազուժմարին քննութեան արժանացած բոլոր նիւթերը ներկայացուեցան լատենոգրական արդիական միջոցներով տեսանիւթերով, փառուրդ փոյնթերով եւ համակարգչակալին նորագոյն ծրագիրներով:

Աւարտին, լիազուժմարը արձարծեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի միջ-դիւնական խորհրդաժողովին ուշադրութեան յանձնուելիք հարցեր:

PINK
Kimberley™
AUSTRALIA

PinkKimberley.com.au

Diamonds beyond rare

Pink Kimberley is an exquisite blend of natural Australian pink diamonds from the Argyle mine and white diamonds surrounded by 18ct gold. The jewellery designs are unique and distinctive. Australian Argyle pink diamonds are the rarest & most precious diamonds in the world.

ՄԻՋ-ԴԻՒԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻ ՄԱՄՆԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ Ի ՊԱՏԻՒ ԱԼԼԱ ԼԵՒՈՆԵԱՆԻ ՀԱՄԵՐԳԻՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ՝

Հ.Մ.Ը.Մ.Ը ԵՂԱՔ ԴՊՐՈՑ ՄԸ՝ ՄԱՐԴԱԿԵՐՏՄԱՆ ՈՒ ՀԱՅԱԿԵՐՏՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՎ

Կ՛ԸՍԷ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Մ.Ի ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԵՂԲ. ՅԱԿՈԲ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

ՀՄԸՄԸ-ի միջ-դիւանական խորհրդաժողովին մասնակիցները, ժողովական իրենց նիստերու երկրորդ օրուան աւարտին, Ուրբաթ, 28 Հոկտեմբերին, առիթն ու պատիւը ունեցան Ստրովոլոսի քաղաքապետութեան հանդիսասրահին մէջ ներկայ գտնուելու հայրենի երգչուհի Ալլա Լեւոնեանի համերգին:

Կիպրահայ հոծ բազմութեան մը ներկայութեան, Ալլա Լեւոնեան իր առաջին ելոյթն էր, որ կ'ունենար Կիպրոսի մէջ: Համերգին իրենց մասնակցութիւնը բերին դաշնակարուհի Զարա Բարխուղարեան եւ Համազգայինի Կիպրոսի «Օշական» մասնաճիւղի «Սիփան» պարախումբը, գեղարուեստական ղեկավարութեամբ՝ իբրանանահայ Գօգօ Քէլէշեանի:

Իրենց ներկայութեամբ համերգը պատուեցին կիպրահայ համայնքի պետական ներկայացուցիչ Վարդգէս Մահտեսեան, Հ.Յ.Դ. Կիպրոսի կոմիտէի ներկայացուցիչ Սիմոն Այնէճեան, Նիկոսիոյ եւ Լաոնաքայի քահանայ հայրերը՝ Մոմիկ Քհնյ. Հապէշեան եւ Մաշտոց Քհնյ. Աշգարեան:

Համերգին բացումը կատարելով, կազմակերպիչ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Մ.ի վարչութեան անունով եղբ. Յակոբ Գազանճեան յայտնեց, որ ուրախութիւն է ողջունել Հ.Մ.Ը.Մ.ի միջ-դիւանական Գ-րդ խորհրդաժողովին մասնակիցները, որոնք հեռաւոր ամերէ գալով, իբրեւ կայան ընտրած են Կիպրոս կղզին՝ խորհրդակցելու, տեսակէտներ փոխանակելու, ծրագիրներ մշակելու եւ հեռաւոր ամերու վրայ գործող Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու ձայնն ու ցանկութիւնը լսելի դարձնելու համար:

Եղբ. Գազանճեան հաստատեց. «Համախմբուած ենք, որպէսզի միասնաբար դիմագրաւենք մեր դէմ ցցուած մարտահրաւէրները: Պիտի կազմակերպուինք, պիտի շարունակենք 98-ամեայ մեր պատմութեան երթը եւ պիտի թիափարենք հոսանքն ի վեր՝ հասնելու համար նոր կազմաւորուող գաղութներ, մանաւանդ՝ Միջին Արեւելքի տագնապներուն պատճառով արեւմտեան ամերուն ձեւաւորուող հայկական նոր օճախներ»:

Ապա, Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատմական դերակատարութեան անդրադառնալով, եղբ. Գազանճեան շեշտեց. «Հ.Մ.Ը.Մ.ը Սփիւռքը կապեց Հայաստանին: Ան չեղաւ սոսկ մարզական միու-

թիւն մը, չեղաւ սոսկ սկառուտական միութիւն մը, այլ եղաւ դպրոց մը՝ իր մարզակերտման ու հայակերտման ծրագիրներով: Եղաւ առաքելութիւն մը՝ իր վեհ սկզբունքներով ու ազնուագոյն խտէալներով: Ան իր մէջ ամփոփեց հայու հարազատ ապրումները, ձեւաւորեց եւ հունաւորեց երիտասարդ սկառուտին ու մարզիկին ուղին, դարձաւ սիրտիւն գործօն»:

Իր խօսքին աւարտին, եղբ. Գազանճեան ներկայացուց օրուան աստղը՝ հայրենի երգչուհի Ալլա Լեւոնեանը, որ 2008-էն ի վեր կը հանդիսանայ UNICEF-ի բարի կամքի դեսպանը Հայաստանի մէջ: Ան արժանացած է բազմաթիւ կոչումներու եւ գնահատական շքանշաններու:

Բացման խօսքէն ետք ընթացք առաւ օրուան համերգը եւ երգչուհի Ալլա Լեւոնեան շուրջ երկու ժամ իր տպաւորիչ ելոյթով հմայեց բոլորը: Ժողովրդային, ազգագրական եւ հայրենասիրական սիրուած երգերով Ալլա Լեւոնեան յուզիչ եւ խանդավառ պահեր ստեղծեց ներկայ հանդիսականներուն մօտ, որոնք երկար ծափերով իրենց անկեղծ գնահատանքը յայտնեցին հանրաճանաչ արուեստագիտուհիին:

Ալլա Լեւոնեանի անզուգական կատարումները փոխանցեցին հարազատ կանչը հայրենիքին, քաջարի սխրանքները հայ զինուորին, յոյսերն ու երազները հայ մօր: Կարճ՝ Ալլա Լեւոնեան իր երգերով գովքը հիւսեց համազգային մեր տեսիլքներուն եւ այդ տեսիլքներուն հասնելու հայ մարդոց կամքին եւ վճռակամութեան:

ՄԻՋ-ԴԻՒՒՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԵԱՄԲ՝

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Մ.Ի ՄԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲԻ ԽՈՍՏՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՕՐՈՒԱՆ ԱՆԱԿՆԿԱԼԸ. Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ «ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ» ՇՔԱՆՇԱՆՈՎ ԿԸ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐԷ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Մ.Ի ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԺՐԱՋԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԵՂԲ. ՅԱԿՈՒԲ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆԸ

ՄՎՂ-դիւանական 9-րդ խորհրդրդաժողովի աւարտին, Շաբաթ, 29 Հոկտեմբեր 2016-ի երեկոյեան, խորհրդաժողովին մասնակիցները ներկայ գտնուեցան Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Մ.Ի սկաուտական խումբի խոստման արարողութեան:

Արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Նիկոսիոյ մարզադաշտին վրայ, մեծ թիւով ծնողներու եւ հարազատներու ներկայութեամբ: Ներկաներու շարքին էին կիպրահայ համայնքի պետական ներկայացուցիչ Վարդգէս Մահտեսեան, Հ.Յ.Դ. Կիպրոսի կոմիտէի ներկայացուցիչ Սիմոն Այնէճեան, վաս-

տակաշատ սկաուտապետ Յարութին Անմահունի, Նիկոսիոյ եւ Լաունաքայի հոգեւոր հովիւներ՝ Մովսիս Քհնյ. Հապէշեան եւ Մաշտոց Քհնյ. Աշգարեան:

Մարգարաշտի մուտքին, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամներն ու միջ-դիւանական խորհրդաժողովի մասնակիցները դիմաւորուեցան կարգապահ շարքերով պատուի կանգնած սկաուտներով:

Բացումը կատարուեցաւ Կիպրոսի, Հայաստանի եւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի դրօշներուն մարգարաշտ մուտքով: Ապա, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Մ-ի շեփորախումբին առաջնորդութեամբ տեղի ունեցաւ մասնաճիւղի սկաուտական խումբերու հանդիսաւոր տողանցք: Հնչեցին քայլերգները եւ բարձրացան Կիպրոսի, Հայաստանի եւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի դրօշները:

Օրուան բացման խօսքը արտասանեց մասնաճիւղի փոխ խմբապետուհի քոյր Ժինա Նիկողոսեան: Ան ողջունեց հիւրերը Հ.Մ.Ը.Մ.-AYMA 77-րդ սկաուտական խումբի խոստման արարողութեան եւ ներկայացուց խոստման արարողութեան իմաստը միութենական կեանքին մէջ:

Ապա, խումբ մը գայլիկներ եւ արծիկներ կարճ ընթացումներով ներկայացուցին Հ.Մ.Ը.Մ-ի առաքելութիւնը՝ նորահաս սերունդներու դաստիարակութեան մէջ: Յաջորդեցին սկաուտական փոխանցումները, զնահատագիրներու եւ պէճերու յանձնումը:

Այս առիթով խօսք առաւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Մ-ի վարչութեան ատենապետ եղբ.

Յակոբ Գազանճեան: Ան ըսաւ, որ Հ.Մ.Ը.Մ-ի աշխարհասփիւռ ներկայացուցիչներուն ներկայութիւնը կը հարստացնէ մասնաճիւղը եւ կը հունաւորէ անոր երթը՝ անսակարկ ծառայելու Աստուծոյ, ազգին ու հայրենիքին:

Եղբ. Գազանճեան նշեց, որ բազմաթիւ են անոնք, որոնք հերոսացած են իրենց քաջագործութիւններով ու կը վաշխեն մեր ժողովուրդին համակրանքը, ըլլան անոնք Փետայիներ, քաղաքական գործիչներ թէ՛ Հ.Մ.Ը.Մ-ի սկաուտական շարժումի հիմնադիրներ, որոնք 1918-ին դարձան մեր հաւատաւոր պահակները՝ մոխիրէն յարուսթիւն առնող ժողովուրդի մը տարազաւոր պաշտպանները:

«Տարիները գլտորեցան,- շարունակեց եղբ. Գազանճեան,- տարագիր հայր իր բախար փնտուեց աշխարհի չորս ծա-

գիրը, գաղութները արմատ նետեցին, նոր պատերազմներ ու արհաւիրքներ եկան ու արմատախիլ ըրին հայութիւնը, նոր տառապանքներ ստեղծուեցան ու կրկնակի տեղահանութիւն կատարուեցաւ: Մենք, մեր սկաուտական առաքելութեան զխտակից զինուորներս, այս օրերուն անդադար կը մտաբերենք Հայէպը ու աւերակոյտերու վերածուած Հայէպի մեր սկաուտներուն առաջ բարեւի կը կանգնինք, մեր գըլխարկները ցած պահելով կը յարգենք անոնց նահատակները, իսկ դրօշակը բարձր պահելով կը զնահատենք Հ.Մ.Ը.Մ-ականի վաշխ իրենց կեցուածքը, ու «Յառաջ նահատակ»ը կ'երգենք՝ մեր թմբուկները թնդացնելով ու իրենց կողքին ըլլալու լուրը աւետելով»:

Շարունակելով, եղբ. Գազանճեան

հաստատեց, որ այսօր որեւէ ժամանակէ աւելի, սկառուութիւնը հիմնական դեր ունի կատարելիք զաղութներու մէջ: Ժամանակները ցոյց տուին, որ սկառուութիւնը լոկ փայլուն տարագաւորի մը ներկայացումը չէ հանրութեան, այլ՝ հանդէս գալն է նուիրումի զգացումով, հաւատարմութեան ապրումով, պատասխանատուութեան ոգիով, զոհողութեամբ գործելու եւ ծառայելու հրամայականով:

Իր խօսքին վերջին մասով եղբ. Գագանճեան նչեց. «Քիչ առաջ յիշեցի հալէպահայութեան անտաննի վիճակը: Այս առթիւ կ'ուզեմ փոխանցել մեր խմբապետական կազմին որոշումը՝ զօրակցութեան նամակ մը յղելու Հ.Մ.Ը.Մ-ի Հայկի սկառուական խմբապետական կազմին: Կարդալէ առաջ նամակը, կը

ՃԱՆՉՆԱՆՔ

«ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ» ՇՔԱՆՇԱՆՈՎ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐԵԱԼ ԵՂԲ. ՅԱԿՈՔ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

եղբ. Յակոբ Գագանճեան ծնած է Նիկոսիա, Կիպրոս: Ան իր նախնական կրթութիւնը ստացած է Նարեկ վարժարանին մէջ, իսկ երկրորդականը կատարած է տեղական վարժարանի մը մէջ: 1981-ին, համալսարանական իր վկայականը ստացած է micromechanics-ի մասնագիտութեամբ: Ապա, համալսարանական ուսումը կատարելագործած է Նիւշաթէլի մէջ, Զուիցերիա:

Հ.Մ.Ը.Մ-ին մաս կազմած է փոքր տարիքէն: Եղած է Հ.Մ.Ը.Մ.-Յ.Ե.Մ-ի վարչական, իսկ վերջին շրջանին՝ ատենապետ:

Եղբ. Յակոբ 1984-ին մուտք գործած է Հ.Յ.Դաշնակցութեան շարքեր: Եղած է երիտասարդականի ու ապա՝ Հայ Դատի յանձնախումբի ատենապետ: 1999-2004 եւ 2008-2012 վարած է Հ.Յ.Դ. Կիպրոսի Կոմիտէի ներկայացուցիչի պաշտօնը: Եղած է «Արծազանգ» ամսաթերթի աշխատակից, նաեւ՝ փոխ խմբագիր: Մասնակցած է բազմաթիւ խորհրդրդաժողովներու, համագումարներու եւ Պատգամաւորական ժողովներու՝ Հայաստան, Պրիւքսէլ, Լոնտոն, Լիբանան եւ այլն:

Ան Կիպրոսի Թեմի Ազգային Վարչութեան մարդահամարի յանձնախումբին ատենապետն է եւ Նիկոսիոյ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ թաղական խորհուրդի անդամ է:

հրաւիրեմ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Սուրբիոյ Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մանուկ Քէօզկէրեանը, որպէսզի ստանայ նամակը»:

Նամակը ընթերցուեցաւ օրուան հանդիսավար քոյր ժինա Նիկողոսեանի կողմէ, ապա յանձնուեցաւ եղբայր Քէօզկէրեանի (Նամակին բովանդակութիւնը տեսնել էջ 32):

Ստեղծուեցաւ բաւական յուզումնախառն մթնոլորտ, որմէ ետք իր սրտի խօսքը փոխանցելու հրաւիրուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան:

Եղբ. Մկրտիչեան ըսաւ, որ սկառուական հանդիսութիւններ շատ եղած են Հ.Մ.Ը.Մ-ի պատմութեան մէջ ու դեռ շատ պիտի ըլլան: Միութենական հպարտութեան առիթներ շատ եղած են Հ.Մ.Ը.Մ-ի պատմութեան մէջ ու դեռ շատ

կրնան ըլլալ: Բայց ինչ որ այսօր կը կատարուի տարբեր իմաստ եւ կարեւորութիւն ունի Հ.Մ.Ը.Մ-ին համար՝ իբրեւ համահայկական միութիւն, եւ Կիպրոսի հայութեան համար՝ իբրեւ ազգային կազմակերպ հաւաքականութիւն:

«Այսօր, Հ.Մ.Ը.Մ-ի աշխարհասփիւռ ընտանիքի բազմահազար անդամներու ներկայացուցիչներուն դիմաց, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կիպրոսի շրջանը անգամ մը եւս փաստը կու տայ իր կենսունակութեան եւ առողջութեան, երբ ոգեւորիչ նման ձեռնարկով մը սկառուական հանդիսութիւն կը կազմակերպէ: Նորեր կ'ընդունի իր շարքերէն ներս, հիները կը գնահատէ՝ աստիճան մը բարձրացնելով եւ միութեան շարքերուն նոր աւելչ ու եռանդ կը հաղորդէ: Այս արդէն միութենական գործ չէ միայն, այլ՝ հայապահպանման աշխատանք է, ու իբրեւ

այդպիսին գնահատելի եւ ծափահարելի երեւոյթ է», ըսաւ ան:

Շարունակելով, եղբ. Մկրտիչեան յայտնեց, որ «Մեր կեանքի այս դժուարին օրերուն, նոր սերունդով զբաղիլը, պատանի-պարմանուհիները արդի հաղորդակցութեան միջոցներէն պահ մը անջատելը, ակումբ բերելը եւ ազգային-միութենական դաստիարակութիւն ջամբելը նուիրական գործ է, որուն համար այլ բառ կարելի չէ գտնել, եթէ ոչ՝ «Ապրի՛ք տղաք»: Ապրի՛ք, որպէսզի ձեզմով Հ.Մ.Ը.Մ. ր ապրի: Ապրի՛ք, որպէսզի ձեզմով ձեր ժողովուրդը ապրի, այն

կազմակերպուածութեամբ եւ աշխատանքով, որուն վկաններն ենք մենք այսօր:

«Դուք մեր պահեստի բանակն էք: Դուք մեր ապագան էք: Վաղը, միւս օր, դո՛ւք է որ պիտի գտնուիք մեր տեղ, այստեղ եւ ձեր գործով ու խօսքով պիտի խրախուսէք ձեզմէ կրտսերները, նորերը: Դուք է որ պիտի պատրաստէք նոր մարզու՛մ մեր վաղուան գործին եւ յաջողութիւններուն համար:

«Ու այս է արդէն 98 տարեկան Հ.Մ.Ը.Մ.ին յարատեւութեան եւ յաջողութեան գաղտնիքը. միշտ նորեր պատրաստել եւ շարունակականութիւն ապահովել, որպէսզի 1918-ին սկսուած գործը կիսատ չմնայ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի երթիկանդ չառնէ եւ շարունակուի, մինչեւ որ իր յրումին հասնի՝ մեր ազգային վախճանական նպատակներուն իրականացումով»:

Իր խօսքին աւարտին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետը գեղեցիկ անակնկալ մը ներկայացուց ներկաներուն, երբ յայտնեց, որ Կեդրոնական Վարչութիւնը որոշած է միութեան «Ծառայութեան» նշանով պարգեւատրել Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Մ.ի ժրջան ատենապետ եղբ. Յակոբ Գազանձեանը: Այս առիթով, ան ընթերցեց եղբոր ծառայունէր կեանքին ամփոփ գիծերը (տեսնել առանձին) եւ շքանշանն ու հաստատագիրը յանձնեց եղբոր: Եղբ. Մկրտիչեան յատուկ յուշանուէրներ յանձնեց նաեւ կիպրահայ համայնքի երախտաշատ անդամներէն Արթօ Դաւիթեանին, Նիկոսիոյ հոգեւոր հովիւին, Նիկոսիոյ Հ.Յ.Դ. կոմիտէի ներկայացուցիչին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Մ.ի վարչութեան: Նշենք, որ նմանօրինակ յուշանուէր մըն այլ յանձնուեցաւ կիպրահայ համայնքի ներկայացուցիչ Վարդգէս Մահտեսեանին՝ իր տունը կատարուած պաշտօնական այցելութեան ընթացքին:

Խոստման արարողութիւնը փակուեցաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով, որմէ ետք պարգեւատրեալները ընդունեցին շնորհաւորութիւններ եւ անմուռանալի երեկոն աւարտեցին յիշատակի գեղեցիկ նկարներով:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԻՊՐՈՍԻ ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻՆ ՆԱՄԱԿԸ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՀԱԼԷՊԻ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐՈՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի խմբապետական կազմին, Հալէպ, Սուրիա. Սիրելի՛ քոյրեր եւ եղբայրներ,

Այս նամակը կը գրենք դժուար զսպելով մեր արցունքները: Ձեզի կը գրենք քաջալերելու, որպէսզի մնաք աննահանջ, հոգեկանով զօրաւոր, քանի լոյսն է որ կը յաջորդէ խաւարին:

Դուք՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտներ, կը մարմնաւորէք մեր միութիւնը, Սուրիոյ աւազին մէջ թաղուած մեր հայրերու ածիւններուն սրբութիւնը վկայ: Ձեր երգերով ու վերքերով դուք դարձած էք մեր սեւեռակետը, որովհետեւ հակառակ մահուան ու քանդումին, հակառակ կոտորածին ու կրակին, տակաւին պատնէշի վրայ էք: Յարգա՛նք Ձեզի:

Ճիշդ է, որ տերեւաթափ է, բայց կանաչ պահեցէք ձեր հոգիները: Այսօր մեր խոստման արարողութեան առիթով մենք պիտի վերանորոգենք մեր ուխտը, իսկ նորագիրները, իրենց աչքերը յուսավառ, պիտի առնեն իրենց առաջին քայլը: Մենք իրենց պիտի վստահինք ջահը, ստեղծելով երկնային կամուրջ մը, որ լուսաշող է, բացուած ապագային:

Դուք, իբրեւ հալէպահայութեան պահակներ, հակառակ ձեր դառն ճակատագրին, մի՛ հրաժարիք ձեր երազներէն, մի՛ պակսեցնէք զանոնք, վերջապէս դո՛ւք էք մտքի ու հոգիի կարգապահութեան արտայայտիչները, մանաւանդ մատղաշ սերունդին համար: Ծնունդ տուէք յոյսին, հպարտութեամբ բարձր պահեցէք մեր դրօշը:

Ապագան միասնաբար կերտելու յանձնառութեամբ յառաջանանք, չտկարանանք մեր հաւատքին մէջ: Ճգնաժամը կը պահանջէ լայնօրէն արտայայտել «Բարձրացի՛ր-բարձրացուր»ի ոգին: Մնալով ամրակուռ բերդ, խրախուսուի՛նք եւ քաջալերուի՛նք մեր գաղափարախօսութեան ընձեռած կարելիութիւններէն:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԻՊՐՈՍԻ ԽՄԲԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄ

A woman with long brown hair is smiling as she uses a mobile payment app on her smartphone. She is holding the phone over a silver point-of-sale terminal. In the background, other people are blurred, suggesting a social setting like a cafe or restaurant. There are glasses and a vase of pink flowers on the table.

VISA

THE FIRST REAL MOBILE PAYMENT

ANDROID APP ON
Google play

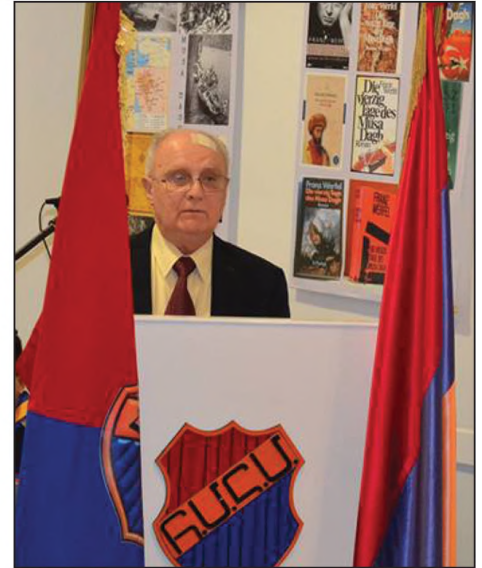
ByblosPay Application

ByblosPay, the first mobile payment application in Lebanon based on the Host Card Emulation (HCE) technology, transforms your Smartphone into a payment device without the need for modified SIM cards, sticky banking cards, or any other hardware. Download the App from Google Play store, add as many Byblos Bank Visa credit cards as you want, and start experiencing real mobile payment securely at merchants equipped with Visa contactless Point of Sales (POS) in Lebanon or abroad.

BYBLOS BANK

(01) 20 50 50 . byblosbank.com

«ՄԱՐԶԻԿ»Ի 35-ԱՄԵԱԿԸ ԿԸ ՆՇԵՆ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՄԱՍՆԱԾԻԴԸ...

Թղթակից
ՎԻԵՆՆԱ

10 Դեկտեմբեր 2016-ին, Վիեննայի Հայ Առաքելական եկեղեցու սրահին մէջ կազմակերպուած հանդիսութեամբ մը, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Վիեննայի մասնաճիւղը արժանավայել կերպով նշեց միութեան «Մարզիկ» պաշտօնաթերթի հիմնադրութեան 35- ամեակը:

Սկսուածները շքերթով սրահ մուտք

գործելէ ետք, Հայաստանի քայլերգով հանդիսութիւնը պաշտօնապէս բացուած յայտարարուեցաւ: Ապա, մէկ վայրկեան յոտնկայս լուծեամբ ներկաները յարգեցին յիշատակը վերջերս մահացած, վաստակաշատ Հ.Մ.Ը.Մ-ական, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին ատենապետ եղբ. Բիւզանդ Թորիկեանին:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ եղբ. Յակոբ Սահակեան: Ան իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ «Մարզիկ»ի առաքելու-

թեան: Քոյր Շաղիկ Շատոյեանի հանդիսավարութեամբ յաջորդաբար տեղի ունեցաւ գեղարուեստական յայտագիր, կատարողութեամբ մասնաճիւղի ըսկառուներուն: Գեղարուեստական յայտագիրը ընդգրկեց երգ, նուազ եւ ասմունք: Խումբ մը սկառուներ սահուն առողանութեամբ «Մարզիկ»ի հին ու նոր թիւերու նիւթերէն հատուածներ ընթերցեցին: Այս առթիւ ներկաներուն ցուցադրուեցաւ «Մարզիկ»ի 35-ամեայ երթը ներկայացնող տեսերիզը:

Հանդիսութեան աւարտին, վարչութեան խօսքը փոխանցեց եղբ. Գրիգոր Հալլաճեան, որ անդրադարձաւ ընթերցանութեան դերին ու «Մարգիկ»ի միջոցով նորահաս սերունդներուն առողջ ու հայեցի դաստիարակութիւն ջամբելու անհրաժեշտութեան:

Հանդիսութեան պաշտօնական բաժինը վերջ գտաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով, որմէ ետք հանդիսականները առիթը ունեցան «Մարգիկ»ի 35-ամեայ բերքին մօտէն ծանօթանալու եւ հիւրասիրուելու:

...ԵՒ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՀՈԼԱՆՏՍԱՅԻ ԱՌՆՀԵՄ ՄԱՍՆԱԾԻԴԸ

Թղթակից ԱՌՆՅԵՄ

6 Նոյեմբեր 2016-ը Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հոլանտայի Առնհեմի մասնաճիւղին համար ուրախութեան օր մը եղաւ: Այդ օր կատարուեցան սկաուտական փոխանցման արարողութիւններ՝ մոկլի, արծուիկ վոհմակներուն եւ արի խմբակին մէջ: Սկաուտական օրէնքներու համաձայն, եղբ. Բաֆֆի Փոլոյեան եւ քոյր Նայլի-րի Արսլանեան իրենց խոստովարարութեամբ վերանորոգելով ստացան խմբապետի աստիճան:

Այս առիթով խօսք առաւ մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Լիպարիտ Սիմոնեան եւ սկաուտական աստիճան ստացող քոյրերն ու եղբայրները շնորհաւորելով՝ բեղուն գործունէութիւն մաղթեց անոնց, միութեան նշանաբան «Բարձրացիր՝ բարձրացրու»-ի կամբով: Եղբ. Սիմոնեան իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ նաեւ միութեան «Մարգիկ» պաշտօնաթերթի 35-ամեակին եւ նշեց անոր դերն ու առաքելութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ի գաղափարական խօսքին տարածման եւ հայանուէր գործին ծանօթացման մէջ: «Մարգիկ»ի 35 տարւան անխափան հրատարակութիւնը դրուատելով, եղբ. Սիմոնեան հայ մամուլին եւ յատկապէս «Մարգիկ»ին տէր կանգնելու կոչ ուղղեց ներկաներուն:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԼԱԹԱՔԻՈՅ ՄԱՍՆԱԾԻՂԻՆ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 90-ԱՄԵԱԿԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Թղթակից ԼԱԹԱՔԻԱ

ՀՄԸՄ-ի Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան հովանաւորութեամբ եւ Լաթաքիոյ մասնաճիւղի վարչութեան կազմակերպութեամբ, Շաբաթ, 10 Դեկտեմբեր 2016-ի երեկոյեան ժամը 7-ին, Ազգ. Նահատակաց վարժարանի «Արարատ» սրահին մէջ պաշտօնական հանդիսութեամբ մը նշուեցաւ ՀՄԸՄ-ի Լաթաքիոյ մասնաճիւղին հիմնադրութեան 90-ամեակը, ներկայութեամբ ՀՄԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեանի, Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Րաֆֆի Կէփօլյանեանի, ՀՄԸՄ-ի Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մանուկ Քէօզկէրեանի, Շրջանային Վարչութեան անդամ եղբայրներ Արմէն Քէօզկէրեանի, Մինաս Պալեանի եւ պատասխանատու այլ եղբայրներու եւ քոյրերու:

90-ԱՄԵԱԿԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ

90-ամեակի հանդիսութիւնը նախորդեց մասնաճիւղի ըՄԿառուտ. Խորհուրդին եւ խմբապետական կազմին կողմէ պատրաստուած դեղեցիկ ցուցահանդէսին բացումը: ԸՄԿառուտական կապերով պատրաստուած կամարին տակէն անցնելով, ներկաները հաճոյքով ըմբոշխնեցին մասնաճիւղին 90-ամեայ գործունէութիւնը ներկայացնող պատկերները, վերանորոգեցին հինը նորին կամրջող իրենց յիշատակները, բարձր գնահատելով ներկայացուած աշխատանքը:

Ցուցահանդէսին աւարտին, ՀՄԸՄ-ի Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան անդամ եղբ. Արմէն Քէօզկէրեան գնահատեց բոլոր այն ՀՄԸՄ-ականները, որոնց թափած քրտինքի կաթիլները իւր դարձան Լուսաւորիչի ճառագայթող կանթեղին, յաւիտեան լուսաւորելու համար ՀՄԸՄ-ի ճամբան:

Ապա, Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մանուկ Քէօզկէրեան հաստատեց, որ 90 տարիներու ընթացքին սերունդները մկրտուեցան ՀՄԸՄ-ի աւազանին մէջ, հաղորդուեցան ՀՄԸՄ-ի գաղափարաբանութեամբ եւ բարձր պահեցին միութեան դրօշը ու դրօշաբարձի նման փոխանցեցին իրենց յաջորդող սերունդներուն:

**ՅՈՒՐԵԼԵՆԱԿԱՆ
ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ**

Ցուցահանդէսէն ետք տեղի ունեցաւ յորեղինական հանդիսութեան պաշտօնական բացումը՝ Սուրբիոյ եւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի քայլերգներով:

Բացման խօսք արտասանեց մասնաճիւղի վարչութեան ատենապետ եղբ. Յարօ Տէրմէնճեան: Ան իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ մասնաճիւղի հիմնադրութեան պատմութեան եւ հաստատեց, որ 90-ամեայ այս մասնաճիւղը երիտասարդի ոգիով գինուած՝ միշտ պիտի մնայ կայտառ ու յարատեւող:

Գեղարուեստական կոկիկ յայտագիրով ելոյթ ունեցաւ տիկ. Սեւան Թիւթիւնճեան-Տէրմէնճեան, որ դաշնամուրով ներկայացուց Կոմիտասի «Գարուն ա» ստեղծագործութիւնը: Ապա, սկառտական եռեակ մը յատկանշական ոճով ներկայացուց Պետրոս Հաճեանի «Ոտքի Հ.Մ.Ը.Մ-ը կ'անցնի» գրութիւնը: Քոյր Ալին Հապոյեան-Սիրանոսեան հանդարտ երաժշտութեան ընկերակցութեամբ ասմունքեց Գէորգ Էմինի «Մենք» քերթուածը, որմէ ետք Սօսի Պետուրեան մեներգեց «Գնա՛ կուռնկ»-ը, դաշնամուրի ընկերակցութեամբ՝ Սեւան Տէրմէնճեանի: Գեղարուեստական յայտագիրի աւարտին, խումբ մը քոյրեր, եղբ. Րաֆֆի Նազարեանի ցուցմունքներով, հեզաճկուն կերպով ներկայացուցին նազպար մը:

Օրուան բանախօսն էր Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան: Ան նշեց, թէ 90-ամեակի տօնակատարութիւնը յարգանքի տուրքն է մասնաճիւղի շարքերուն մէջ ծառայած այն բոլոր Հ.Մ.Ը.Մ-ական ղեկավարներուն, մարզիչներուն եւ սկառտ խմբապետներուն, որոնք յարատեւ ճիգերով սերունդներ դաստիարակեցին, ոգի ու շունչ դրին իրենց նուիրումին մէջ, անխաթար պահելով Հ.Մ.Ը.Մ-ի սրբազան առաքելութիւնը: Եղբ. Մկրտիչեան կարեւորութեամբ ընդգծեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Լաթաքիոյ մասնաճիւղի հիմնադիր սերունդին կատարած գնահատելի աշխատանքը, որուն շնորհիւ ծովեզերեայ այս շրջանին մէջ հիմը դրուեցաւ հայ մարմնակրթական շարժումին, համախմբելու համար մեր ժողովուրդի գաղթական գաւակները: Ան յիշեց 90 տարիներու ընթացքին մասնաճիւղին ունեցած մարզական նուաճումները եւ շեշտեց, որ Հ.Մ.Ը.Մ-ի 98-ամեակը եւ Լաթաքիոյ մասնաճիւղին հիմնադրութեան 90-ամեակը լաւագոյն առիթներն են յիշելու անցեալը, գնահատելու ներկան եւ խոհեմ կերպով ծրագրելու մեր ապագան: Վերջապէս, ան հաստատեց, որ Հ.Մ.Ը.Մ-ի յաջողութեան գաղտնիքներէն է իր բարոյական դրամագլուխը եւ տարիներու վարկը, որոնց տոկոսներն են, որ կու գան խտացնելու անոր շարքերը (խօսքին ամբողջութիւնը տեսնել էջ 4-6):

Իր խօսքին աւարտին, եղբ. Մկրտիչեան բեմ հրաւիրեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Սուրբիոյ Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մանուկ Քէօզկէրեանը, որպէսզի ստանձնէ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ Հայէպի շրջանէն եղբ. Զաւէն Տէրվիչեանին շնորհուած Հ.Մ.Ը.Մ-ի «Արտակարգ» պատւանշանը: Եղբ. Զաւէն առողջական պատճառներով բացակայ էր հանդիսութենէն: Այնուհետեւ, եղբայրը յորեղինար

մասնաճիւղի ատենապետին փոխանցեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան յուշանուէրը:

Հանդիսութեան փակման խօսքով, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Սուրբիոյ Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մանուկ Քէօզկէրեան բարձր գնահատեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Լաթաքիոյ մասնաճիւղին 90-ամեայ գործունէութիւնը նշելով, որ ան իր հիմնադրութեան օրէն դարձաւ մարդակերտման մեծ դպրոց եւ, եկեղեցւոյ ու դպրոցի կողքին, հանդիսացաւ ազգային դարբնոց:

Ապա, նկատի ունենալով որ 2016 տարին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. Կաթողիկոսին կողմէ հուշակուած է «Ծառայութեան տարի», եղբ. Քէօզկէրեան Սուրբիոյ Շրջանային Վարչութեան կողմէ պատրաստուած ծառայութեան յուշանուէրներով պարգեւատրեց Լաթաքիոյ մասնաճիւղի շարքերուն մէջ առնուազն 25 տարի ծառայութիւն ունեցող 41 քոյր-եղբայրներ: Շրջանային Վարչութիւնը նոյն յուշանուէրով պատուեց նաեւ Տաթեւ Ա. Քհնյ. Միքայէլեանը, զայն հուշակերպով Հ.Մ.Ը.Մ-ի մեծ ընտանիքի հոգեւոր հովիւ:

Հանդիսութեան աւարտին, քահանայ հօր գրաւոր խօսքը ընթերցեց քոյր Ռիթա Կաղեան-Տիկպիբեան:

Արժանապատիւ քահանայ հայրը իր եզրափակիչ խօսքով կը շեշտէր Հ.Մ.Ը.Մ-ի ունեցած դերը՝ հայ մարդու քրիստոնէական եւ հայեցի դաստիարակութեան ջամբումին մէջ:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 98-ԱՄԵԱԿԻՆ ԵՒ ՔԵՍԱՊԻ ՄԱՍՆԱԾԻԴԻՆ 23-ԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ՝ ՔԵՍԱՊԻ ՄԷՋ

Թղթակից ՔԵՍԱՊ

Նախաձեռնությամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրբիոյ Շրջանային Վարչութեան, կազմակերպութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Քեսապի մասնաճիւղի վարչութեան, Կիրակի, 11 Դեկտեմբեր 2016-ին, «Մահակեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 98-ամեակին եւ Քեսապի մասնաճիւղի հիմնադրութեան 23-ամեակին նուիրուած հանդիսութիւն, ներկայութեամբ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեանի, Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Բաֆֆի Կէփօղլանեանի, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրբիոյ Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մանուկ Քէօշկէրեանի, Շրջանային Վարչութեան անդամ եղբայրներ Արմէն Քէօշկէրեանի եւ տղթ. Մինաս Պալեանի:

ԲԱՅՈՒՄԸ

Հանդիսութեան բացումը կատարուեցաւ Սուրբիոյ եւ Հայաստանի քայլերգներով:

Բացման խօսքը ներկայացուց Սկաուտ. Խորհուրդի ատենապետ քոյր Մարինա Բէնդէգեան-Լընդեան: Ան մատնանշեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի կարեւոր դերակատարութիւնը հզօր հայութեան կերտման մէջ, միշտ կարգախօս ունենալով «Բարձրացիր-բարձրացուր» նշանաբանը, կրթելով հայ պատանին, պարմանուհին, երիտասարդը եւ ապագայ սերունդները, զարգացնելով անոնց մէջ հոգեմտաւոր արժէքները, որպէսզի դառնան յաջող եւ յանձնառու քաղաքացիներ:

Այնուհետեւ, արի-արենոյ՛ ժիւաւորի քոյրերու եւ եղբայր-

Ներու կատարողութեամբ տեղի ունեցաւ գեղարուեստական կոկիկ յայտագիր:

ՍՈՒՐԻՈՅ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍՔԸ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրբիոյ Շրջանային Վարչութեան խօսքը փոխանցեց ատենապետ եղբ. Մանուկ Քէօշկէրեան: Ան յայտնեց, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Քեսապի մասնաճիւղը անցնող տարիներուն դարձաւ հայ պատանին ու երիտասարդին կազմաւորման մարզական, սկաուտական ու մարզակերտման մեծ դպրոց: Մասնաճիւղին մարզիկները իրենց յաղթանակներով, պայքարներով, սկաուտական բանակումներով ու տողանցներով պանծալի էջեր նուիրեցին Քեսապի հայ զաղուծին:

Իր խօսքին աւարտին, եղբ. Քէօշկէրեան բեմ հրաւիրեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեանը եւ Կեդրոնական Վարչութեան անդամ

եղբ. Բաֆֆի Կէփօղլանեանը Հ.Մ.Ը.Մ-ի 98-ամեակին եւ «Ծառայութեան տարուան» առիթներով ծառայութեան յուշանք-էջներով պարգեւատրելու 14 քոյրեր ու եղբայրներ (երեքը յետ մահու), որոնք երկար տարիներու ծառայութիւն ունեցած են Հ.Մ.Ը.Մ-ի շարքերուն մէջ եւ հիմնադիր սերունդի հետքերով պատրաստած են նուիրեալ սերունդներ, սկաուտական տարազով արի-արենոյճներ, երէց-պարմաններ եւ շեփորախումբի անդամներ:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐՈՒ ՄՐՏԻ ԽՕՍՔԵՐԸ

Այս առթիւ իրենց սրտի խօսքերը փոխանցեցին Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան եղբայրները: Անոնք գնահատեցին օրուան հանդիսութիւնը պատրաստած քոյրերն ու եղբայրները եւ շնորհաւորական մաղթանքներով յարատեւ ուժ եւ կորով մաղթեցին պարգեւատրեալներուն:

Հանդիսութիւնը փակուեցաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով եւ «Պահպանիչ»ով:

Հ.Մ.Ը.Մ-Ի ԼԱԹԱՔԻՈՅ ՄԱՍՆԱԾԻՂԸ ԿԸ ՆՇԷ «ՄՈԿԼԻԻ ՕՐ»Ը

Թղթակից ԼԱԹԱՔԻՍ

Հ.Մ.Ը.Մ-ի Լաթաքիոյ Սկաուտ Խորհուրդին եւ խմբապետութեան կազմակերպութեամբ, Կիրակի, 4 Դեկտեմբեր 2016-ին, պաշտօնական հանդիսութեամբ մը նշուեցաւ «Մոկլիի օր»ը:

Հանդիսութիւնը սկսաւ Սուրիոյ եւ Հայաստանի քայրերգներով, որմէ ետք Սկաուտ Խորհուրդի անդամ քոյր Մարալ Գասարճեան-Ճերմակեան կատարեց բացման խօսքը: Ապա, խումբ մը գայիկներ ներկայացուցին կենդանի պատկեր մը:

Հ.Մ.Ը.Մ-ի Լաթաքիոյ մասնաճիւղի Սկաուտ Խորհուրդի ատենապետ եղբ. Բաֆֆի Գոչեան, մասնաճիւղի խմբապետ եղբ. Սազօ Քէչէճեան եւ մասնաճիւղի Աքելլա եղբ. Բաֆֆի Նազարեան գայիկներուն յանձնեցին Մոկլիի հաստատագիրները: Այնուհետեւ, բեմ հրաւիրուեցաւ Սուրիոյ Շրջանային Խմբապետ եղբ. Եղիա Քիլէճեան, որ խմբապետի աստիճան փոխանցեց եղբ. Բաֆֆի Նազարեանին, իսկ փոխ խմբապետի աստիճան՝ եղբ. Վարուժ Թուրլումճեանին:

Այս առթիւ խօսք առնելով եղբ. Քիլէճեան փոխանցեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան եւ Սկաուտ Խորհուրդին բարեմաղթութիւններն ու շնորհաւորութիւնները՝ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Լաթաքիոյ մասնաճիւղին հիմնադրութեան 90-ամեակին առիթով: Ան շեշտեց նաեւ Մոկլի կարգի հաստատագիրներու տուչութեան դերն ու կարեւորութիւնը գայիկարձուիկներու դաստիարակութեան մէջ:

Եղբոր խօսքէն ետք, «Նարնջագոյն» խումբի քոյր-եղբայրները հանդէս եկան եւրոպական պարով մը, իսկ «Կարմիր» խումբէն կարգ մը գայիկարձուիկներ ներկայացուցին ասմունք, գաւազանի մարզանք եւ բուրգ: «Կապոյտ» խումբի գայիկարձուիկները ներկայացուցին հայկական պար մը: Խումբ մը գայիկարձուիկներ ներկայացուցին խարուհահանդէսի խրախճանք մը:

Աւարտին, Արտակ Աբղ. Արապեան իր սրտի խօսքը փոխանցեց եւ «Պահպանիչ»ով օրուան հանդիսութիւնը փակեց:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի 98-ԱՄԵԱԿԻՆ ԵՒ «ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐՈՒԱՆ» ԱՌԻԹՆԵՐՈՎ՝

ԲԱԶՄԱՎԱՍՏԱԿ Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՅԱՐԳԱՆՔԻ ՈՒ ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ ՀԱՒԴԻ ՄԷՋ

Թղթակից
ՅԱԼԷՊ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրբոյ Շրջանային Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայկ. մասնաճիւղի վարչութեան

կազմակերպութեամբ, միութեան 98-ամեակին եւ «Ծառայութեան տարուան» առիթներով տեղի ունեցաւ յարգանքի եւ գնահատանքի հանդիսութիւն մը, որուն ընթացքին պարգեւատրուեցան յիսուն տարիքը բոլորած եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի շարքերուն մէջ 25 տարիներու ծառայութիւն ունեցող քոյրերն ու եղբայրները:

Հանդիսութիւնը տեղի ունեցաւ 17 Դեկտեմբեր 2016-ի երեկոյեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանեկան պարտէզին մէջ, ներ-

կայութեամբ թեմի Առաջնորդ Շահան Արք. Սարգիսեանի, պատկան մարմինի ներկայացուցիչին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրբոյ Շրջանային Վարչութեան, Հայկ. տեղական եւ մասնաճիւղի վարչութիւններուն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի մեծ ընտանիքին ու համակիրներուն:

Բացումը կատարուեցաւ «Յառաջ

նահատակ» քայլերգով, զոր փողի վրայ մատուցեց Հայկ. մասնաճիւղի խմբակետ եղբ. Յակոբ Ուրիշիկեան:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ Հայկ. մասնաճիւղի վարչութեան ատենապետ եղբ. Գէորգ Մաւեան: Բարի գալուստ մաղթելով ներկաներուն, եղբայրը նշեց, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայկ. մասնաճիւղը, իբրեւ ամրապինդ ու անխտնջ կամբով աշխատող մասնաճիւղ, հաւաքուած է բոլորին հարազատ Հ.Մ.Ը.Մ.ի պարտէզին մէջ, փաստելու համար, որ հակառակ երկրի դժուարին պայմաններուն, «Միշտ պատրաստ» կը մնայ իր առաքելութեան եւ «Բարձրացի՛ր-բարձրացու՛ր» նշանաբանով բազմաթիւ ամեակներ կը տօնէ, միութեան եւ հայ ազգին դրօշը բարձր պահելով:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայկ. մաս-

նաճիւղի Սկաուտ- Խորհուրդէն քոյր Շովիկ Թէփիրճեան կատարեց օրուան բեմավարութիւնը, իսկ քոյր Դայար Կիրակոսեան արտասանեց իմաստալից նշանախօսքեր եւ յայտարարեց տեղւոյն վրայ կատարուած սրտաբուխ նուիրատուութիւնները:

«Լեւոն Աբգարեան» արի-արեւոյշ միաւորէն քոյր Վանա Փաթանեան եւ քոյր Լիլիթ Նալպանտեան ասմունքեցին Միքայէլ Նալպանտեանի «Ազատութիւն» բանաստեղծութիւնը:

Հ.Մ.Ը.Մ-ի Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան խօսքը փոխանցեց ատենապետ եղբ. Մանուկ Քէօշկէրեան: Ան յայտնեց, որ Հ.Մ.Ը.Մ-ի 98 տարիները կը կազեն կազմակերպումի, մաքառումի եւ ծրագրուած աշխատանքի պատկառելի իրագործումներու շրջան մը, որուն յորեյեանով մը անդրադառնայր նուազագոյնը պարտք նկատեց ան:

Իր խօսքին մէջ, եղբ. Քէօշկէրեան խօսեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի պատմութեան եւ ի մասնաւորի Հայէպի մասնաճիւղին գործունէութեան մասին, նշելով որ Հայէպի Հ.Մ.Ը.Մ-ը դարձաւ հայապահպանման առաջին միջնաբերդը, ազգային դարբնոցը, հայ եկեղեցիին եւ հայ դպրոցին կողքին: Ան հանդիսացաւ հայ պատանիին ու երիտասարդին կազմաւորման մարզական, սկստաւական ու մարդակերտման մեծ դպրոցը:

Եղբ. Քէօշկէրեան հաստատեց, որ 1925-էն սկսեալ, 91 տարիներու ընթացքին Հայէպի Հ.Մ.Ը.Մ-ը իր ազգաշունչ միջնորոտով եւ ժողովրդանուէր ծառայութեամբ պատրաստեց սերունդներ,

որոնք այսօր աշխարհի գանազան անկիւններուն մէջ ղեկավար դիրքերու վրայ կը գտնուին եւ իրենց ձեռքերուն մէջ առած են աշխարհատարած մեր ժողովուրդին ճակատագիրը:

Եղբ. Քէօշկէրեան հանդիսութիւնը նկատեց յարգանքի օր մը Հ.Մ.Ը.Մ-ի հիմնադիրներուն, վաստակաւոր ու համեստ ղեկավարներուն, վարչականներուն, մարզիչներուն, մարզիկներուն, սկստաւներուն եւ խմբապետներուն համար, որոնք հաւատաւոր ու յարատեւ ճիգերով սերունդներ պատրաստեցին իրենց յաւաքոյնը տալով եւ միութեան առաքելութեան ծառայելով:

Այս առթիւ, եղբ. Քէօշկէրեան յայտնեց Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան մտայղացումը՝ «Ծառայութեան տար-

ւան» եւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի հիմնադրութեան 98-ամեակի գոյգ առիթներով գնահատելու եւ պատուելու 50 տարիքը բոլորած եւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի շարքերուն մէջ 25 տարիներու ծառայութիւն ունեցող բազմապատակ քոյրերն ու եղբայրները: Առ այդ, ան բեմ հրաւիրեց Առաջնորդ Սրբազանը, Շրջանային Վարչութեան ատենադպրուհի քոյր Գարօին Քիւրքիան-Առոյեանը եւ Հայէպի մասնաճիւղի վարչութեան ատենապետ եղբ. Գէորգ Մաւեանը՝ կատարելու պարգեւատրումը:

31 քոյրեր եւ եղբայրներ պարգեւատրուեցան ծառայութեան յուշանուէրով: Շրջանային Վարչութեան կողմէ եղբ. Քէօշկէրեան երախտագիտական զգացումով յուշանուէր մըն ալ յանձնեց Սրբազան Հօր:

Այնուհետև, Առաջնորդը փոխանցեց իր սրտի խօսքը: Ան հոգեկան մեծ հրճուանքով շնորհավորեց ծառայութեան յուշանուէրով պարգեւատրուած Հ.Մ.Ը.Մ.ականները, որոնք մեզի յիշե-

ցուցին այն իրականութիւնը, թէ Հ.Մ.Ը.Մ.ը իւրաքանչիւր դպրոց մը, որուն անդամակցող քոյրերն ու եղբայրները կը պատրաստուին ազգի ծառայութեան: Հ.Մ.Ը.Մ.ի 98-ամեայ երթը շնորհա-

ւորելով, Առաջնորդը հաստատեց, որ 100-ամեակին մեր ժողովուրդի կեանքին մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ը պիտի մնայ գործող այն կազմակերպութիւնը, որ հայուն համար, Հայաստանին համար եւ իր ապրած սուրիական հայրենիքին համար իր կեանքն ու վաստակը պիտի տրամադրէ ամբողջանուէր կերպով:

Առաջնորդ Սրբազանին խօսքէն ետք, տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 98-ամեակի կարկանդակի հատում:

Ընթրիքի ջերմ սեղաններու շուրջ ներկաները բաժնեկիցեցան իրենց ուրախութիւնը: Եղբ. Յակոբ Ուրիշիկեան փողի վրայ ներկաներուն մատուցեց շարք մը եղանակները: Ապա, Լիւսի Յովհաննէսեան եւ Ճորճ Գալայճեան ազգային-յեղափոխական երգերով ճութացուցին միջնորդը:

Երեկոն փակուեցաւ «Արիւնոտ դրօշ» երգով:

«ԱՐՏԱԿԱՐԳ» ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆԻ ՏՈՒՉՈՒԹԻՒՆ՝ ՎԱՍՏԱԿԱՇԱՏ Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ ԵՂԲ. ԶԱԼԷՆ ՏԵՐՎԻՇԵԱՆԻ

Թղթակից
ՀԱԼԷՊ

22

Դեկտեմբեր 2016-ի յետմիջօրէին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջանային Սկսուած Խորհուրդին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայէպի մասնաճիւղի վարչութեան եւ Սկսուած Խորհուրդին ընկերակցութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրիոյ Շրջանային Վարչութիւնը այցելեց վաստակաշատ Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբ. Զաւէն Տէրվիշեանի բնակարանը եւ զայն պարգեւատրեց միութեան «Արտակարգ» շքանշանով:

Հանդիպումին բացումը կատարուեցաւ «Ով հայ արի» քայլերգով: Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մանուկ Քէօշկէրեան խօսք առնելով յայտնեց, թէ Սուրիոյ Շրջանային Վարչութիւնը գեղեցիկ մտայնացումը ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 98-ամեակին եւ «Ծառայութեան տարուան» զոյգ առիթներով պարգեւատրել եւ գնահատել եղբ. Զաւէն Տէրվիշեանը, նկատի ունենալով եղբոր

միութենական 60 տարիներու ծառայութիւնը, իբրեւ խմբապետ, Սկսուած Խորհուրդի անդամ, մարզանքի ուսուցիչ եւ վարչական:

Եղբ. Քէօշկէրեան Հ.Մ.Ը.Մ.ի մեծ ընտանիքին շնորհաւորութիւններն ու բարեմաղթութիւնները փոխանցեց եղբ. Տէրվիշեանի՝ անոր ցանկալով քաջաւորողութիւն եւ արեւշատ օրեր: Ապա, ան փոխանցեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ եղբոր շնորհուած «Արտակարգ» պատուանշանը՝ առ ի երախտագիտութիւն եւ գնահատանք եղբոր վաստակին: Այնուհետև, կատարուեցաւ կարկանդակի հատում:

Եղբ. Զաւէն մեծապէս զգացուած՝ շնորհակալական խօսքերով իր մեծ սէրն ու յարգանքը յայտնեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանիքին:

Հանդիպումը փակուեցաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՀԻՄՆԱԴԻՐՆԵՐՈՒ ԵՒ ՀԻՆ ՈՒ ՆՈՐ ՆՆՋԵՑԵԱՆՆԵՐՈՒ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ՝ ԳԱՄԻՇԼԻԻ ՄԷՋ

Թղթակից
ԳԱՄԻՇԼԻ

Կիրակի, 27 Նոյեմբեր 2016-ին, Գամիշլիի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան արարողութիւն՝ նուիրուած Հ.Մ.Ը.Մ.Ի հիմնադիրներուն եւ հին ու նոր ննջեցեայներուն: Արարողութեան ներկայ գտնուեցան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սուրբոյ Շրջանային Վարչու-

թեան անդամ եղբ. Զաւէն Գասպարեան, մասնաճիւղի վարչութիւնը, Սկառուտ. Խորհուրդը, աստիճանաւորական կազմերը, ինչպէս նաեւ՝ Գամիշլիի կիրակնօրեայ դպրոցին աշակերտներն ու ուսուցչուհիները:

Պատարագը մատուցեց եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Պսակ Քհնյ. Պէրպէրեան: Ան իր քարոզին մէջ անդրադարձաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի հիմնադրութեան 98-ամեակին եւ ծառայութեան գաղափարին:

Աւարտին, եկեղեցւոյ գաւիթին մէջ հաւաքուած Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն իր սրտի խօսքը փոխանցեց եղբ. Զաւէն Գասպարեան: Ան յուսարձակի տակ առաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Գամիշլիի մասնաճիւղի հիմնադրութեան 85-ամեակը՝ հաստատելով որ երկար տարիներու ընթացքին Հ.Մ.Ը.Մ.ականը տեւաբար մնացած է պատնէշի վրայ՝ ծառայելու իր ժողովուրդին եւ պատրաստելու ազգային գաղափարով սոփորուած սերունդներ:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՇԵՓՈՐԱՆՈՒՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐՈՒ ԵՐԿՕՐԵԱՅ ԲԱՆԱԿՈՒՄ ՀԱՎԵՊԻ ՄԷՋ

Թղթակից
ՀԱՎԵՊ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Հայէպի մասնաճիւղի շեփորախումբի յանձնախումբին կազմակերպութեամբ, Մխիթարեան վարժարանին մէջ տեղի ունեցաւ երկօրեայ բանակում մը, որուն մասնակցեցան շեփորախումբի անդամ 42 քոյրեր եւ եղբայրներ:

Բանակումին պատասխանատուն էր յանձնախումբի ատենապետ եղբ. Վարդան Լախոյեան:

Բանակումին ընթացքին քոյրերն ու եղբայրները կատարեցին փորձեր, ունեցան դասախօսութիւններ եւ խաղեր:

Հուսկ, «Յտեսութիւն» երգով անոնք խոստացան կրկին հանդիպիլ՝ աւելի մեծ թիւով:

ՀԱՅԿ ԴԵՄՈՅԵԱՆԻ «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՊՈՐՏԸ ԵՒ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹՈՒԹԻՒԻՆԸ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹԻՒՆՈՒՄ» ՀԱՏՈՐԻՆ ԳԻՆԵՉՕՆԸ ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍԻ ՄԷՋ

Մ. ք. ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

19

Հոկտեմբեր 2016-ի երեկոյան, մեծ թիւով ընթերցասէր Հ.Մ.Ը.Մ. ականներու, համակիրներու

եւ հիւրերու մասնակցութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Գէորգ Անտոնեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ գինեձօնը Հայոց Յեղափոխութեան թանգարան-հիմնարկի տնօրէն Հայկ Դեմոյեանի հեղինակած «Հայկական սպորտը եւ մարմնակրթութիւնը Օսմանեան Կայսրութիւնում» հատորին: Ներկայ էին թեմի Առաջնորդ Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանը ներկայացնող, Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Կոմիտաս Ա. Քհնյ. Թորոսեան, Լոս Անճելլիսի մօտ Հայաստանի Հանրապետութեան հիւպատոս Արմէլյա Շաքարեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբայրներ՝ Վիգէն Դաւթեան եւ Օշին Փիրումեան, Հ.Յ.Դ. Կեդրոնական Կոմիտէի անդամ Կարօ Իսրէնճեան, հատորին ներկայացումը կատարող դոկտ. Կարօ Մոմճեան, գիրքի հեղինակ Հայկ Դեմոյեան եւ այլ հիւրեր:

Ձեռնարկին բացումը կատարուեցաւ դրօշակի արարողութեամբ, որուն յաջորդեց քայքայներու կատարումը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Արարատ» մասնաճիւղի խմբապետուհի քոյր Իվանա Գրիգորեանի կողմէ:

Ձեռնարկին հանդիսավարութիւնը կատարեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջանային Վարչութեան անդամ քոյր Մարօ Քէշիշեան: Ան բարի գալուստ մաղթելէ ետք ներկաներուն ըսաւ. «Ամէն անգամ, երբ մարմնամարզի մասին հրատարակու-

թիւն մը յոյս տեսնէ, Հ.Մ.Ը.Մ.ը պատրաստակամութիւն կը յայտնէ զայն ներկայացնելու ընթերցասէր հասարակութեան, որովհետեւ «Առողջ միտքը առողջ մարմինին մէջ» կարգախօսին հաւատարմով, մտային զարգացումէն անկախ, Հ.Մ.Ը.Մ.ը յատուկ կարեւորութիւն կու տայ ֆիզիքական դաստիարակութեան, որուն լաւագոյն վիճակը չըջանի Հ.Մ.Ը.Մ.ին կազմակերպած շարունակական հարուստ մարզախաղերն են: Ուրախ ենք, որ նման հրատարակութիւններու հեղինակները եւս, Հ.Մ.Ը.Մ.ի նպատակներուն գիտակցելով, նոյն ակնկալութիւնը կ'ունենան անոր մարմիններէն»: Քէշիշեան ուրախութիւն յայտնեց, որ հատորին հեղինակը ներկայ է ձեռնարկին:

Գեղարուեստական բաժինով, քարինէթով հանդէս եկաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջանային Վարչութեան նուագախումբի անդամներէն եղբ. Բաֆֆի Աւագեան, իսկ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պրոպէնքի «Սիփան» մասնաճիւղի արեւոյշներու Վարիչ Առաջնորդ քոյր Արինա Մկրտչեան ասմունքեց Պարոյր Սեւակի «Մարդ էլ կայ,

մարդ էր» բանաստեղծութիւնը:

Դեմոյեանի հատորին ներկայացումը կատարեց պատմաբան դոկտ. Կարօ Մոմճեան, որ հանրութեան ծանօթ է իր ազգային, գրական, կրթական, ստեղծագործական, դաստիարակչական, հեղինակային եւ մանաւանդ՝ պատմական կարեւորութիւն ներկայացնող ուսումնասիրութիւններով: Ան իր դոկտորական աստիճանը ստացած է UCLA համալսարանէն՝ մասնագիտանալով պատմաբանական գիտութեանց մէջ: Հեղինակն է հայոց պատմութեան դասագիրքերու շարքի մը՝ «Մեր պատմութիւնը» խորագիրով: Բազմաթիւ մրցանակներու արժանացած դոկտ. Մոմճեան հեղինակած է նաեւ ակադեմիական հատորներ եւ 20-է աւելի յօդուածներ: Ան վերջերս սրբագրութիւնը կատարած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի ժողովավարական կանոններու եւ կանոնագրի թարգմանութեանց:

Յիշեցնելով, թէ մարմնամարզը թիչ ուսումնասիրուած նիւթերէն մէկն է մեր ընդհանուր պատմագրութեան մէջ, Մոմճեան հաստատեց. «Մարմնամարզը

ինքնուրույն կերտումի հիմնական միջոցն է, որ շատ կարեւոր է ազգի մը երիտասարդութեան մարտունակութեան համար եւ որուն անտեսումը սխալ է»: Ապա, հպանցիկ ակնարկ մը նետելով Օսմանեան կայսրութեան փոքրամասնութիւններու (հայեր, յոյներ) միջոցով 19-րդ դարու վերջաւորութեան եւ 20-րդ դարու սկիզբը մարմնամարզի ոլորտին զարգացման, ան շեշտեց կարեւորութիւնը Հայկ Դեմոյեանի «Հայկական սպորտը եւ մարմնակրթութիւնը Օսմանեան Կայսրութիւնում» հատորին: Ըստ Մոմձեանի, 12 գլուխներէ բաղկացած հատորին մէջ կը ներկայացուին-

- Մարմնամարզի երեւոյթին պատմական հոյովոյթը՝ Պոյսոյ, Զմիւռնիոյ, Կիլիկիոյ եւ Օսմանեան կայսրութեան ներքին նահանգներուն մէջ:

- Մարմնամարզի ռահվիրաներ Շաւարշ Քրիսեան, Գրիգոր Յակոբեան, Վահան Զերագ, Մկրտիչ Մկրեան եւ ուրիշներ:

- 1911-1914՝ հայկական ողիմպիական խաղերը, որոնք Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու մէջ կը շարունակուին «Նաւասարդեան» անուան տակ:

- 1912-ին, հայ մարզիկներ Վահրամ Փափագեանի եւ Մկրտիչ Մկրեանի մասնակցութիւնը միջազգային ողիմպիական խաղերուն:

- Հայոց Յեղասպանութեան հետեւանքով այս բնագաւառին ցաւալի կորուստը եւ անոր վերընծիւղումը որբանոցային միջնորոտի մէջ եւ, վերջապէս, 1918-1920 մարմնամարզի վերակազմաւորումը եւ սկստութեան ծաղկումը՝

Հ.Մ.Ը.Մ-ի եւ այլ մարմնակրթական միութիւններով:

Սրտի իր խօսքը փոխանցեց նաեւ մարմնամարզի ջատագով տոքթ. Շաւարշ Քրիսեան, որ հաստատեց հատորի մը մէջ համադրած է իր մեծ հօրեղբոր, Հ.Մ.Ը.Մ-ի հիմնադիր, նահատակ Շաւարշ Քրիսեանի «Մարմնամարզ» թերթին հրատարակութիւնները: Քրիսեան առիթը պատեհ գտնելով, շնորհակալութիւն յայտնեց Հայկ Դեմոյեանին՝ մարմնամարզի առնչուող իր հատորին հրատարակութեան համար, որ պատմական մեծ արժէք կը ներկայացնէ:

«Ես կ'ուզեմ, որ երբ այսօր գինք մտիկ կ'ընենք, գիտնանք, թէ իր խօսքերուն ետեւ ինք ինչ լուրջ, լռելեայն, հետեւողական, մեթոտիկ եւ գիտական մօտեցում ցուցաբերած է, ինչ որ որ իսկապէս կը պատկանի ամենայառաջատար գիտաշխատողի մը: Ինք ինձի համար մեր եզակի երեւոյթներէն մէկն է», ըսաւ տոքթ. Քրիսեան:

Այնուհետեւ, Քէշիչեան ներկայացուց ձեռնարկին գլխաւոր առանցքը հանդիսացող, հատորի հեղինակ, կիւմրեցի Հայկ Դեմոյեանը, որ Երեւանի Պետական Համալսարանի պատմութեան բաժինը աւարտելէ ետք, պատմական գիտութիւններու դոկտորի գիտական աստիճանին արժանացած է 2012-ին, պաշտպանելով «Ղարաբաղեան հակամարտութիւնը- Թուրքիան. պատմահամալսական վերլուծութիւն» թէզը: Պատմաբան ըլլալէ անկախ, ան համալսարանի դասախօս, հրատարակախօս, հատորներու եւ բազմաթիւ ուսումնա-

միրութիւններու հեղինակ է: Դեմոյեան վարած է պետական եւ պատասխանատու բազմաթիւ այլ պաշտօններ: Պարգեւատրուած է «Հայրենիքին մատուցած ծառայութիւնների համար» 2-րդ աստիճանի, «Գարեգին Նժդեհ», «Իրատաւաբան Կանայեան» եւ «Զօրավար Անդրանիկ» մետալներով, ինչպէս նաեւ՝ Հ.Հ. սպորտի եւ երիտասարդութեան հարցերու նախարարութեան ոսկէ մետալով: 2006-էն ի վեր ան տնօրէնն է Երեւանի Հայոց Յեղասպանութեան թանգարան-հիմնարկին:

Բեմ հրաւիրուելով, Հայկ Դեմոյեան առաջին հերթին շնորհակալութիւն յայտնեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Շրջանային Վարչութեան եւ բոլոր անոնց, որոնք ջանք թափեցին ձեռնարկին կազմակերպման համար եւ ուրախութեամբ յայտարարեց, որ 2018-ին, Հ.Մ.Ը.Մ-ի հիմնադրութեան 100-ամեակին առիթով, իւրայատուկ ցուցադրութիւն մը պիտի կազմակերպէ Փարիզի մէջ եւ այնուհետեւ՝ ամէնուր:

Հատորը կը վերաբերի 19-րդ դարու վերջաւորութեան եւ 20-րդ դարու սկիզբը Օսմանեան կայսրութեան տարածքին ձեւաւորուած հայկական մարմնակրթական լայն շարժումին:

«1900-1922-ը, ընդհանուրը 22 տարի, դա մի ակնթարթ է պատմութեան համար, բայց այս ակնթարթը բաւարար է, որպէսզի մենք լուրջ կերպով ներկայանայինք թէ՛ կայսրութեան ներսում, որպէս առանձին միաւոր եւ թէ՛ առանձին էթնիկ հանրութիւն, իր բաղադրիչներով՝ մշակութային եւ քաղաքակրթական: Եւ նաեւ կայսրութեան սահմաններից դուրս»: Իսկ անդրադառնալով իր հեղինակած հատորին, ան յատկապէս ընդգծեց անոր 8-րդ գլուխին՝ «Սպորտը եւ ազգային մրցակցութիւնը», կարեւորութիւնը, որովհետեւ իրեն համար այդ «...թերեւս առաջին հերթին ազգայնականութեան հետազօտութիւն է»:

Աւելի խորանայով, Դեմոյեան շեշտեց, որ «Հատորը նոր տեսական հիմնաւորումներ է մէջտեղ բերում, որպէսզի մենք հասկանանք ոճրագործների, Տէր Զօրի հոգեբանական մանրամասնութիւններն ու դրուագները՝ որոշում-

ների կայացման, դրանց հիմնադրման առիթով: Այս հատորը եւս մէկ անգամ գալիս է փաստելու Յեղասպանութեան կանխամտածուած լինելը, ծրագրուած լինելը եւ դրա հոգեբանական դրդապատճառները, յատկապէս՝ ոճրագործների: Սպորտը, դա արդիականացում է, այսինքն՝ «մտերնիզմ»: Սպորտը, դա առաջադիմութիւն է, մանաւանդ 20-րդ դարի սկզբի համար: Ամբողջ աշխարհով մէկ մարմնակրթական հոսիկու շարժում էր սկսուել, եւ որի նպատակը միայն մշակութային եւ առողջաբանական չէր»:

Հեղինակի համոզումով, 1912 թուականին իսկ մտադրուած համաշխարհային պատերազմի մը բռնկման զգացումը գոյութիւն ունէր, եւ այս պատճառով, թրքական ամբողջ մարզական կեանքը, սկիզբէն եւ այնուհետեւ ազգայնական էր, մոլեռանդ էր եւ երիտթրքական էր:

Հետաքրքրական էր նաեւ հատորին մէջ տեսնել առաջին անգամ հրատարակուող պատմական նկարներ, զորս հեղինակը կարողացած էր ձեռք բերել

թրքական աղբիւրներէ եւ մանաւանդ՝ թուրք երիտասարդ պատմաբաններէ: Բնական է, նկարներ նաեւ ձեռք բերած էր Փարիզի, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան եւ հայաստանեան արխիւներէ: Դեմոյեան, փառուր փոյնքի ընկերակցութեամբ եւ մանրամասն բացատրութիւններով, մէկ առ մէկ ցոյց տուաւ հատորին նկարները: Ներկաները համբերութեամբ եւ կեդրոնացումով հետեւեցան հեղինակին հետաքրքրական ներկայացման:

Ձեռնարկին վերջին բաժինով տեղի ունեցաւ հատորին գինեծօնի արարու-

ղութիւնը, զոր յատուկ աղօթքով կատարեց Կոմիտաս Ա. Քհնյ. Թորոսեան: Կարգով հատորը զինիով օժեցին հեղինակ Հայկ Դեմոյեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբայրներ Վիգէն Դաւթեանն ու Օշին Փիրումեանը, Կարօ Իսբէնճեան, օրուան բանախօս Կարօ Մումճեան, տղք. Շաւարշ Քրիսեան, Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ Մանուէլ Մարսէլեան, ձեռնարկի հանդիսավար Մարօ Քէշիշեան եւ ուրիշներ:

Ձեռնարկի աւարտէն ետք հեղինակը ընթերցասէրներուն սիրաթօար եւ գեղեցիկ մաղթանքներով մակագրեց իր հատորը:

Այս գեղեցիկ նախաձեռնութիւնը վերջ գտաւ ուշ երեկոյեան: Մասնակիցները գոհունակութեամբ մեկնեցան տուն, իրենց հետ տանելով Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան նախաքայլը առած նահատակ Շաւարշ Քրիսեանի նուիրուած հատորը եւ անոր ընդմէջէն իրենց առողջութեան նպաստող գիտելիքներու ամբողջութիւն մը:

ARMENIA

for private and group trips

www.saberatours.fr

Saberatours Sevan Voyages

WITH THE COLLABORATION OF THE NEW AIRLINE COMPANY

Armavia
Արմավիա

Direct Flights

PARIS

YEREVAN

PARIS

Select your Journey

Guided Tours for 8 Days or 12 Days

11, rue des Pyramides
75001 Paris
tel 331 42 96 10 10
fax 331 42 96 18 77
saberatours@selectour.com

48, cours de la Liberté
69003 Lyon
tel 334 78 60 13 66
fax 334 78 60 92 26
sevan@selectour.com

67, La Canebière
13001 Marseille
tel 334 95 09 30 60
fax 334 95 09 30 61
marseille@wasteels.fr

32-38, rue Hanrabedoutian
Yerevan
tel 374 10 52 55 55
fax 374 10 56 40 30
sabera@arminco.com

«Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՕՐ»ՈՒԱՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԵԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ՝

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ «ԱՐՏԱԿԱՐԳ ՊԱՏՈՒՄՆՇԱՆ»ՈՎ ԿԸ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐԷ ԱՌԱՋՆՈՐԳ ՄՈՒՇԵՂ ԱՐՔ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆԸ

Մարո Քեչիշեան
ԿԼԵՆՏԷՅԼ

Շաբաթ, 12 Նոյեմբեր 2016-ի երեկոյեան, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կլենտէյլի «Արարատ» մասնաճիւղի «Բաղդասարեան-Շահինեան» սրահին մէջ տիրեց խանդավառ մթնոլորտ: Արդարեւ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան առաջարկով եւ Կեդրոնական Վարչութեան վաւերացումով, «Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Օր»ուան տարեկան տօնախմբութեան առիթով, Հ.Մ.Ը.Մ.Ը «Արտակարգ պատուանշան»ով պարգեւատրեց Արեւմտեան թեմի Առաջնորդ Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ին ցուցաբերած իր մնայուն աջակցութեան եւ հոգածութեան համար: Նաեւ, «Ծառայութեան» շքանշան

ստացան շրջանի 15 մասնաճիւղերու նուիրեալներ:

Առաջնորդին ընկերացան թեմի հոգեւոր ղափ անդամները, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Վիգէն Դաւթեան, Հ.Յ.Դ. Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական Կարօ Իսբէնճեան, Ազգային Վարչութեան անդամներ, Ս. Աստուածածին եւ Ս. Նահատակաց եկեղեցիներու հոգեւոր հովիւներն ու հոգաբարձութիւնը, հայկական կազմակերպութեանց անդամներ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Նաւասարդեան մարզախաղերու անցեալի պատուոյ նախագահներ, «Տիպար Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական»ներ, մասնաճիւղերու վարչականներ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական խմբակախմբակախուհիներ եւ երիտասարդական բաժանմունքի անդամներ, հիւրերու բազմաթիւ անդամներ:

Ձեռնարկին բացումը կատարուեցաւ

Մ. Նահանգներու, Հայաստանի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի քայլերգներու մեներգումով, զոր կատարեց Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «Արարատ» մասնաճիւղի խմբակախուհի քոյր Իվանա Գրիգորեան: Ձեռնարկի հանդիսավարութիւնը ձեռնհասօրէն կատարեցին Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լոս Անճելըսի մասնաճիւղի միաւորի խմբակախուհի քոյր Գրիստին Տաշտեմիրեանս (անգլերէն):

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Շրջանային Վարչութեան պատգամը փոխանցեց փոխատեսակախուհի Սարգիս Կարապետեան, որ ողջունեց ներկաները, շնորհաւորեց պարգեւատրեալները, ինչպէս նաեւ շնորհաւորութեան եւ շնորհակալութեան խօսք ուղղեց Առաջնորդին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի աշխատանքներուն իր զօրակցութեան համար:

Photo by Berdj Djamdjian

Հանդիսավար եղբ. Շահան Աթմաճեան հակիրճ կերպով ներկայացուց Առաջնորդին կենսագրականը եւ տասնամեակներու նուիրեալ ծառայութիւնը եւ նշեց, որ Սրբազան հօր գործունէութեանն օգտուեցանք նաեւ մենք՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներս, սկսած Շրջանային Վարչութեան գրասենեակէն, մինչեւ «Թեքույա» բանակավայր, ՔԱՀԱՄ եւ Նաւասարդեան մարզախաղեր: Առաւել, սկստուական կրօնական «Մ. Մաշտոց», «Գայլ Վահան», «Մ. Վարդան» կրօնական շքանշաններու աշխատանքը եւ Տեառնընդառաջի աւանդական սիրոյ սեղանը, որոնք արդիւնքն են Մուշեղ Սրբազանի ծառայութիւններուն: Այսօր, Հ.Մ.Ը.Մ.ի համար պատիւ է մեծարել մեր Սրբազանը, որ հաւատարիմ գինւորն է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան, ծառան է Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ եւ համեստ սպասաւորը՝ հայ ժողովուրդին»:

Եղբ. Աթմաճեան ապա հրաւիրեց Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Վիգէն Դաւթեանն ու Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մանուէլ Մարսէլեանը, որպէսզի կատարեն Առաջնորդին պատուանշանի տուչութիւնը:

Երկար ծափերով բեմ հրաւիրուեցաւ Առաջնորդը, որ շքանշանի ու պատուոյ գիրի ստանձնումէն ետք, յուզումնախառն զգացումներով արտասանեց սրտի ու գնահատանքի իր խօսքը: Ան ըսաւ, որ այս օրը իրեն համար հոգեկան անխառն ցնծութեան եւ յուզումի պահ է, եւ փառք տուաւ Աստուծոյ, որ ընծա-

յած է այս յարկին տակ հաւաքաբար խմբուելու առիթը, վկայելու համար Հ.Մ.Ը.Մ.ի ազգանուէր ու սերնդակերտ առաքելութիւնը: Ան ողջունեց բոլոր ներկաները եւ շեշտեց, որ իբրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաքելութեան հաւատացող՝ խոնարհաբար կ'ընդունի այս պատիւը: Ապա շեշտեց, որ «հայ հոգեւորականը իր ծառայութիւնը կը կերտէ առանց ակնկալութիւններու, առանց փառքի ու պատիւի հետամուտ ըլլալու»:

Մուշեղ Սրբազան այս առիթով գնահատանքի խօսք ուղղեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական, Շրջանային եւ մասնաճիւղերու վարչութիւններուն, «որոնք լծուած են մեր նոր սերունդները իբրեւ քրիստոնեայ հայ կերտելու վսեմ առաքելութեան»՝ յիշեցնելով, որ «հիմնադիր սերունդէն ի վեր, բիւրաւոր հայորդիներ

մուտք գործած են Հ.Մ.Ը.Մ.ի սեմէններս, հասակ առած են անոր Եռագոյնի շուքին տակ, տողորուած ու դաստիարակուած են «Բարձրացի՛ր-բարձրացու՛ր» նշանաբանով»:

Առաջնորդը անգամ մը եւս գնահատեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանիքին ունեցած կարեւոր բաժինը Արամ Ա. Վեհափառի հիւրընկալման մէջ՝ կազմակերպելով երիտասարդներու հետ հանդիպումը: Վեր առնելով նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ին ու անոր անդամներուն նուիրեալ ծառայութիւնը՝ Առաջնորդը յայտարարեց, որ իրեն շնորհուած այս պատիւն ու շքանշանը կը ձօնէ անձնդիր բոլոր Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն, հոգեւոր եղբայրներուն ու ազգի նուիրեալներուն:

Առաջնորդը բարի երթ մաղթեց Հ.Մ.Ը.Մ.ին, Աստուծոյ խնդրեց, որ իր

Ս. Աջր հովանի պահել մարդական այս միութեան աշխատանքի բոլոր անդատաններուն վրայ, որպէսզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշը միշտ բարձր մնայ մեր հայրենիքի ու արտերկրի օճախներուն վերեւ: «Նաեւ, միասնաբար աղօթենք, որ Սուրբոյ ու մասնաւորաբար Հայկ պիւս օճախներ պատուհասող արհաւիրքները շուտով վերջ գտնեն, ու Հ.Մ.Ը.Մ.ը իր անփոխարինելի մասնակցութիւնը ունենայ հայկական այդ տան վերակերտումին մէջ, ինչպէս կ'ընէ Հայաստանի, Արցախի ու հայկական իւրաքանչիւր օճախի մէջ», ըսաւ ան եւ իր խօսքը եզրափակեց անգամ մը եւս շնորհակալութիւն յայտնելով իրեն ընծայուած պատիւին համար:

Ընթրիքի դադարէն ետք ցուցադրուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու անցեալ տարեշրջանի իրագործումները ներկայացնող տեսերիկ մը: Այնուհետեւ ներկայացուեցան 2016 տարեշրջանին մեղմէ յաւելաւ բաժնւրած Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն նկարները՝ մեծ յուզմունք յառաջացնելով ներկաներուն մօտ:

Ապա, տեղի ունեցաւ երեկոյին երկրորդ գլխաւոր բաժինը հանդիսացող Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Ծառայութեան» շքանշաններու տուչութիւնը, որ նախապէս որոշուած էր մասնաճիւղերու վարչութիւններուն կողմէ: Շքանշանները եւ հաստատագիրները յանձնեցին Շրջանային վարչութեան համապատասխան մասնաճիւղերու կապը հանդիսացող եղբայրները: Այսպէս, շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի բարձրագոյն՝ «Ծառայութեան» շքանշանը ստացան 15 մասնաճիւղերու մէջ ծառայող հետեւեալ քոյր-եղբայրները՝ առ ի գնահատանք երկար տարիներու իրենց անսակարկ նուիրաբերումին:-

- Սիւզի Մինոյեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի մասնաճիւղէն:
- Եահէն Աղաբաբեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սան Զրանսիսքոյի մասնաճիւղէն:
- Նշան Տէր Գալուստեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆրեզնոյի «Սասուն» մասնաճիւղէն:
- Արա Եսայեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մոնթեպելլոյի մասնաճիւղէն:
- Սօսի Սէմէրճեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Փասատինայի «Ազատամարտ» մասնաճիւղէն:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «ԱՐՏԱԿԱՐԳ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ»ՈՎ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐԵԱԼ ՄՈՒՇԵՂ ԱՐՔ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆԻ ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ԳԻՐԸ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Յարգարժան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութիւն,

Շարաք, 12 Նոյեմբերը յիշարակելի օր մը եղաւ մեզի համար, երբ «Հ.Մ.Ը.Մ.»ի Օրոտան քօնակապարտքեան պահուն, Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան փափաքին ընդառաջելով մեզ պարունցիք միութեան «Արտակարգ պարունշան»ով: Ի սրբէ շնորհակալութիւն կը յայտնենք այս նախաշեւտքեան համար:

Հանդիսութեան պահուն մենք նշեցինք, որ հայ հոգեւորականը իր ծառայութիւնը կը մատուցէ առանց ակնկալութիւններու, հաւարալով որ Բարչրեալն Աստուած Ինք է մեծագոյն պարգեւարողն ու արդար դարաւորը մեր բոլոր գործերուն: Այսուամենայնիւ, այս պարգեւը մեր սրբին մօտ պիտի մնայ այն մըստով, որ անկիւս պիտի խորհրդանշէ Հ.Մ.Ը.Մ.ին հեղ պասնամեակներու վրայ երկարող մեր գործակցական կապը, նաեւ մնայուն յուշարար մը պիտի ըլլայ այն լայնածիր ծառայութիւններուն, զորս Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը մատուցէ մեր հայրենիքին, ժողովուրդին, մասնաւորաբար նոր սերունդներուն, անոնց հոգիները յիշքարտելով մեր եկեղեցական, ազգային ու հայրենական արժէքներով:

Վարչքը կատար Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ու անոր հովանիին փակ գործող բոլոր միաւորներուն, եւ թող Աստուծոյ Ս. Աջր ընդմիշտ հովանի ըլլայ մէն մի Հ.Մ.Ը.Մ.ականի ու միութեան բոլոր ծառայողներուն աշխատանքի դաշտերուն վրայ:

Միտը ջերմ ողջունի,

Աղօթարար՝
ՄՈՒՇԵՂ ԱՐՔ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
Առաջնորդ Ա.Մ.Ն. Արեւմտեան Թեմի

- Անդրէ Փաշայի՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կլենտլի «Արարատ» մասնաճիւղէն:
- Զարուհի Տէր Դաւիթեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Օրէնճ Քառնիթի «Սարգարապատ» մասնաճիւղէն:
- Օշին Յարութիւնեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սան Ֆեռնանտօ Հովիտի «Մասիս» մասնաճիւղէն:
- Քուրիթ Քեմիթիս՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սան Տիէկոյի «Սեւան» մասնաճիւղէն:
- Ռոզին Սողեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ինլընտէմփայրի «Արագ» մասնաճիւղէն:

- Վարդգէս Շիրրումեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Քրեսենթա Հովիտի «Շանթ» մասնաճիւղէն:
- Եոլանդա Ղազարեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պրոպէնքի «Սիփան» մասնաճիւղէն:
- Արմինէ Ժամկոչեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ուոլնթ Քրիթի «Կարս» մասնաճիւղէն:
- Համբիկ Եահրնեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նորթ Հոլիվուտի «Զաւարթ» մասնաճիւղէն:
- Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Ծառայութեան» շքանշանին արժանացած էին նաեւ եղբայր-

ներ Հրայր Թաշճեան («Անի») եւ Կապի Գուրիէ (Ֆինիքս), որոնք կամքէ անկախ պատճառներով չէին կարողացած ներկայ գտնուիլ ձեռնարկի ն: Արժանաւոր պարգեւատրեալները երկար ծափերով գնահատուեցան ներկաներուն կողմէ:

Յայտագիրին եզրափակիչ խօսքը արտասանեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Վիգէն Դաւթեան, որ շնորհաւորեց Առաջնորդը եւ ըսաւ, թէ ան ըստ արժանւոյն կը գնահատուի իր բազմամեայ ծառայութեան համար:

Ան շնորհաւորանքի ու գնահատանքի խօսք ուղղեց նաեւ մասնաճիւղերու պարգեւատրեալներուն եւ ձեռնարկի կազմակերպիչ Շրջանային Վարչութեան եւ իր գոհունակութիւնը յայտնեց, թէ կը գտնուի վաստակաշատ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու մէջ՝ յատուկ հրապարտանքով արտայայտուելով անոնց աշխատանքներուն մասին, ապա կանգ առաւ նոր սերունդը հայկական արժէքներով տոգորելու առաջադրանքին վրայ:

Պաշտօնական յայտագրի աւարտին, ներկաները ուրախութեան կանչերով, գրկախառնութեամբ եւ քաղցր խօսքերով շնորհաւորեցին պարգեւատրեալները, իսկ ուրիշներ, ի մասնաւորի երիտասարդները՝ հայկական շուրջպարերով ճոխացուցին մթնոլորտը:

Ձեռնարկը վերջ գտաւ ուշ երեկոյեան, անգամ մը եւս Հ.Մ.Ը.Մ.ի անխախտ գոյութիւնը պահպանելու կամքը դրոշմելով մասնակիցներուն վրայ:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «ԱՐԱՐԱՏ» ՄԱՍՆԱՃԻՂԻ 38-ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Թղթակից
ԿԼԵՆՏՅՅԼ

3 Դեկտեմբեր 2016-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կլենտէյլի «Արարատ» մասնաճիւղի «Պաղտասարեան-Շահինեան» սրահը ուրախ եւ տօնական մթնոլորտի մէջ կը գտնուէր, որովհետեւ մասնաճիւղի անդամները, համակիրներն ու հիւրերը կը պատրաստուէին միասնաբար տօնելու մասնաճիւղի հիմնադրութեան 38-րդ տարեդարձը: Այդ օր կեդրոնը վերածուած էր պարահանդէսի վայելուչ սրահի մը:

Ձեռնարկը սկսաւ մասնաճիւղի անդամներէն սուփրանօ էվանա Գրիգորեանի կողմէ քայլերգներու կատարումով: Հանդիսավար Ալէք Պաղտասարեան բացման խօսքէն ետք բեմ հրաւիրեց Քալիֆօրնիոյ 28-րդ ընտրատարածքը ներկայացնող քոնկրետական էտրմ Շիֆը, որ իր կարգին շնորհաւորեց մասնաճիւղին տարեդարձը եւ դրուատեց անոր տարած աշխատանքները:

Ապա, բեմ բարձրացաւ Արցախի փոխ վարչապետ Արթուր Աղաբեկեան, որ նմանապէս շնորհաւորեց մասնաճիւղին տարեդարձը եւ յաջողութիւն մաղթեց անոր ապագայ գործունէութեան: Ան նաեւ «Արարատ» մասնաճիւղին յանձնեց Արցախի անկախութեան 25-ամեակին առիթով պատրաստուած շքանշաններէն օրինակներ:

Տօնակատարութեան ներկայ էին Քալիֆօրնիոյ նահանգային Ծերակոյտի անդամ Էնթրնի Փորթանթինօ, Կլենտէյլի քաղաքապետական խորհուրդի անդամ Վարդան Կարապետեան եւ Լոս Անճելըս գաւառի վերահսկիչի ներկայացուցիչ Ռիթա Հաճիմանուկեան, որոնք նմանապէս իրենց շնորհաւորական մաղթանքները փոխանցեցին մասնաճիւղին:

Աւելի քան 480 ներկաներու շարքին էին ներկայացուցիչները հայկական զանազան կազմակերպութիւններու, ինչպէս՝ ՀՕՄ-ի, Հ.Յ.Դ-ի («Չաւարեան» եւ «Ահարոնեան» կոմիտէներ), իրանահայ միութեան եւ «Դաւթեան-Մարիամեան» ի ներկայ էին նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Վիգէն Դաւթեան, Շրջանային Վարչութեան եւ

Հ.Մ.Ը.Մ-ի այլ մասնաճյուղերու ներկայացուցիչներ:

Ընթրիքէն ետք տեղի ունեցաւ տարեդարձի կարկանդակի հատում, որմէ ետք մասնաճյուղը պաշտօնապէս թեւակոխեց իր պատմութեան 39-րդ տարին:

Տարիներու աւանդութեան համաձայն, այս տարի եւս, մասնաճյուղի հիմնադրութեան տարեդարձին նշումին տեղի ունեցաւ մասնաճյուղի տիպար անդամներու մեծարանք: Այս տարուան մեծարեալներն էին եղբայրներ Անտրէ Փաշայի եւ Արիկ Գէորգեան:

«Արարատ» մասնաճյուղի վարչութեան անդամ եղբ Կարէն Մողոյեան դրուատեց երկու մեծարեալներուն նուիրեալ ծառայութիւնները: Ան յիշեցուց, որ Փաշայի 1983-ին սկսած է մարզել «Արարատ»ի պասքեթպոլի զանազան խումբերը՝ անոր առաջնորդութեամբ՝ խումբերը կարողացած են հարստացնել մասնաճյուղի բաժակներու հաւաքածոն:

Մողոյեան ներկայացուց նաեւ մասնաճյուղի երկարամեայ անդամ Արիկ Գէորգեանի երկարամեայ վաստակը, որմէ ետք Գէորգեան յտնկայս ծափահարութիւններու տարափին տակ բեմ բարձրանալով՝ շնորհակալութիւն յայտնեց զինք այս

ճամբուն մղած ընտանեկան պարագաներուն, կնոջ եւ զաւակներուն:

Ապա, էյրն ձի. եւ իր նուագախումբը իրենց երգերով ու երաժշտութեամբ խանդավառեցին ներկաները, որոնք սօնակատարութիւնը շարունակեցին մինչեւ երեկոյեան ուշ ժամեր:

with the complements of

Restaurant Al-Mayass

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՇՐՋԱՆԸ ՈՒՆԵՑԱՒ ԻՐ ՆՈՐ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

Մարտ Բեյրութում
ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՍՍ

28 -30 Հոկտեմբեր 2016-ի շաբաթավերջին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «Գէորգ Անտոնեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու 38-րդ Շրջանային Ներկայացուցչական ժողովը, չրջանի աւելի քան հարիւր ընտրեալ ներկայացուցիչներու եւ հրաւիրեալներու մասնակցութեամբ:

Նոյն օրերուն, Կիպրոսի մէջ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան լիազուծար նիստերու եւ միջդիւանական Զ-րդ խորհրդաժողովի զուժարման պատճառով, Կեդրոնական Վարչութիւնը ժողովին ներկայացուցիչ նշանակած էր Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին անդամ եղբ. Համլէթ Զրախճեանը: Թուականի խաչածեման պատճառով չրջանը ներկայացուցիչներ չունէր միջդիւանական խորհրդաժողովին:

Շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի բարձրագոյն այս ժողովին բացումը կատարեց Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մանուէլ Մարսէլեան, որ բարի գա-

լուստ մաղթելէ ետք ներկաներուն, հրաւիրեց զանոնք յոտնկայս յարգելու յիշատակը նոր մահացած՝ չրջանի վաստակաշատ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին անդամ եղբ. Վարդգէս Ալահայտոյեանին: Ապա, ժողովը ընտրեց առժամեայ դիւանը: Եւօրեայ օրակարգի վաւերացումէն եւ մասնաճիւղերու նիւթական պարտաւորութիւններու հաստատումէն ետք, ժողովը ընտրեց իր մնացուն դիւանը: Ատենապետ ընտրուեցան եղբայրներ Վիգէն Աբէլեան եւ Գօգօ Մկրեան, իսկ քարտուղար՝ եղբայրներ Բաֆֆի Վարժապետեան, Վաչէ Մկրտիչեան, քոյրեր Պէթի Մկրեան եւ Սոնա Մենաշեան:

Ժողովի քուէախոյզ, բանաձեւի եւ նախահաշիւի յանձնախումբերու ընտրութիւններէն ետք, ժողովականները իրենց ճշգուծները կատարեցին Շրջանային Վարչութեան երկամեայ բարոյական տեղեկագիրին մէջ եւ լսեցին անոր նիւթական զեկոյցը: Հաշուեքննիչ եւ արխիւային յանձնախումբերու զեկոյցները ընթերցուելէ ետք, ժողովականները իրենց լուսաբանական հար-

ցումները ուղղեցին ընթացաւարտ Շրջանային Վարչութեան բարոյական եւ նիւթական տեղեկագիրներուն շուրջ:

Յաջորդ օրուան առաւօտեան նիստին, Շրջանային Վարչութիւնը տուաւ իր տեղեկագիրներուն մասին ներկայացուած հարցումներուն սպառիչ պատասխանները, որմէ ետք ժողովը անցաւ ըստ էութեան քննարկման օրակարգին: Բոլոր արտայայտուողներն ալ բարձր գնահատեցին ընթացաւարտ Շրջանային Վարչութեան երկամեայ գործունէութիւնը, յատկապէս գնահատանք արձանագրեցին շեփորախումբի վերակազմութեան, երիտասարդական բաժանմունքի եւ Սաքրամենթոյի «Լոռի» միաւորի ստեղծման, դաստիարակչական սեմինարներու կազմակերպման, Վեհափառ Հայրապետի շրջան այցելութեան առիթով կազմակերպուած երիտասարդական հաւաքին, Նաւասարդեան աշխատանքներու յաջող կազմակերպման եւ մասնաճիւղերու հանդէպ ցուցաբերուած հոգատարութեան համար:

Այնուհետեւ, ժողովականները բաժնուեցան խմբակներու եւ հետեւեալ կա-

րելոր նիւթերը քննեցին եւ իրենց համապատասխան առաջարկները ներկայացուցին ժողովին: Կազմակերպչական, Դաստիարակչական, Մարզական, Սկսուտական, Բանակավայր, Նաւասարդեան ձեռնարկներ, Հանրային կապ-Մամուլ: Ժողովը յատուկ կարեւորութեամբ անդրադարձաւ 2018-ին գուգադիպող Հ.Մ.Ը.Մ.-ի 100-ամեակին եւ շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.-ի հիմնադրութեան 50-ամեակին, անոնց նշումը լաւապէս կազմակերպելու առաջադրութեամբ:

Կիրակի, 30 Հոկտեմբերին, ժողովը զբաղեցաւ շրջանի ներքին կանոնադրի փոփոխութեան կէտերու քննարկումով:

Ապա, ժողովը վաւերացուց բանաձեւի յանձնախումբին ներկայացուցած բանաձեւը, որ «Յոյժ գովելի» կը գտնէր ընթացաւարտ Շրջանային Վարչութեան երկամեայ գործունէութիւնը:

Այնուհետեւ, յառաջիկայ երկամեակի նախահաշիւի վաւերացումէն ետք, ժողովը ընտրեց ինը հոգինոց նոր Շրջանային Վարչութիւն մը հետեւեալ կազմով: Եղբայրներ Մանուէլ Մարսէլեան,

Սազօ Կարպետեան, Արամ Երեմեան, Արամ Թոմաս, Արտաշէս Ղազարեան, Պերճ Պետոյեան, Փիէր Մանուկեան, Արմանտ Քիլիճեան եւ Արամ Պեքարեան:

Հաշուեքննիչ եւ արխիւային յանձնախումբերու ընտրութենէն ետք, Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան անունով ելոյթ ունեցաւ եղբ. Համլէթ Զրախճեան, որ շնորհաւորեց օրուան դիւանը իր դժուարին աշխատանքը լաւապէս կատարելուն համար, իսկ ժողովականները՝ իրենց աջալուրջ հետեւողականութեան համար: Եղբայրը նաեւ շնորհակալութիւն յայտնեց ընթացաւարտ Շրջանային Վարչութեան՝ իր բացառիկ աշխատանքին համար, ինչպէս նաեւ շնորհաւորեց եւ յաջողութիւն մաղթեց նորընտիր Շրջանային Վարչութեան:

Դիւանի անունով շնորհակալական ելոյթ ունեցաւ ատենապետներէն եղբ. Վիգէն Աբէլեան:

Ժողովը վերջ գտաւ ժամը 1.30-ին, «Յառաջ նահատակ» քայլերգով:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՆՈՐԸՆՏԻՐ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ

6 Դեկտեմբեր 2016-ին, Արեւմտահայաստանի Մ. Նահանգներու Ազգային Առաջնորդարան այցելեց Հ.Մ.Ը.Մ.Ի շրջանի նորընտիր Շրջանային Վարչութեան կազմը, գլխավորութեամբ՝ ատենապետ եղբ. Մանուէլ Մարսէլեանի: Հ.Մ.Ը.Մ.Ի կազմը ընդունեցին Առաջնորդ Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, Թեմի Ազգային Վարչութեան ատենապետ Վահէ Յովակիմեան եւ վարչութեան անդամներէն դոկտ. Գալուստ Յակոբեան:

Առաջնորդը շնորհակտեց նորընտիր կազմը եւ յաջողութիւն մաղթեց անոր յառաջիկայ աշխատանքներուն: Ան այս առիթով անգամ մը եւս շնորհակալութիւն յայտնեց այն պատիւին համար, զոր Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութիւնը, Շրջանային Վարչութեան խընդրանքին ընդառաջելով, ընծայեց իրեն՝ «Հ.Մ.Ը.Մ.Ի օր»-ուան առիթով պարգեւելով Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «Արտակարգ» պատւանշանը: Ան գնահատանքով արտայայտուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Շրջանային Վարչութեան նուիրեալ աշխատանքին մասին, որ իրագործուեցաւ Արամ Ա. Կաթողիկոսի շրջան այցելութեան օրերուն, մասնաւորաբար երիտասարդութեան հետ Վեհափառ Հայրապետին

հանդիպումին կազմակերպման ճամբով: Շնորհակտեցին խօսք արտասանեց նաեւ Ազգ. Վարչութեան ատենապետ Վահէ Յովակիմեան:

Հանդիպումը առիթ մը եղաւ խորհրդակցելու Հ.Մ.Ը.Մ.Ի յառաջիկայ ծրագիրներուն մասին, որոնք Ազգային Առաջնորդարանին հետ ունին գործակցութեան դաշտեր: Այդ ծրագիրներու շարքին են սկսուածներու եւ գայիկներու կրօնական-ազգային դաստիարակչական ծրագիրները, որոնց մասնակցողներն ու յաջողութեամբ աւարտողները կ'արժանանան «Ս. Մեսրոպ Մաշտոց» եւ «Գայլ Վահան» շքանշաններուն:

Հիւր վարչականները Առաջնորդին հաղորդեցին, որ 2018-ը Հ.Մ.Ը.Մ.Ի հիմնադրութեան 100-ամեակն է, որ պիտի նշուի պատշաճ տարողութեամբ, այդ նպատակով նախնական աշխատանքներ սկիզբ առած են:

Առաջնորդը գնահատանքով արտայայտուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սերնդակերտ ու հայակերտ աշխատանքներուն մասին, եւ մաղթեց, որ նորընտիր Շրջանային Վարչութիւնը նոր նուաճումներ արձանագրէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի վաստակին մէջ: Հրաժեշտէն առաջ, ան նաեւ յուշանուէրներ յանձնեց հիւրերուն:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՍԱՆ ՖՐԱՆՍԻՍԿՈՅԻ ՄԱՍՆԱԾԻՂԸ ԿՐԹԱՆՊԱՍՏ ԿԸ ՇՆՈՐՀԷ ՄԱՍՆԱԾԻՂԷՆ ԵՐԿՈՒ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆԻ

Թղթակից ՍԱՆ ՖՐԱՆՍԻՍԿՈ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սան Ֆրանսիսկոյի մասնաճիւղին կողմէ 2016-ին հաստատուած կրթանպաստներու հիմնադրամը իր առաջին երկու կրթանպաստները (1000-ական ստոյար) շնորհեց մասնաճիւղէն երկու համալսարանականի՝ քոյրեր Քրիտիա Լիսթինի (Տէմիրճեան) եւ Թամար Տէիրմէնճեանի:

Մասնաճիւղի նուիրեալ եւ գործօն անդամներ ըլլալու կողքին, երկու քոյրերն ալ գործօն անդամներ են շրջանի Հ.Ն.Գ. «Ռոստոմ» ուխտին: 2014-ին անոնք մասնակցած են համա-Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական 10-րդ ընդհանուր բանակումին, իսկ Քրիտիան, 2015-ին, վեց շաբաթով մասնակցած է Հ.Ն.Գ. «Երիտասարդական ջոկատներ» ծրագիրին Հայաստանի եւ Արցախի մէջ իրականացուած աշխատանքներուն:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԵՐՈՒՍԱՂԵՍԻ ՄԱՍՆԱՃԻՂԻՆ ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ 75-ՐԴ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԸ

Թղթակից ԵՐՈՒՍԱՂԵՍ

9 Դեկտեմբեր 2016-ի երեկոյեան ժամը 7-ին, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Երուսաղէմի ակումբին մէջ գումարուեցաւ միութեան 75-րդ Ընդհանուր Ժողովը, մասնակցութեամբ 47 անդամներու եւ 12 հրաւիրեալներու:

Իր մնայուն դիւանը ընտրելէ ետք, յանձինս եղբ. Յակոբ Սեւանի՝ նախագահ եւ քոյր Անժելա Տիկպիքեանի՝ քարտուղար, ժողովը անցաւ իր օրակարգի քննութեան:

2014-2016 տարեշրջանի ընթացակարգ վարչութեան նիւթաբարոյսական տեղեկագիրը եղբ. Յարութ Պաղամեանի կողմէ ներկայացուելէ ետք, ժողովականները քննարկեցին վարչութեան գործունէութիւնը եւ տուին իրենց գնահատականը: Առաջարկներու օրակարգէն եւ դադարէն ետք, Ընդհանուր Ժողովը 11 առաջադրուած թեկնածուներէն ընտրեց 2016-2018 երկամեակի եօթը հոգինոց վարչական կազմը՝ ըստ հետեւեալին.- Յարութ Պաղամեան, Լարա Օհաննէսեան, Նոյեմի Նալ-

պանտեան, Պետրոս Պաղամեան, Զոհրապ Գրիգորեան, Յակոբ Սեւգաղեան եւ Գէորգ Թաշճեան:

«Յառաջ նահատակ» քայլերդի երգեցողութեամբ Ընդհանուր Ժողովը աւարտեցաւ գիշերուան ժամը 11-ին:

The Champs Élysées just steps away and the Parc Monceau nearby

HOTEL

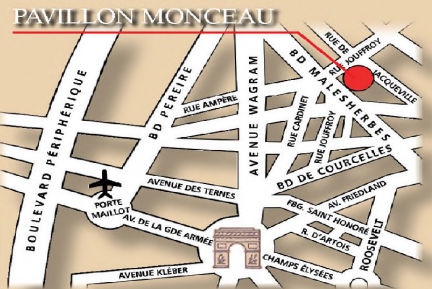

PAVILLON MONCEAU

PARIS

*Full of charme,
Tastefully decorated 36 rooms
and 6 suites with individual
heating / air conditioning,
direct access telephone line,
internet connection, minibar,
safety box and satellite TV.
Private bathroom with hairdryer.*

*The suites can accommodate
3 adults or a family
with parents and 2 children.*

43 rue Jouffroy d'Abbans 75017 Paris
Tel 331 56 79 25 00 - Fax 331 42 12 99 38

infos@pavillon-monceau.com
www.pavillon-monceau.com

Studio VICKEN 2005 PARIS

ՓԱՅՏԵԱՅ ՊԷՏՈՒ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐՈՒ ԵՐԿՕՐԵԱՅ ՍԵՄԻՆԱՐ ԼԻՔԱՆԱՆԻ ՄԷՁ

Թղթակից
ՊԷՅՐՈՒԹ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիքանանի Շրջանային Սկսնակային Նորհուրդն ու խմբապետական կազմը, 24-25 Սեպտեմբեր 2016-ին, «Հ.Մ.Ը.Մ.- Աղբալեան» մարզամշակութային համալիրին մէջ կազմակերպեցին առաջին կարգի փայտեայ պէտճի տեսական գիտելիքներու սեմինար մը, որուն մասնակցեցան Պէյրութի, Պուրճ Համուտի, Այնճարի, Անթիլիասի, ժընէյտիի եւ Ռաուտայի մասնաճիւղերէն 50 խմբապետներ: Տեղին է նշել, որ փայտեայ պէտճի գիտելիքներու գործնական հանգրուանները կը կազմակերպուին միայն Լիքանանի սկսնակային ֆեդերասիոնին կողմէ:

Սեմինարը ընթացք առաւ 24 Սեպտեմբերի կէսօրին: Դրօշակի արարողութենէն առաջ, խմբապետները իրենց ճիւղերու համաձայն բաժնուեցան խումբերու. դայիկ-արժուիկ եւ մոկլի ճիւղերու խմբապետները կազմեցին վոհմակին «Կարմիր», «Կապույտ» եւ «Կանաչ» վեցեակները, արի-արեւոյշներու խմբապետները կազմեցին սկսնակային խումբի «Առիւծ» եւ «Աղուէս» խմբակները, իսկ երէց-պարմանուհիներու խմբապետները կազմեցին փաղանգին 2 տասնեակները: Նախապէս երկու փայտիկի տիրացած քոյրերն ու եղբայրները ստանձնած էին խումբերու պատասխանատուութիւնը՝ քոյր Լուի Պիլայեան նշանակուած էր պատասխանատու վոհմակին, քոյր Սենար Պոյաճեան՝ սկսնակային խումբին, եղբայր Մելքոն Պապէեան՝ փաղանգին, իսկ եղբայր Մրկրտիչ Գէորգեան օժանդակ սեմինարի գործադրութեան:

Չորս փայտիկի տիրացած եւ սեմինարի պատասխանատու, Շրջանային պարմանուհի ճիւղի խմբապետուհի քոյր Ռուբինա Նայեաթ խմբապետներուն բացատրեց համաչխարհային փայտեայ պէտճի կարգերը եւ անոնց կարեւորութիւնը:

Ապա, տեղի ունեցաւ դրօշակի արարողութիւն:

Դրօշակի արարողութեան յաջորդեց դասախօսական հետեւեալ շարքը:-

●«Սկստուտական գործելակերպ»- դասախօս՝ Լիբանանի սկստուտական Ֆետերասիոնի նախկին ընդհանուր խմբապետ Հասան Համմուտ:

●«Սկստուտական՝ գայիկական, արիական եւ երէցական շրջանները»- դասախօս՝ չորս փայտիկի տիրացած, Շրջանային արծուիկ ճիւղի խմբապետուհի քոյր Լենա Գրիգորեան:

●«Համաշխարհային սկստուտութեան պատմութիւնն ու Համաշխարհային սկստուտութեան կառոյցը»- գրոյցը վարեց՝ Շրջանային ընդհանուր խմբապետուհի քոյր Արտա Ջէյթունյեան:

●«Արաբական աշխարհի սկստուտական եւ յատկապէս Լիբանանի սկստուտական Ֆետերասիոնի կազմութեան պատմութիւնը»- Լիբանանի սկստուտական Ֆետերասիոնի գայիկ-արծուիկ ճիւղերու խմբապետուհի քոյր Ռուբինա Խայեաթ:

Դադարէ մը ետք, դասախօսական շարքը շարունակուեցաւ հետեւեալ ձեւով:-

●«Սկստուտական շարժման սկզբունքներն ու նպատակը»- դասախօս՝ Լիբանանի սկստուտական Ֆետերասիոնի

նի ներկայ ընդհանուր խմբապետ Ճորճ Նիսի:

●«Սկստուտութեան ամէնէն կարեւոր հիմերէն երկուքը՝ խմբակային դրութիւնն ու կարգապահութիւնը»- դասախօս՝ Շրջանային ընդհանուր խմբապետուհի քոյր Արտա Ջէյթունյեան:

●«Կարգապահական հրահանգներու կատարում»- աշխատանքը վարեց երեք փայտիկի տիրացած Շրջանային արի ճիւղի խմբապետ եղբ. Պետիկ Գասպարեան:

Երեկոյեան, ընթրիքին յաջորդեց երեք փայտիկի տիրացած, նախկին Շրջանային յատուտական եւ հաղորդակցութեան պատասխանատու, խմբապետուհի քոյր Թամար Քէշիշեանի դասախօսութիւնը՝ «Քանակցութեան եւ հաղորդակցութեան» մասին: Դասախօսութենէն ետք, խումբերը պատրաստուեցան խարուկահանդէսին եւ հաճելի պահեր անցուցին երգերով, կանչերով, հանելուկներ յուծելով եւ խաղերով:

ՍԵՄԻՆԱՐԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՐԸ

Սեմինարին երկրորդ օրը ընդգրկեց հետեւեալ նիւթերն ու դասախօսները:-

●«Սկստուտական յայտագիրներու կազմակերպումի եւ նպատակներու ճշդումի ձեւեր»- դասախօս՝ Լիբանանի սկստուտական Ֆետերասիոնի նախկին ընդհանուր խմբապետ Ուսսիմ Ըլ Ջէյն:

●«Ի՞նչպէս պատրաստել սկստուտա-

կան տարեկան յայտագիր մը»- դասախօսներ՝ «Scout du Liban»-ի խմբապետուհի Մարի Քլոտ եւ Լիբանանի սկստուտական Ֆետերասիոնի անդամ Ֆարէս Խայիֆէ:

Սեմինարին յայտագիրը ընդգրկեց սկստուտական կարգ մը գիտելիքներու վերաբար, ինչպէս՝ մորս, կապեր ու հանգոյցներ, նաեւ՝ խմբակային խաղեր:

Դասախօսութիւններու շարքին էր նաեւ «Աշխատանքներու քննարկում եւ տեղեկագիր պատրաստելու կարելորութիւն» նիւթը, գոր ներկայացուց քոյր Ռուբինա Խայեաթ:

Ճաշի դադարէն ետք, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Լիբանանի Շրջանային նախկին ընդհանուր խմբապետ, չորս փայտիկի տիրացած եղբ. Ժանօ Քէչէճեան դասախօսեց «Անհատի մը տարիքային շրջանները» նիւթը:

Սեմինարին ներկայ եղան Հ.Մ.Ը.Մ-ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչները եւ Շրջանային Սկստուտական Խորհուրդի անդամներ: Մասնակիցներուն այցելութիւն տուին մասնաճիւղերու Սկստուտական Խորհուրդները:

Սեմինարին աւարտին տեղի ունեցաւ սեմինարի արժեւորում եւ վկայականներու բաշխում: Սեմինարը պաշտօնապէս աւարտեցաւ դրօշակի արարողութեամբ եւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգի երգեցողութեամբ:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՇԵՓՈՐԱՆՈՒՄՔԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐՈՒ ԵՐԿՕՐԵԱՅ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐ

Թղթակից
ՊՈՒՐԳ ՀԱՍՈՒՏ

ՀՄԸՄ-ի Լիբանանի Շրջանային Սկաուտ-Նորհուրդի հովանաւորութեամբ, շեփորախումբի Շրջանային յանձնախումբի առաջարկով եւ Շրջանային խմբապետութեան կազմակերպութեամբ, 15-16 Հոկտեմբեր 2016-ին տեղի ունեցաւ շեփորախումբի անդամներու երկօրեայ դաստիարակչական սեմինար մը՝ ՀՄԸՄ-ի Ճիւնիի ակումբին մէջ:

Սեմինարը ընթացք առաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով, որմէ ետք մասնակիցներուն բացատրուեցաւ սեմինարին նպատակը: Շեփորախումբի անդամները սեմինարին ընթացքին ստացան միութենական եւ սկաուտական հետեւեալ նիւթերը-

● «ՀՄԸՄ-ի հիմնադրութեան պատմութիւնն ու գործունէութիւնը»- դասախօս՝ Շրջանային ընդհանուր խմբապետուհի քոյր Արտա Զէյթունյեան:

● «ՀՄԸՄ-ի պատկանելիութիւն»- դասախօս՝ ՀՄԸՄ-ի Կերդոնական Վարչութեան անդամ եւ սկաուտական ներկայացուցիչ եղբ. Վաչէ Նաճարեան:

● «ՀՄԸՄ-ի սկաուտական կարգերը, աստիճանները, պաշտօնները եւ սկաուտական տարագրը»- դասախօս՝ Շրջանային Սկաուտ-Նորհուրդի անդամ քոյր Աննա Քէօմպէճեան:

● «ՀՄԸՄ-ի ընդհանուր կառույցը՝ ժողովներն ու մարմինները»- դասախօս՝ Շրջանային պարմանուհի ճիւղի խմբապետուհի քոյր Ռուբինա Խայեաթ:

Սեմինարը աւարտեցաւ 16 Հոկտեմբերի կէսօրին, «Յառաջ նահատակ» քայլերգով:

Տեղին է նշել, որ սեմինարին ներկայ դտնուեցան նաեւ ՀՄԸՄ-ի Լիբանանի շեփորախումբի Շրջանային յանձնախումբի անդամները: Սեմինարի մասնակիցներուն այցելեցին Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչներն ու ՀՄԸՄ-ի Լիբանանի Շրջանային Սկաուտական Նորհուրդը:

ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԵՐԷՅ ԾԻՒՂԸ Կ'ԱՐՇԱՔԷ ԼԻՔԱՆԱՆԻ ԲԱՐՉՐԱԳՈՅՆ ԼԵՌԸ ԵՒ ԴՐՕՇԱԿԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ԿԱՏԱՐԷ ԱՆՈՐ ԿԱՏԱՐԻՆ

Թղթակից
ՊՈՒՐԳ ՀԱՍՈՒՏ

ՀՄԸՄ-ի Լիբանանի Շրջանային Սկաուտական Նորհուրդի հովանաւորութեամբ, 22-23 Հոկտեմբեր 2016-ին, Շրջանային Խմբապետութիւնը կազմակերպեց երէջ ճիւղի երկօրեայ արշաւ մը դէպի Լիբանանի բարձագոյն յեռ՝ Քորնէթ Սաուտա:

Արշաւին իրենց մասնակցութիւնը բերին ՀՄԸՄ-ի Պէյրութի, Պուրճ Համուտի, Այնճարի, Անթիլիասի եւ Ժըտէյոթի մասնաճիւղերու 40 երէցներ: Հարկ է յիշել, որ երկօրեայ արշաւին իրականացման համար Շրջանային Վարչութիւնը ճիւղ

չխնայեց, իսկ մասնաճիւղերու Սկաուտական Խորհուրդներն եւ խմբապետական կազմերէն երկուքական եղբայրներ օժանդակեցին արշաւին, որուն ներկայ գտնուեցան նաեւ Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդի անդամներ:

Խանդավառ երէցները, Շաբաթ, 22 Հոկտեմբեր 2016-ի յետմիջօրէի ժամը 2-ին հաւաքուեցան եւ հանրակառքերով ուղղուեցան Լիբանանի հիւսիս՝ Արզ-Ույուն Ուրդոջ շրջանը: Հանրակառքերը երէցները հասցուցին ինքնաշարժով հասանելի ամէնէն հեռու վայրը (բարձրութիւն՝ 2682 մ., ջերմաստիճան՝ 12°C), որմէ ետք սկսաւ արշաւը:

Երկօրեայ արշաւին բոլոր գոյքերը իրենց հետ ունենալով, երէցները գիշերային հետաքրքրական արշաւի մը ընթացքին, միայն իրենց լուսարձակներու լոյսով, մօտ 7.5 քլմ. երկարութեամբ արշաւէ մը ետք (երկուքուկէս ժամ) հասան նախօրոք ճշդուած վայրը (բարձրութիւն՝ 2816 մ., ջերմաստիճան՝ 2°C), ուր պատրաստուեցան գիշերելու: Անոնք լարեցին իրենց վրանները եւ պատրաստեցին իրենց հետ բերած ընթրիքը ու վրաններու տակ անցնելով պատասպարուեցան նուազող ջերմաստիճանէն ու հանգչեցան, որպէսզի լաւապէս պատրաստուին յաջորդ օրուան արշաւին:

Կիրակի, առաւօտեան կանուխ ժամերէն, երէցները արթնացան, նախաճաշեցին, հաւաքեցին վրանները եւ պատրաստեցին իրենց հետ ունեցած ձեռնափայտերով դրօշակի կայմին «ձողերը»: Ապա, Հ.Մ.Ը.Մ.ական սկաուտի լուրջ ու կարգապահ քայլերով, երէցական նշանաբանին հաւատարիմ՝ իրարու օգնելով եւ քաջալերելով, արշաւեցին մօտ 2.5 քլմ. (մէկուկէս ժամ) հասնելով Լիբանանի բարձրագոյն կէտը՝ Բորնէթ Սաուտա: Այս-

պէս, 3088 մ. բարձրութեան վրայ անոնք բարձրացուցին դրօշակի կայմը (Լիբանանի, Հայաստանի ու Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշակները) եւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգի երգեցողութեամբ կատարեցին դրօշակի արարողութիւն:

Կարճ ատեն մը ամպերէն վեր չնաշխարհիկ վայրի մէջ անցնելէ ետք, ու վայելելէ ետք գեղատեսիլ Լիբանանի լեռներն ու տեսարանները եւ մաքուր եւ պայծառ օդը, երէցները յաղթանակի քայլերով բռնեցին վերադարձի ճամբան: 3 ժամ՝ 10 քլմ. երկարող վերադարձի ճամբուն վրայ, անոնք ցանկութիւն յայտնեցին յաջորդին բարձրանալու Արարատի դագաթը եւ հոն կատարելու իրենց դրօշակի արարողութիւնը:

ԳԱՅԼԻԿ-ԱՐԾՈՒԻԿ ԵՒ ՄՈԿԼԻ ԴԻՒԷՐՈՒ ԽՄԲԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎ

Թղթակից
ՊԵՅՐՈՒԹ

15 Սեպտեմբեր 2016-ին, «Հ.Մ.Ը.Մ.-Աղբալեան» մարզամշակութային համալիրի «Հրայր Մարուխեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ գայլիկ, արծուիկ եւ մոկլի ճիւղերու խմբապետական կազմերու ժողով մը, որուն մասնակցեցան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէյրութի, Պուրճ Համուտի, Այնճարի, Անթրիպասի եւ Ժըտէյտէի մասնաճիւղերու գայլիկ, արծուիկ փոճմակներու եւ մոկլի խմբակի խմբապետական կազմերը: Ժողովին ընթացքին արծարծուեցան երեք ճիւղերը հետաքրքրող հարցեր: Ծրագրուեցան նաեւ երեք ճիւղերու 2016-2017 տարեշրջանի աշխատանքները:

Ժողովին աւարտին մասնակիցները հետեւեցան չարաչահու մի մասին դասախօսութեան մը:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՌԱՌՈՒՏԱՅԻ ՄԱՍՆԱԾԻՂԻՆ ՀԵԳԱՄԵԱԿՐ ԵՒ ՄԿԱՌՏԱԿԱՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ՎԵՐԱՄՈՒՏԸ

Թղթակից ՈՒՈՒՏՍՍ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի նորագոյն մասնաճիւղը 2016-ին բոլորեց իր հիմնադրութեան հնգամեակը:
 2011-ին հիմնուած այս մասնաճիւղը, բաւական դժուարութիւններէ ետք, վերջին տարիներուն ինքզինք փաստեց 2015-2016 տարեշրջանի իր տարեկան բանակումով եւ 2016-2017 տարեշրջանի քերմէսով ու վերամուտով:
 2016-2017 տարեշրջանի պաշտօնական բացումը նուիրուեցաւ մասնաճիւղին 5-րդ տարեդարձին: Պաշտօնական բացումի նախօրեակին, մասնաճիւղին Սկաուտական Խորհուրդին ու խմբապետական կազմը կազմակերպեցին եւօրեայ քերմէս մը՝ 14-16 Հոկտեմբեր 2016-ին: Քերմէսը մեծ խանդավառութիւն ստեղծեց շրջանի պատանիներուն եւ երիտասարդներուն մօտ:

Վերամուտի պաշտօնական արարողութիւնն ու հանդիսութիւնը տեղի ունեցան 16 Հոկտեմբեր 2016-ի յետմիջօրէին, Ռաուտայի «Էհլան» շրջանի բակին մէջ, կազմակերպութեամբ մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդին ու խմբապետական կազմին, ներկայութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան, Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդին եւ Շրջանային խմբապետութեան, «Շուշի» կոմիտէութեան, ծնողներու եւ համակիրներու:

Հանդիսութիւնը սկիզբ առաւ սկաուտական տղանցքով մը, մասնակցութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի շեփորախումբին: Դրօշակի արարողութեան ընթացքին տեղի ունեցաւ Նորընծայ արեւոյշներու խոստման արարողութիւն եւ պաշտօնատուելութիւն:

Պաշտօնական արարողութեան աւարտին խօսք առաւ Շրջանային ընդհանուր խմբապետուհի քոյր Արտա Զէյթունեան, որ Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդի եւ Շրջանային խմբապետութեան անունով շնորհակալեց Ռաուտայի մասնաճիւղը իր 5-ամեակին առիթով եւ յաջողութիւն մաղթեց Ռաուտայի մասնաճիւղի սկաուտներուն ու բոլոր աշխատանքներուն: Ապա, խօսք առաւ Ռաուտայի մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի անդամ եղբ. Մասիս Աւետիսեանը, որ քաջալերեց բոլորը իրենց գաւազները անդամագրելու մարմնակրթական այս միութեան:

Դրօշակի արարողութեան աւարտին, խումբերը կիրարկեցին գեղարուեստական պատշաճ յայտագիր:

Ներկաները մեծ խանդավառութեամբ քաջալերեցին ըսկաուտներուն պատրաստած յայտագիրը, որ վերջ գտաւ «Տուն իմ հայրենի» երգով:

ԵՒՐՈԱՍԻԱԿԱՆ 6-ՐԴ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻ ԵՒ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ 3-ՐԴ ՖՈՐՈՒՄԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ՝

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻՆ

Սկառուտական եւրոպայական տարածաշրջանի 6-րդ համաժողովին եւ երիտասարդական 3-րդ ֆորումին մասնակցող միջազգային պատուիրակույթի անդամներու ներկայացուցիչները այցելեցին Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանին: Այցելուներու շարքին եղաւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի ներկայացուցիչ եղբ. Հրաչ Շմաւոնեան:

Նախագահ Սարգսեան հիւրերը ողջունելով գնահատեց սկառուտական նման հանդիպումներ Երեւանի մէջ կատարելու քայլը եւ երիտասարդութեան ձայնը որոշումներու որդեգրման մէջ լսելի դարձնելու նախանձախնդրութիւնը:

«Հասարակական կեանքի բոլոր բնագաւառներուն մէջ երիտասարդութիւնը ներգրաւելու եւ անոր գործունէութիւնը խթանելու ձեր կեցուածքը համահունչ է երիտասարդութեան նկատմամբ մեր երկրի որդեգրած քաղաքականութեան», նշեց նախագահ Սարգսեան: Ապա, ան աւելցուց. «Լիայոյս եմ, որ ձեր աշխատանքը արդիւնաւէտ կ'ըլլայ եւ կարելիութիւն կ'ընծայէ աւելի սերտ կապեր հաստատելու

մեր երիտասարդներուն եւ երիտասարդական կազմակերպութիւններուն, անոնց շարքին նաեւ՝ սկառուտական կառույցին հետ, աւելի դառնալով նաեւ Հայաստանի պատմաշակութային ժառանգութեան ծանօթացման»:

Հիւրերը, իրենց կարգին, շնորհակալութիւն յայտնեցին նախագահ Սարգսեանին՝ իրենց գործունէութեան աջակցելու եւ Երեւանի մէջ սկառուտական տարածաշրջանի համաժողովը եւ երիտասարդական ֆորումը լաւագոյն ձեւով հիւրընկալելու համար:

ԱՌՅԱԲԷՏ ԿՈՐՄՆՑՈՒՅԻՆՔ ԱՐԵՒՄՏԱՀԱՅԵՐԷՆԻ ՊԱՀԱՊԱՆՆԵՐԷՆ ՏԻՐԱՆ ԱՂԱԶԱՐԵԱՆԸ

Յարուք Չեթիճեան
ՊԵՅՐՈՒԹ

Շաբաթ, 10 Դեկտեմբեր 2016-ին, մեր սովորական գրեթէ առօրեայ գոլարձախառն հեռաձայնային խօսակցութեան ընթացքին, ժամադրուեցանք հանդիպելու Երկուշաբթի առաւօտ, իր աշխատավայրին մէջ: Ապահովագրական հարցերու կողքին, Տիրան՝ այդպէս էր իր դպրոցական օրերու անունը, երկրորդական վարժարանէն մինչեւ համալսարանի դասընկերս եղած էր եւ թաղեցի էր: Ամիսը մէկ կամ երկու անգամ կը հանդիպէինք, յատկապէս յօգուածներու մասին իր գնահատականը ու թանկարժէք ցուցմունքները ստանալու համար: Այդ առաւօտ ինծի համար պատրաստած քերականական յատուկ ուղեցոյց մը պիտի յանձնէր:

Երկուշաբթի առաւօտ հասայ գրասենեակը, տարօրինակօրէն ան չէր եկած տակաւին: Ըսին, թէ հիմա կու գայ: Սուրճ բաշխող աիկինը բերաւ սուրճը, ու գաւաթ մըն ալ Տիրանին համար դրաւ սեղանին վրայ, ըսելով որ եթէ ուշանայ նորը կը բերէ: Կէս ժամ սպասելէ ետք, մտահոգուած՝ քանի մը անգամ հեռաձայնեցի բլիթայինին, սակայն չպատասխանեց: Օրուան ընթացքին փորձեցի հեռաձայնել նաեւ տան հեռաձայնին՝ պատասխանող չեղաւ: Ան առանձինն կը բնակէր:

Երեկոյեան, խիստ մտահոգ՝ հեռաձայնեցի իր ազգականներէն մէկուն, որ իր մասին որեւէ տեղեկութիւն չունէր:

Վայրկեաններ ետք, ան յայտնեց Տիրանին մահուան գոյժը. ան մահացած էր քիչ առաջ, հիւանդանոցին մէջ:

Ո՛վ չի ճանչնար Տիրանը: Համեստ նկարագիրով, կատակասէր ու գուարճախօս, սակայն, օրինապահ, խստապահանջ ու բծախնդիր: Ապահովագրական գործին բերմամբ ունէր ծանօթներու շատ լայն շրջանակ, նաեւ՝ լիբանանահայ մամուլին մէջ բծախնդրութեամբ պատրաստած իր ճշգրիտ խաչբառերը ու խաղերը հանրայայտ դարձուցած էին զինք:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մարզիկ» պաշտօնաթերթին համար ալ միութենական ու մար-

զական բովանդակութեամբ պատկերազարդ խաչբառներ կը պատրաստէր: Համալսարանական օրերուն, ան խմբագիրը եղած էր Հայկազեան Համալսարանի Հայկական Ակումբին հրատարակած «Նաւասարդ» ամսաթերթին: Նաեւ տարիներ եղած է ուսուցիչ՝ իր ուսանած պատմութեան նիւթը դասաւանդելով: Համակարգիչ չէր գործածեր, ու քանի մը անգամ յայտնած էր, թէ պէտք էր աւելի կանուխ ծանօթանար եւ օգտագործեր գայն, յատկապէս ուսումնասիրութիւններու եւ նամակակցութեան համար: Փափաք կը յայտնէր հրատարակելու հայերէն խաչբառի եւ ժամանցի խաղերու գիրքեր կամ նոյնիսկ պարբերաթերթ, որուն բովանդակութեան պատրաստութեան կարողութիւնը ունէր, սակայն գփբախտաբար կանուխ մեկնեցաւ ու չկարողացաւ իրագործել իր փափաքը:

Հայերէն լեզուն, արեւմտահայերէնը իր «պաշտամունքի» առարկան դարձուցած էր, եւ ունէր լեզուական ախտաճանաչումի բացառիկ տաղանդ: Լեզուական նրբութիւններուն տիրապետած ըլլալով, գրեթէ բոլոր տեսակի գրութիւններու մէջ եւ ամէն մակարդակի հեղինակներու՝ գրականութիւն, հրատարակութիւններ, մամուլ, պարբերաթերթեր, պաշտօնական հաղորդագրութիւններ ու նոյնիսկ բացիկներ, կը գտնէր լեզուական, քերականական, լեզուամտածողութեան, արեւելյահայերէնի գործածութեան, չամբողջացած նախադասութեան, վայրի ու ժամանակի եւ տրամաբանութեան յատուկ խախտումներ: Սովորական աչքին «կատարեալ» թուող գրութիւններուն մէջ իսկ երբեմն կը գտնէր տասնեակներով լեզուական սխալներ, հոգ չէ թէ ո՛վ էր հեղինակը:

Ցոյց տուած է իր կարմիր մեշանով սրբազրած գրութիւն-

ՄԱՀԱԶԳ

«Մարզիկ»ի խմբագրութիւնն ու վարչութիւնը կը գուժեն թերթին երկարամեայ աշխատակիցին՝

ՏԻՐԱՆ Մ. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ երկուշաբթի, 12 Դեկտեմբեր 2016-ին:

ներէն շատ մը օրինակներ, նոյնիսկ կարծեցեալ «անսխալ» նկատուող հեղինակներէ: Այս լեզուական թերութիւնները ու հրատարակիչին բժախնդրութեան պակասը չափազանց կ'անհանգստացնէին զինք: Ընդհանրապէս կապ կը հաստատէր այդ հեղինակներուն, հրատարակիչներուն կամ խմբագիրներուն հետ, մատնանշելով վրիպումները՝ իր օժանդակութիւնը առաջարկելով անոնց: Ոմանք կ'ընդառաջէին, ու ան սիրալիցօժար կ'աջակցէր անոնց: Իր նշած ամենատարածուած սխալներէն էր «ներս» բառին սխալ գործածութիւնը փոխան «մէջ»ին՝ սրահին մէջ, բակին մէջ, եկեղեցիին մէջ, ակումբին մէջ եւ այլն, ինչ որ շատ կը նկատենք մամուլի էջերուն մէջ եւ կը լսենք ձայնասփիւռէն, նաեւ՝ «որպէս» բառին սխալ գործածութիւնը փոխան «իրեւ»ին, «ու»ի գործածութիւնը փոխան «ոյ» եւ յատկապէս արեւելահայերէն բառերու ու «երեւանահայերէն» ոճի օգտագործումը արեւմտահայերէն գրութիւններու մէջ...

Քանի մը անգամ խոստացած էի գրութիւններուս վերաբերեալ իր քաջալերանքին ու նպաստին մասին յիշատակութիւն կատարել, ինչ որ սակայն կտրականապէս կը մերժէր:

Սիրելի՛ Տիրգրան, ահա այս տխուր առիթով խոստումս կը կատարեմ: Արդեօք քանի՞ լեզուական սխալներ պիտի գտնէիր այս գրութեան մէջ:

Լիբանանահայութիւնը եւ «Մարգիկ»ը քու առ յաւէտ մեկնումովդ կորսնցուցին իւրապատուկ տաղանդներով օժտուած խոստապահանջ ու համեստ ազգային մը:

«ՄԱՐՁԻԿ»ԻՆ ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

- Տիրան Վահրատեան (Աւստրալիա) 1000 \$
- Լէոնի Սարմազեան (Գանատա) 1000 \$
- Յ.Ս.Ը.Ս.-Ֆրանս (Փարիզ) 800 եւրո
- Յարութիւն Անմահունի (Կիպրոս) 500 \$
- Մարի Տաքետեան (Յորդանան) 300 \$
- Յ.Ս.Ը.Ս.Վիեննա 300 եւրո
- Վարդուի Աղազարեան-Նաճարեան եւ զաւակը՝ Արթո (Դամասկոս) 200 \$
- Պերճ Միսքճեան (Եգիպտոս) 100 \$

ՄԱՀԱՉԳ

Հ.Ս.Ը.Ս.ի Կեդրոնական Վարչութիւնը խոր կսկիծով կը գուժէ բազմավաստակ Հ.Ս.Ը.Ս.ական, Կեդրոնական Վարչութեան նախկին անդամ՝

ԵՂԲ. ՎԱՐԴԳԵՍ ԱԼԱՅԱՅՏՈՅԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Երկուշաբթի, 24 Հոկտեմբեր 2016-ին, Մ. Նահանգներու մէջ:

ՀԱՄԱՉԳԱՅԻՆԻ ՎԱՀԷ ՍԵԹԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ - ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏՈՒՆ
HAMAZKAYIN VAHE SETHIAN PRINTING AND PUBLISHING HOUSE

Գ Ի Ր Զ Ը
Մ Ա Ր Դ Ո Ւ
Լ Ա Ւ Ա Գ Ո Յ Ն
Բ Ա Ր Ե Կ Ա Մ Ն Է

BOOKS ARE
A MAN'S BEST FRIEND

«Ըաղզոյեան» կեդրոն, Պոլսի Համուտ | Հեռ՝ +961 1 241262/3/4
Ֆաքս՝ +961 1 260329 | Ե-նամակ՝ print@hamazkayin.com
Կայքէջ՝ www.hamazkayin-bookstore.com
Դիմատետր՝ Գանձարան - Hamazkayin
Publishing, Bookstore

«ՄԱՐԶԻԿ»Ի ԽԱՉԲԱՌՆԵՐՈՒ ԱՆԿՐԿՆԵԼԻ ՎԱՐՊԵՏԻՆ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ (ՏԻՐԱՆ Մ. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԻԹՈՎ)

Վ. Աւագեան ՊԵՅՐՈՒԹ

Լիբանանահայ մամուլի վաղուան պատմագիրը երախտագիտութեամբ պիտի յիշէ Տիրան Մ. Աղազարեանը, որ աւելի քան 35 տարի համաժողովրդային հարստացուց իր խաչբառներով, պահուած բառերով եւ ժամանցի ալլազան խաղերով:

Պարոն Տիրանը,- ինչպէս որ կը սիրէր կոչուիլ ան,- եզակի երեւոյթ էր մեր կեանքին մէջ: Դժուար թէ գտնուի մէկը, որ այսօր հայ մամուլին հանդէպ այնքան երկիրադատութիւն եւ գուրգուրանք ունենայ, որքան որ ան ունեցաւ: Պարոն Տիրան արթուն պահակն էր հայ լեզուի մեր գանձարանին եւ անխնայ խարազանիչը բոլոր անոնց, որոնք անհրաժեշտ յարգանքն ու կարեւորութիւնը չէին տածեր անոր նկատմամբ: Խաչբառներու անկրկնելի վարպետն էր ան: Տասը վայրկեանէն կրնար կազմել խաչբառ մը, որուն լուծումը յաճախ քանի մը ժամ կրնար պահանջել միջին ընթերցողէ մը:

Քիչեր գիտեն, որ խաչբառներու պատրաստութիւնը ազատ ժամերու պարզ նախասիրութիւն մը եղած է ապահովագրական ընկերութիւններու աշխարհէն եկող այս մարդուն համար: «Ազգակ»ի նախկին տնօրէն եւ գլխաւոր խմբագիր Սարգիս Մահաթէճեանի քաջալերանքով ու մղումով ան մուտք գործած է մամուլի ասպարէզ եւ ինքնաշխատութեամբ տեւաբար կատարելագործած է ինքզինք այնպէս մը, որ խաչբառ լուծելը հաճելի մոլութեան վերածած է իր ընթերցողներուն համար: Ետեր տարիներով թերթ գնած են... խաչբառի սիրոյն: Քանի մը սերունդ հայե-

րէն սորված է իր խաչբառներով, իսկ շատեր բառարանի գործածութեան ընտելացած են դարձեալ իր խաչբառներուն շնորհիւ: Ո՞վ պիտի իմանար կաշնբուռն, սինլքոր եւ հագուազիւտ այլ բառերու իմաստները, եթէ երբեք չըլլային միտք ու յիշողութիւն չարչրկող իր խաչբառները:

Ոսկեղնիկին հանդէպ ունեցած անհուն սէրը պարոն Տիրանը մղած է աշխատակցելու լիբանանահայ մամուլի գրեթէ բոլոր ներկայացուցիչներուն, առանց կուսակցական, դաւանական կամ որեւէ այլ խտրութեան: Իրեն համար կարեւորը հայ լեզուի պահպանումն ու տարածումն էր, ժողովուրդի բոլոր խաւերուն հասանելի դառնալու անհրաժեշտութիւնը: Այդ պատճառով ալ, ան խտրութիւն չէր դնէր միջոցներուն միջեւ. խաչբառ կը պատրաստէր բոլորին՝ քաղաքական օրաթերթին թէ մարզական ամսաթերթին, Ծերանոցի պարբերաթերթին թէ աշակերտական միութեանական տարբեր մրցանքներուն:

Հայ մամուլի պատմութեան մէջ դժուար թէ գտնուի մէկը, որ այսքան հետեւողական եւ տքնաջան կերպով ծառայած ըլլայ հայ տիպ ու տառին: Ամէնօրեայ ներկայութիւն էր ան մեր մամուլին մէջ: Տարիներ շարունակ, շաբաթը եօթը օր իր խաչբառները երեւցած են մեր մամուլին մէջ (կարգ մը թերթեր երկուշաբթի արձակուրդ առնելով Կիրակի յոյս կ'ընծայէին իրենց թիւերն ու խաչբառները...), ինչ որ կ'ենթադրէր ահագին ճիգ ու աշխատանք: Պարոն Տիրան այդ բոլորէն խուսափողը կամ վախցողը չէր, ընդհակառակն՝ ան տեւաբար առաջարկներ ունէր խաչբառներուն չափը մեծցնելու եւ թերթերուն ժամանցի սիւնակները աւելցնելու:

Պարոն Տիրան ունէր համայնագիտարանային ծանօթութիւններ: Տարի-

ներու ընթացքին եղած էր անյագ ընթերցող եւ ամբարած էր շտեմարանային տեղեկութիւններ, զորս տեղին կ'օգտագործէր իր խաչբառներուն մէջ: Թէեւ ան հայագիտութիւն չէր ուսանած, սակայն հայագիտական եւ հայրենագիտական իր ծանօթութիւնները, առանց չափազանցութեան, կրնային մրցիլ մերօրեայ լաւագոյն հայագէտներուն հետ: Գրաբարին լաւ ծանօթ էր, իսկ արեւմուտահայերէնը գաղտնիք մը չունէր իրեն համար:

Նկարագիրով հեզ ու համեստ էր պարոն Տիրան: Գործին բերումով ան կը յարաբերէր տեսակաւոր մարդոց հետ: Կը ճանչնար լաւն ու վատը, անշահախնդիրն ու շահամոլը, ազնիւն ու «առաւփախաւ»ը, սակայն ինք միշտ կը մնար յարգալիք ու փափկանկատ բոլորին նկատմամբ: Ամէն ինչ կը փոխուէր սակայն, երբ հարցը վերաբերէր հայ լեզուին վերաբերող անփութութեան մը: Այդ պահուն պարոն Տիրան բոլորովին կ'ալլափոխուէր, անբացատրելի խուժք մը կ'ապրէր ու կը բարկանար: Աններող ըլլալու չափ ան կ'ընդվզէր, երբ մամուլի աշխատակիցներ արեւելահայերէն դարձուածքներ եւ բառակապակցութիւններ կը խառնէին արեւմտահայերէն իրենց գրութիւններուն: Կը փոթորկէր մանաւանդ, երբ վերնագիրներու մէջ կոպիտ սխալներու կը հանդիպէր: Մեր թերթերու խմբագիրները կրնան վկայել, թէ քանի՛-քանի՛ անգամներ պարոն Տիրանէն յանդիմանական շեշտով հեռաձայններ ստացած են յաճախ «մանրուք» նկատող լեզուական վրիպումներու համար:

Պարոն Տիրանին հետ մեր ծանօթութիւնը ունի քառորդ դարու պատմութիւն: Նախ՝ «Ազգակ»ի խմբագրակազմի անդամակցութեան մեր օրերուն, իսկ 1995-էն ետք՝ «Մարզիկ»ի գլխաւոր

խմբագիրի հանգամանքով մեր հանդիպումները կը կատարուէին ամսական եւ երբեմն ալ երկշաբաթեայ դրութեամբ: Խօսակցութեան նիւթերը ընդհանրապէս նոյներն էին՝ մեր լեզուին եւ մամուլին ճակատագիրը, գրասէր նոր սերունդի մը բացակայութիւնը, լեզուական թափթիւածութեան եւ անլրջութեան հարցեր, անճոռնի սխալներ ու... բանագողութիւններ: Իւրաքանչիւր հանդիպումին պարօն Տիրան սովորութիւն ունէր աշխատանքի իր նօթատետրին հետ ունենալու հայ մամուլէն տրցակ մը էջեր, որոնց վրայ կարմիրով կատարուած կ'ըլլային սրբագրութիւններ: Ան վարժութիւն դարձուցած էր ձեռքը անցած գրութիւնը կարդալու... կարմիր գրիչով: Յաճախ կը խոստովանէր, որ կարմիրով լեցուն մամուլ էջերը սկսած են դէզեր կազմել իր մօտ: Մինչեւ իսկ կը ծրագրէր օրին մէկը հրատարակել զանոնք՝ համապատասխան սրբագրութիւններով եւ ծանօթագրութիւններով:

Հիմա, որ չկայ այլեւս ան, ո՞վ պիտի հետեւի մեր մամուլին մէջ վիտացող լեզուական սխալներուն: Ո՞վ պիտի տազնապի անոնցմով եւ խմբագրատունէ խմբագրատուն դիմէ՝ անաղարտ հայերէնի մը գործածութեան կենսական պահանջով:

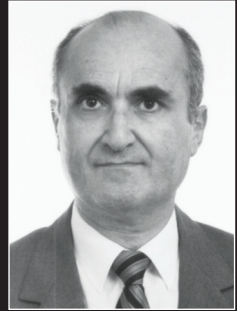
Պարօն Տիրան ապրեցաւ լուռ եւ անշուք: Իր մեկնումն ալ այս աշխարհէն եղաւ նոյնքան լուռ եւ անշուք: Հարազատներու եւ բարեկամներու շատ սեղմ շրջանակ մը միայն ներկայ գտնուեցաւ իր վերջին հրաժեշտին: Մեկնեցաւ՝ առանց խաչքառներու վերջին տրցակը մամուլին յանձնելու: Մեկնեցաւ՝ առանց երազը իրականացնելու, խաչքառներու գիրք մը հրատարակելու:

Մեկնեցաւ պարօն Տիրան, պարկեշտ մարդու եւ հաւատաւոր հայու քաղցր յիշատակներ ձգած իր ետին:

Հողը թեթեւ գալ վրան:

Զինք պիտի յիշենք ու պիտի փրնուենք շատ երկար:

«Սարգիկ»ի վերջին խաչքառին լուծումը Տիրան Մ. Աղազարեանի ձեռագիրով:

Ի յարգանս յիշարակին անոր, որ 25 րօրի այս էջը հարարացուց իր խաչքառներով՝ ՏԻՐԱՆ Մ. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆԻՆ

Խաչքառ թիւ 224

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Տ	Օ	Թ	Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Վ	Ս	Ծ	Շ	Չ	Պ	Պ
2	Ի	Դ	Ա	Ե	Ի	Վ	Տ	Ի	Դ	Ե	Զ	Է	Ը	Թ	Պ
3	Փ	Օ	Տ	Ի	Վ	Տ	Ա	Ա	Ի	Վ	Վ	Փ	Վ	Վ	Վ
4	Դ	Ի	Դ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
5	Ա	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
6	Ե	Ա	Ե	Ի	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
7	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
8	Ե	Դ	Ի	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
9	Տ	Ի	Դ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
10	Ի	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
11	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
12	Ա	Ա	Վ	Ա	Ա	Վ	Դ	Ի	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
13	Ե	Վ	Ի	Ա	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
14	Ա	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
15	Ե	Ա	Ա	Ա	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
16	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
17	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
18	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
19	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ
20	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ

- Եփեսոս 2)
- 1) Արթուր Բարսեղ
 - 2) Վրացի Աղազարեան
 - 3) Ասրի Մ. Կ. Կ. Կ.
 - 4) Տիրան Մեղրուկեան

